

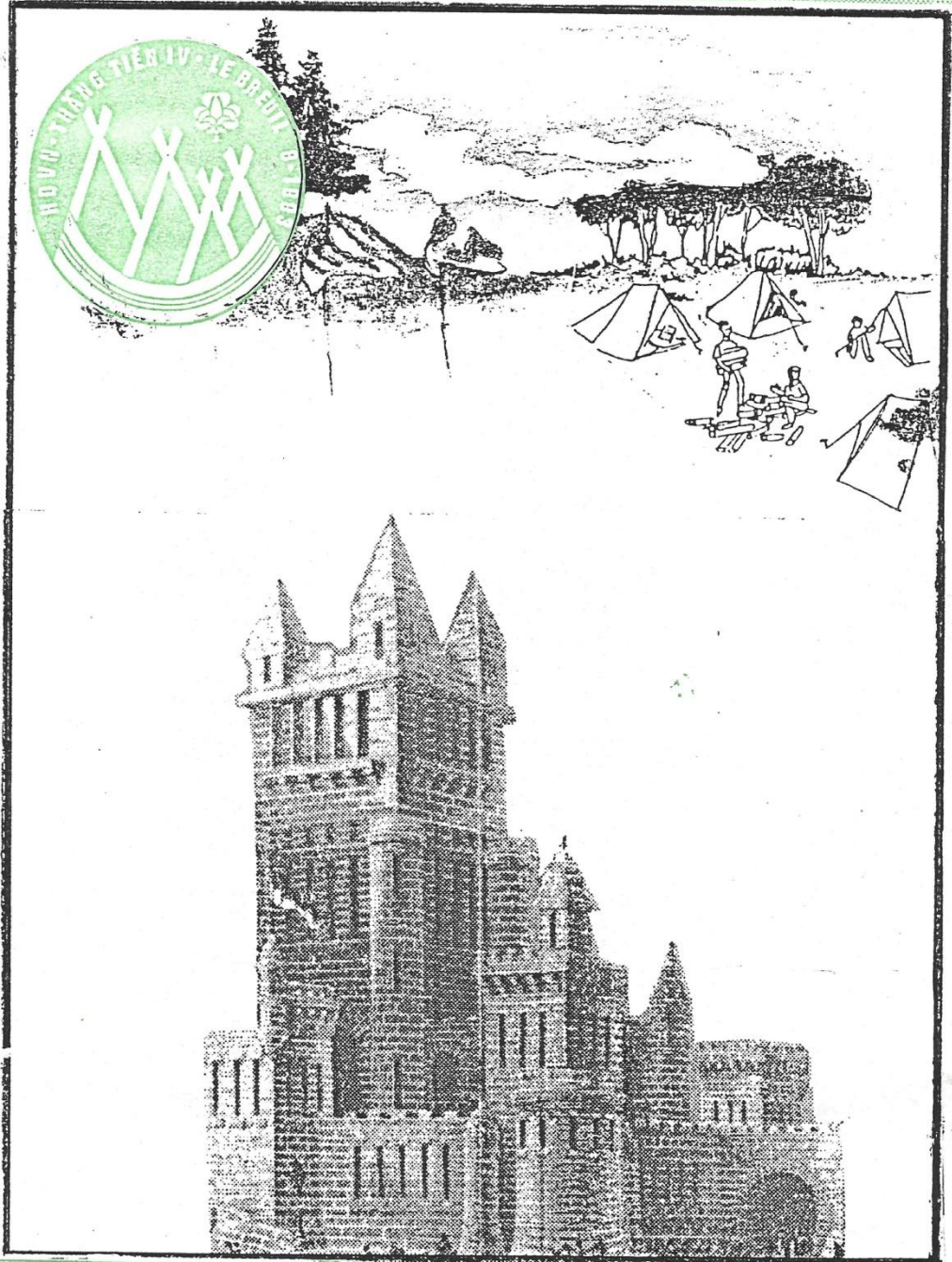
Nhóm "Tinh Thần Baden Powell"



HĐVN

# LIÊN LẠC

6362 Westbury, Montreal, (P.Q.) CANADA  
H3W - 2X3



Bộ Mới - Số 7

Phát hành tháng 6 - 1993

Nguyễn Thị Văn Hồng

## BẢN TIN LIÊN LẠC

*Nhằm Tinh Thần Baden Powell*

### BAN SÁNG LẬP

Trần Văn Thao  
Phan Như Ngân  
Lê Văn Ba

### BAN PHỤ TRÁCH

Nguyễn Văn Tĩnh  
Nguyễn Trung Thọ  
Mai Xuân Tý (Con)  
Lê Thọ

### VỚI SỰ HỢP TÁC

Phạm Văn Thiết  
Trần Minh Thuồng  
Hoàng Ngọc Châu  
Lê Phục Hưng

*và tất cả của Trường và thân hữu gần xa*

Bài vở, thư từ xin gửi về  
**Nguyễn Trung Thọ**  
6362 Westbury, Montreal  
P.Q. H3W 2X3 Canada

Hình bìa

*Tây Du*



## TIN TRẠI HỌP BẠN THĂNG TIẾN IV ( PHÁP )

Hội Đồng Trung Ương (Houston, TX.)

Trong Biên Bản buổi họp ngày 21-02-1993,  
Ban Thường Vụ HĐTU đã quyết định :

Trưởng Thủ quỹ sẽ xuất Một Ngàn Mỹ Kim  
(US\$ 1.000,00) tiền ứng trước cho Ban Tổ Chức Trại  
Họp Bạn Thăng Tiến IV.

Bản Tin Liên Lạc xin hoan hô Hội Đồng Trung Ương.

\*

\* \*

TÙNG NGUYỄN (Hoa Kỳ) loan tin về Trại Thăng  
Tiến IV ở Pháp.

1/ Trại Phí : US\$ 40 mỗi trại sinh, bao gồm :  
Lệ phí ghi danh, chi phí đất trại, một khăn quàng và  
một huy hiệu Trại.

2/ Tiền ăn tại Trại : Tiền ăn là US\$ 6,00  
cho mỗi trại sinh, một bữa ăn.

3/ Tiền phòng ngủ trong lều đài Hướng Đạo :  
Tổng cộng cho các đêm ngủ trong lều đài (tại trại) là  
US\$ 40,00. Ai ngủ ngoài trời hoặc trong lều BTC đã

4/ "Thám du bụi đời" : Nếu không đủ số người  
ghi tên tham dự du ngoạn một số quốc gia Âu Châu  
thì anh em Hướng Đạo Việt Nam ở Hoa Kỳ sẽ hướng  
dẫn các tham dự viên đi vòng quanh Âu Châu theo  
kiểu "Thám du Bụi Đời"; nghĩa là Đói thì Ăn, tới đâu  
tính đó, chỗ nào tiện nhất thì đi, vui thì đi tiếp tục, buồn  
thì kiếm chỗ khác đi, có tiền nhiều thì xài nhiều, có ít  
thì xài ít lại. Ban ngày thì đi chơi ngắm cảnh, ban đêm  
lên xe lửa ngủ nghỉ, ngày hôm sau đi chơi tiếp tục, nếu  
cần tắm thì trả tiền tắm tại các nhà tắm công cộng ở các  
ga xe lửa và v.v... cho đến ngày về lại ... mái nhà xưa

# Tình bạn

Bảo Nguyên

*Thân tặng các bạn trại-sinh Thăng Tiến 4*

Cái gì thắt chặt liên lạc giữa những người trai với nhau, đó là tình bạn. Tình bạn cao quý nhất đã từ xưa. Tình đó thật phong phú trong những hoạt động Hướng-Đạo, giữa những thanh thiếu niên lòng còn trong trắng, không vụ theo danh lợi. Tất nhiên người ta cũng nói trong đó có những phần tử hoạt động vì mục đích khác. Có thể, nhưng tôi chỉ nói ở đây những chàng trai muốn giúp ích, sống lành mạnh giữa thiên nhiên, tự lực, tự cường, và vô tư ý.

*Hữu bằng tự viễn phương lai  
Bất diệc duyệt hồ !*

(Có bạn từ phương xa lại, chẳng là vui sao !)

Bạn từ phương xa lại - bạn Hướng Đạo - họp mặt hẳn là vui vô cùng, vì đó là những người cùng chí hướng, cùng hoạt động theo một phương pháp.

Từ xưa những nam nhi (tàng bông hồ thì) khi ra làm việc đời, ai cũng cầu bạn. Tình yêu trai gái vợ chồng thì ở trong nhà, còn tình bạn ở ngoài xã hội, là một động lực cho tổ chức công việc chung, giúp dân giúp nước.

Bạn từ ngày còn để chỏm, từ lúc mới theo thầy học đầu tiên, rồi đến những lớp cao hơn, cùng thi cùng đậu hoặc người đậu người rớt, cùng ra làm việc, người thành người bại, công danh có khác nhưng tình bạn vẫn không bao giờ thay đổi.

Người bạn Hướng Đạo cũng như những người bạn cao quý là người mà ta có thể nói "chuyện lòng", những tâm tư, ước vọng, những mong chờ, những thành bại, sung sướng, đau buồn, khi mưa khi nắng, khi nhìn trời trăng sao, những đêm nào cảm trại.

*Chiếc thuyền lơ lửng bên sông  
Biết đem tâm sự ngỏ cùng ai hay*

*Chắc chi thiên hạ đời nay  
Mà đem non nước làm rầy chiêm bao  
(Nguyễn Trãi)*

Muốn xả thân cứu dân cứu nước, nhìn quanh mà không thấy một bạn đồng chí hướng ! Bạn từ ngày cùng đèn sách, khi được tin bạn chết, Nguyễn Khuyến đã phải khóc lên :

*Bạn Dương thôi đã thôi rồi  
Nước mây man mác buồn lòng ta*

Vì rằng từ nay :

*Rượu ngon không có bạn hiền  
Không mua không phải không tiền không mua  
Câu thơ nghĩ đắn đo không viết  
Viết đưa ai ai biết mà đưa !*

Ta vẫn thấy thi nhân viết về bạn, nào nhớ bạn, gửi bạn, tiễn bạn, khóc bạn như trên đây.

Tiền bạn Lý Bạch viết :

*Vẫy tay thôi đã đời xa  
Nhớ nhau tiếng ngựa nghe mà buồn tênh  
(Bản dịch của Tấn Đà)*

Nhớ bạn Lý Bạch, Đỗ Phủ viết :

*Luong phong khởi thiên mạt  
Quân tử ý nhu hà  
Hồng nhận kỷ thì đao  
Giang hồ thu thủy đa  
Văn chương tăng mệnh đạt  
Ly my hỷ nhân qua  
Ứng cộng oan hồn ngữ  
Đầu thi tặng Mịch La*

(Thiên Mạt hoài Lý Bạch)

Nhớ bạn thấy gió lạnh nổi lên là nghĩ đến bạn ở nơi chân trời. Không được tin tức gì, sông hồ mùa thu đầy áp nước; bạn còn trôi nổi nơi đâu. Bạn là người đa tài mệnh bạc, luôn bị kẻ tiểu nhân rình rập hãm hại như người ái quốc Khuất Nguyên, giờ đây chỉ còn biết viết bài thơ thả

xuống giòng sông Mịch. Thật là tâm thành tha thiết !

Vương Duy rót rượu mời bạn Bùi Dịch uống, an ủi bạn công danh chưa toại ý :

*Chước tửu dữ quân quân tự khoan  
Nhân tình phiến phúc tự ba lan  
Bạch thủ tương tri do án kiếm  
Chu môn tiên đạt tiểu đàn quan  
Thảo sắc toàn kinh tế vũ thấp  
Hoa ghi dục động xuân phong hàn  
Thế sự phù vân hà túc vấn  
Bất nhu cao ngọa thá gia san.*

Người đời đối với nhau nay thân mai thù, trở mặt như bàn tay, thôi thì rót rượu mời bạn uống cho đỡ buồn. Kẻ chưa gặp thời vận tóc đã bạc bị bạn có công danh cười chê, việc đời như mây nổi đáng kể gì mà nói !

Mạnh Hiện Nhiên đợi chờ bạn mãi không thấy tới, trời đã dần tối, chim đã về tổ, ngồi chờ bên bờ bụi gảy đàn một mình nghe.

*Chi tử kỳ túc lai*

*Cô cầm hậu la kính.*

Tu-Không-Thự uống rượu tiễn bạn Hàn Thân ở Vân Dương :

*Cố nhân giang hải biệt  
Kỷ độ cách sơn xuyên  
Xạ kiến phiến nghị mộng  
Tương bi các vân niên  
Cô đăng hàn chiếu vũ  
Thâm trúc ám phù yên  
Cánh hữu minh triều hận  
Ly bôi tích cộng truyền.*

Bạn cũ cách xa sông núi bao năm rồi, chợt gặp nhau như trong giấc mộng. Dưới đèn trong đêm mưa, hai người kể lại chuyện nhiều năm qua. Dù ngày mai buồn phải xa nhau, xin cùng uống chén rượu biệt ly này.

Ôn Đình Quân đưa bạn ngoài đồn hoang, lá vàng rơi, gió mạnh thổi trên bến Hán Dương biết bao giờ mới gặp lại :

*Hà dương trùng tương kiến  
Tôn tửu úy ly nhan.*

Biết bao tình bạn, biết bao bài thơ !

Ngày cuối năm, bạn Phùng đem rượu tới uống với Vương Vũ Xúng, thi sĩ. Nhà thơ cuối năm bỗng nhận thấy đầu đã bạc, cùng với bạn uống cho đến say mới thôi, đỡ được cái buồn một đêm dưới ánh đèn. Đều là người đa tài mệnh bạc, không uống rượu thì lấy gì cho qua nơi cô tịch này :

*Trừ dạ hồn nghi tiện bạch đầu  
Huê hồ tương khuyển tuế phương hưu  
Cảm tử trăm thượng tam triều ngọa  
Thả miễn dăng tiền nhất tịch sâu  
Bạc mệnh ngã cam ly phương khuyết  
Đa tài quân diệc trệ Long Lâu  
Tương phùng bất tân bôi trung vật  
Hà dĩ tri đương tịch mịch châu.*

Bạn thì có nhiều lắm, đời nào cũng có. Âu Dương Tu có Mai Nghiêu Thần, Tô Thúc có sư Phật Ân, Tô Thúc lại có em trai là Tô Triệt, em mà cũng coi như là bạn thiết. Ai cũng có bạn, ít nhất là một người, tuy bạn xứng đáng gọi là bạn không phải để có. Vì người ta chơi với nhau ra vẻ thân thiết, nhưng khi mà một người đeo đuổi danh lợi riêng tư thì bạn hóa thành thù.

Người Hương Đạo họp với nhau thành đoàn, vui chơi hoạt động trong phong cảnh thiên nhiên để đào luyện tâm chí, để thật sự có thể trở nên bạn thiết, cũng đòi hỏi phải có lòng chân thật vô tư triệt để. Tình bạn như nước trên nguồn trong mát đậm thanh nhưng không bao giờ cạn.

## BẢO NGUYÊN



## NÁO NỮC VỀ TRẠI HỢP BẠN HÒVN THĂNG-TIẾN IV

11-15/8/1993  
tại Le Breuil, Pháp.

Tiếng kèn gọi bạn đã vang vang  
Bị gậy lên vai về hợp làng,  
Nhớ rủ nhau cùng vui cất bước  
Trời Ấu nắng hạ ánh huy-hoàng.

Điện-thoại reng reng tự Úc-châu  
Gọi qua Mỹ-quốc nhắc ngẫm nhau  
Kỳ này đến Trại tha hồ gặp  
Bạn cũ người xa vắng đã lâu.

Các Trưởng cao-niên cất giọng cười  
Già này phải tới được Le Breuil  
Hợp thêm lần nữa vui cho đã  
Kéo lỗ mai kia bận về trời.

Các Hướng-đạo-sinh sẽ một phen  
Qua Tây một chuyến để làm quen  
Vòng tay lửa trại càng thêm lớn  
Nhật-ky' vui buồn chắc khó quên.

Ngon cờ Bách-hợp phát trời cao  
Nhut cánh tay giơ để đón chào  
THĂNG-TIẾN về đây lần thứ BỐN  
Mây ngàn sóng biển cũng xôn xao.

Tiếng kèn gọi bạn đã vang vang  
Ngàn vạn con tim đập rộn ràng  
Sắp sẵn hành-trang về hợp mặt  
Con đường Hướng-Đạo rộng thênh thang.

**TUẤN-VIỆT**  
(05-05-1993)



Chị Thái-Điền Lê-văn-Ba và Tr. Tuấn-Việt

## LIÊN-LẠC THAM-DỰ TRẠI HỢP BẠN THĂNG TIẾN

Theo phiên họp ngày 08-05-1993, Bản Tin LIÊN-LẠC quyết-định cử một phái-đoàn thật hùng-hậu để tham-dự Trại Hợp Bạn Thăng Tiến Le Breuil, Pháp (từ 11 đến 15-08-1993):

1. Tr. Trần-minh-Thường
2. Chị Trần-minh-Thường
3. Tr. Lê-phục-Hưng
4. Tr. Phạm-văn-Khả
5. Tr, Lê-Thọ
6. Tr. Phạm-văn-Thiết
7. Chị Mai-xuân-Tý (em bà Triệu)
8. Tr. Nguyễn-trung-Thoại
9. Nguyễn-Tường-Vy (Ngựa cái).

Danh-sách đã được gửi qua Ban Tổ-chức Trại Hợp Bạn Thăng Tiến II ngày 15-05-1993.

### Tin Vui

I.- Tối thứ Tư 10 tháng 2 năm 1993, BOY SCOUTS CANADA có tổ chức phát thưởng cho các Trưởng Hướng-Đạo trong Hội. Buổi lễ được tổ chức rất trọng thể tại một Hội-trường lớn ở Toronto, gồm 500 Trưởng và H.Đ.S. đồng phục chỉnh tề tham dự.

Trong dịp này, Trưởng Trần Văn Khắc của Hướng Đạo Việt Nam đã được tuyên dương như một Trưởng Hướng Đạo xuất sắc, kỳ-cựu đã tham gia Phong trào từ 1930 đến nay, được cấp MEDAL OF OUTSTANDING SERVICE. Khi đọc qua tiểu sử của Trưởng, và mặc dầu xướng ngôn viên cho biết: "vì lý do sức khỏe Trưởng không đến dự lễ được", nhưng cả Hội-trường đều vỗ tay rất lâu, một số Trưởng đã đứng lên để mừng Trưởng.

(Tin từ Toronto, do Tr. Nguyễn Trọng Phu cho)

Nhân dịp đặc biệt này, thay mặt cho quý Trưởng, quý Thân-hữu độc-giả Bản Tin Liên Lạc, xin chân thành kính mừng Trưởng Trần Văn Khắc thêm lần nữa.

\*

II.- Được tin Trưởng Bùi Chuyên, Đạo-Trưởng Đạo Bình-định, vừa sang Hoa-Kỳ, theo chương trình O.D.P. để đoàn tụ với gia-đình.

Liên Lạc xin góp cái vui chung với Trưởng Chuyên và ước mong đời sống mới nơi đất lạ sẽ làm Trưởng quên những đắng cay suốt gần 18 năm dưới chế-độ X.H.C.N.

(Tin do Tr. Lạc-Đà Kiên Nhân loan báo cho Liên Lạc)

\*

III.- Được tin Trưởng Nguyễn Đức Phúc, Cựu Đạo Trưởng Đạo Ái-Tử (Quảng-Trị) và Thư-ký thường-trực của Hội Hướng Đạo Việt Nam ở Bùi-Chu (trước 1975) đã qua đoàn tụ với các con ở Ottawa, Canada.

Trưởng Phúc hiện đã 85 tuổi, còn mạnh mẽ, hy vọng sẽ kể lại cho chúng ta biết thêm về H.Đ.V.N. giai đoạn gần đây. Trưởng Phúc đến Canada ngày 20-04-1993.

Ngay tuần lễ đầu tiên đến Ottawa, Trưởng Phúc đã đến yết kiến Thái-Thượng Hoàng (Trưởng Khắc) và tiếp xúc với Đại-diện Ban Phụ Trách Liên Lạc ở Ottawa (Tr. Thường)

Liên Lạc mừng Trưởng Phúc và sẽ có Bản Tin mới gửi đến Trưởng.

# Bán da gấu

Mai Xuân Tý

Chuyện bán da gấu thì ai mà chả biết. Nhưng nếu may ra có ai không biết thì xin thưa là chuyện một anh chàng mới sách sùng đi săn, chưa biết là có bán được gấu hay không, đã đi tìm mới để bán da gấu. Cũng chẳng khác gì chưa đỗ ông Nghè đã đe hàng Tổng.

Tôi vẫn tưởng rằng chỉ có những người trẻ tuổi, hăng tiết vọt mà hồ đồ, xốn xác, bán da gấu.

Dè đầu kẻ xum bà chè, cúp bình thiếc, hết xí quất như tôi mà cũng bán da gấu.

Đáng lẽ tôi không bao giờ nói ra. Nói ra thẹn thùng, xấu hổ, mắc cỡ lắm. Quyết tâm sống để bụng, chết đem theo. Thế nhưng sợ rằng giữ mãi trong lòng, rùi nó xì ra bất tử thì khổ. Cho nên phải nói ra. Nhưng chỉ nói với anh em mình thôi. Chắc chả có ai cười đầu. Anh em nhà cả mà.

Trước khi dự Trại Họp Bạn Thăng Tiến Ba tại "Thánh Mả Teo" (Saint Mateo), tôi bỗng nảy ra một ý kiến mà tôi cho là hay ho lắm. Ở đời ai chả cho ý của mình là hay, ý của thiên hạ dở ẹt.

Tôi trộm nghĩ rằng Hội Đồng Trung Ương H.Đ.V.N. tuy được anh em Hướng Đạo khắp nơi suy tôn, thờ phượng, nhưng vẫn bị coi như cái bóng của Thánh của Thần, vì biết bao nhiêu đơn vị chỉ văn kỳ thanh bất kiến kỳ hình. Thậm chí có vài đơn vị vẫn cho là Hội Đồng Trung Ương chả ngó ngang gì đến anh em hết trơn hết trọi.

Để đánh tan mọi nhận định sai lầm của anh em, tôi bèn nghĩ rằng nơi nào có Hướng Đạo Việt Nam thì nơi đó PHẢI có một Phó Chủ Tịch Hội Đồng Trung Ương. Phó Chủ Tịch không cần phải đẹp trai, học giỏi, con nhà giàu, mà chỉ cần

có thì giờ đến với anh em mỗi khi anh em làm một chuyện lớn nào. Anh em sẽ vui mừng thung thướng là Hội Đồng Trung Ương luôn luôn đi cạnh anh em. Anh em tha hồ hãnh diện với phụ huynh và đồng bào cũng như là các Hội Đoàn bạn.

Vì quá tin là ý kiến của mình "siêu", tôi chắc mèm là kỳ họp Đại Hội Đồng tại Trại Thăng Tiến Ba, thế nào tôi cũng chiếm được một chức, tức là "có chức" Phó Chủ Tịch.

Vì quá chắc, tôi đã đi in mấy ngàn danh thiếp với cái tên của tôi thì in nhỏ, còn mấy chữ Phó Chủ Tịch Hội Đồng Trung Ương H.Đ.V.N. thì in thật to, chẳng những vậy mà còn in thêm mấy chữ Vice President World Wide Central Committee for Vietnamese Scouting, để lấy le với tụi Mỹ. Tôi loan tin khắp bạn bè, bà con, người quen, người lạ, rằng tôi là ông Phó. Tôi loan tin thì ít, bà xã tôi loan tin thì nhiều. Chả mấy chốc mà cả nước đều biết tin tôi là ông Phó.

Đi đâu, gặp ai họ cũng chào tôi là ông Phó. Tiếng ta thì họ gọi tắt như vậy chứ tiếng Mỹ thì họ gọi đàng hoàng là Mít Tờ Vai Xờ Prê Gi Đàng. Tôi đẻ mẹ khoái ơi là khoái.

Nhưng than ôi, khi anh em họp Đại Hội Đồng chẳng ai thèm đếm xỉa đến ý kiến của tôi, và tôi lại trở về cái chức cũ : Phó ... Thường Dân. Thôi đành hát câu "em ơi nếu mộng không thành thì sao".

Tôi buồn ghê. Nhưng đã lỡ nói phét rồi, có cái chính cũng đã quá trễ. Tôi cứ lờ đi để thiên hạ tiếp tục gọi tôi là ông Phó. Dù là Phó Mộc, hay Phó Thường Dân, cũng là ông Phó, chứ bộ !

LIÊN LẠC .- Bài bán da gấu này do Tr. Mai Xuân Tý viết sau khi Họp Bạn Thăng Tiến III ở San Jose trở về. Nay nhân dịp sắp đến Trại Thăng Tiến IV ở Paris, Liên Lạc xin lục ra để đăng vào số Tây-Du này. Đến kỳ Sanh-nhật Cự Bi-Pi năm 1994, nếu Cự có linh thiêng về báo mộng, Ngựa C.K. này xin đề nghị Cự cử Trưởng Mai Xuân Tý làm Phó Chủ Tịch H.Đ.T.Ư tại Thiên Đình; đó là cách thưởng công Trưởng Tý đã hết lòng với phong-trào trong hơn 50 năm qua.

Rất mong Tr. Chủ Tịch H.Đ.T.Ư. chấp thuận để làm hậu thuẫn cho NGỰA đề nghị lên Cự Bi Pi.

# TÁNH CÁCH ĐỘC LẬP CỦA HƯỚNG ĐẠO

Phan Thanh Hy

Lời giới thiệu : Trưởng Phan Thanh Hy trước đây là Hội-Trưởng H.Đ.V.N. (1963-72, trước khi trao được lại cho Trưởng Nguyễn Văn Thơ.

Tr. Phan Thanh Hy là luật-sư, nay đã gần bát tuần, hiện sinh sống ở Pháp. Tr. Hy đã tham dự Trại Hẹp Ban Thăng Tiến I ở Jambville (Pháp 1985), Thăng Tiến III ở San Jose (Hoa-Kỳ 1990), và hy vọng chúng ta sẽ gặp lại Trưởng Hy ở Thăng Tiến IV ở Le Breuil (Pháp - Hè 1993).

Thế theo lời yêu cầu của Liên Lạc, Trưởng Hy đã vui lòng ghi lại - một phần - của Hồi-Ký làm Hội-Trưởng, xin ghi lại đây để độc giả suy ngẫm.

LIÊN LẠC

Từ lâu nhiều Trưởng ngỡ ý muốn tôi viết lại những mẩu chuyện trong thời-kỳ tôi nhận trọng-trách điều dắt phong -trào Hướng-Đạo tại Việt Nam từ 1963 đến 1972.

Tôi chưa có thời-giờ để làm việc đó thì vừa rồi một vài chuyện xảy ra cho phong-trào Hướng-Đạo Việt-Nam có một tầm quan-trọng thúc dục tôi.

Tháng Bảy năm 1991 Trưởng Hoàng-Đạo-Thúy trong bài "Đưa đất các em - Để giới thiệu Phương -Pháp Hướng Đạo" có viết :

"Chúng ta có mục-dịch giúp cho thiếu-niên trở thành Thanh-Niên tốt, khỏe mạnh, dày dạn, nhanh nhẹn, tháo vát, ngay thẳng, trong sạch, biết xấu hổ, biết yêu, biết thù, trung thành với Tổ-Quốc, yêu mến, giúp đỡ mọi người, tôn trọng pháp-luật, làm việc có kế-hoạch, có trọng tâm, có sáng kiến, có tinh thần trách-nhiệm trong các việc được trao cho tìm chọn cho đời mình một hướng-chỉ cao thượng và có gan vượt tất cả để theo hướng ấy, đến khi chiến-đấu thì có mưu trí dũng cảm ...

Tôi đồng ý về hầu hết các mục-tiêu của phương-pháp giáo-dục mà Trưởng đã nhắc đến.

Nhưng trước đó, trong mục "làm anh, làm chị" Trưởng Hoàng-Đạo-Thúy có nói : "Làm anh, làm chị cốt ở cái lòng, "lòng tốt không bờ bến, nhưng cái ghét, "cũng ghét dứt khoát. Không nói, nhưng "các em cảm-thấy một lòng yêu bao la, sao "cho các em "tin" chắc chắn. Các em cũng "để mất lòng tin. Cốt cách phải là cốt cách "của một "chiến-sĩ cách-mạng", một "militant".

ở một đoạn khác, Trưởng Hoàng-Đạo-Thúy rõ ràng hơn nữa. Anh bảo : "..... các anh chị làm đoàn-trưởng là thích nhất. Vì cái thích ấy mà cũng vì muốn rèn cho con em mình theo lý tưởng của mình muốn dâng lên Tổ-Quốc một đời lao-động và chiến-đấu giỏi."

Nhưng trách nhiệm của một Trưởng Hướng-đạo cũng như các mục-dịch của phong-trào, theo ý tôi, không phải như Trưởng Hoàng-Đạo-Thúy đã quan niệm.

Một mặt khác qua những tài liệu mà tôi đã được đọc, tôi thấy nhiều Trưởng kỳ cựu chú-trọng đến phần hoạt-động chuyên-môn của Hướng-Đạo Việt-Nam mà quên nói đến hoặc nói rất ít đến sự "tranh đấu" của Hội-Đồng Trung-Ương cho sự sống còn của Phong-trào.

Sự vô tình thiếu-sốt này cũng như sự giải -thích có lẽ "lệch-lạc" của giáo-dục Hướng-đạo, tôi tưởng nên phải được bổ-túc và minh định.

\*

Trước ngày gọi là "đảo-chánh Nhật" tôi đã có may mắn sống với Trưởng THÚY trong Đoàn Lam-Sơn tại Hanoi. Về sau, tại Saigon, tôi có dịp cộng tác nhiều với những Trưởng kỳ-cựu có xu-hướng chánh-trị và tôn-giáo trái ngược hoàn-toàn...

Tôi đã đau lòng và bất lực chứng-kiến một số trưởng bị tù giam, thủ-tiêu trong lúc Hội vẫn không bị đàn áp, giải-tán.

Sở dĩ Hội H.Đ.V.N. được như vậy

là vì anh em chúng tôi trong Ban Thường-vụ đã nhứt quyết theo đúng đường lối của Huân-tước Baden Powell, người sáng lập Hướng-Đạo.

Chúng tôi có một thiếu sót là không phổ-biến cho các Hướng-đạo-sinh được biết về những sự khó khăn đã gặp.

Tôi nghĩ cần phải nhắc lại là Hướng-đạo đã khai-sinh trong thời-kỳ mà tại Anh-quốc, chế-độ quân-chủ theo đạo cơ-đốc (monarchie chrétienne) cho nên sự trung-thành đối với nhà Vua là một trong những giá-trị thường được công-nhận. Xã-hội lúc ấy vừa bảo-thủ mà lại vừa có những tư-tưởng khoan-hồng, tự-do. Họ bảo thanh-niên phải phục-vụ Thượng-đế là vì đó là Thượng-đế của một xã-hội khoan-dung, chấp nhận sự có mặt nhiều tín-ngưỡng. Và nếu mặt khác họ đòi hỏi Thanh-niên trung thành với Vua, vì Vua chỉ trị-vì mà không cai-trị (xem cuốn 250 millions de scouts của Laszo Nagy).

Phong-trào Hướng-đạo và Nhà cầm quyền vẫn là hai lực-lượng đối chọi cũng như sự đối-chọi giữa Hướng-đạo và các tổ-chức tôn giáo.

Trong cuốn "250 millions de Scouts" có ghi một quan-niệm của Baden Powell về sự độc-lập của Hướng-đạo : "... "sự độc-lập của Hướng-đạo là điều-kiện " "tiên-quyết cho sự tồn-tại của nó. Mục "đích của Hướng-đạo là phát-triển sức "khỏe và rèn luyện tánh tình. Mục-dịch "này phải được lan rộng, kêu gọi tình "huynh đệ giữa đoàn viên không phân biệt "quốc-tịch, tôn-giáo và giai-cấp trong xã- "hội..." Bá-tước nói tiếp : "Một cách tổng "quát chúng ta hy vọng phát triển trong "giới trẻ đang lên, những đức tính để chúng "trở thành công dân tốt và thực hiện lời dạy "của Thượng-đế là nên có những ý chí tốt "và cùng nhau hợp-tác thay vì ích-kỷ và "ngghi-ngờ là hai trở-ngại cho Hòa-bình thế "giới. Không bao giờ và không dưới hình "thức nào, Hướng-đạo nhắm đào tạo chiến- "sĩ để tìm chỗ phục-vụ, Hướng-đạo không "làm Chánh-trị. Hướng-đạo thấu nhận trẻ "mà không thắc mắc về xu-hướng chánh-trị "của cha mẹ chúng. Vì vậy, mặc dầu chúng "ta tự nhận có trách nhiệm đối với phụ- "huynh, chúng ta rất tiếc không thể huấn- "luyện cho trẻ để sau chúng phục vụ một "nguyên nhân, đầu nguyên nhân đó tốt đến "đâu. Chúng ta cũng không thể tập luyện "trẻ dần dần theo một chiều-hướng để về "sau chúng có một ý kiến chính trị vững "chắc".

Trong đoạn vừa nhắc đến, Baden Powell có nói đến tình huynh-đệ, mà không một đoàn-sinh nào không biết. Tình huynh-đệ đó khai sinh từ đời sống của Bác-tức trong quân ngũ. Lúc 19 tuổi ông thi đỗ vào Trường Sĩ-quan năm 1876 và về hưu năm 1909 với cấp bậc Chuẩn-tướng.

Tình thương mến, sự quyến luyến giữa các đoàn viên cũng như anh em trong một nhà. Bất cứ một cơ động nào làm sút mẻ tình huynh-đệ là phải bị gạt bỏ. Những bất đồng ý kiến về tôn-giáo và chính-trị là những mầm chia rẽ mạnh. Phong-trào Hướng-đạo, muốn giữ vững truyền thống của nó mà nguyên-lý là tình anh em, phải cương quyết không cho loại "virus" này xâm nhập vào cơ thể . . .

Đọc quyển Lịch-sử Hướng-đạo của Trường Trần Văn Khắc thấy có ghi : "..... riêng ở miền Bắc, vào năm 1945 một số Trường và Tráng tổ-chức Hướng-đạo Cứu-quốc. Nhưng có một số Trường và anh em khác không tán thành nên hội Hướng-đạo Bắc-kỳ tự giải-tán và từ năm 1946 có một số anh em ở Bắc di chuyển vào miền Trung và miền Nam ...". Sau sự nhận xét ấy, Trường Khắc nói tiếp : "Hướng-đạo là một đoàn-thể tổ chức nhằm giáo-dục trẻ em. Chúng ta không bao giờ nên lôi cuốn các em vào trong cuộc tranh-chấp chính-trị và tôn-giáo ..." Trường Khắc có chép lại một đoạn văn của Trường Phan Như Ngân nói về sự đụng chạm giữa Hướng-đạo Việt-Nam và chánh-quyền, khen ngợi sự khéo léo, nhẫn nại và cương quyết hồi ấy. Sự nhận xét của S.ẾU SIẾNG NẶNG và HẢI LY GAN DẠ sẽ được nhớ dễ dàng hơn nữa nếu chúng ta "mở xẻ" nguyên-lý giáo-dục của phong trào Hướng-đạo, như vừa làm ở đoạn trên ...

\*

Trở lại với lịch-sử Hướng-đạo Việt-Nam.

Đầu năm 1956, trong Miền Trung và Nam sự hoạt động của anh, chị, em Hướng-đạo phát triển mạnh mẽ và Hội Hướng-đạo Việt-Nam đã được Văn phòng Hướng-đạo thế-giới nhìn nhận năm 1957 ... Cụ Trần Văn Thân làm Hội-trưởng từ năm 1956 đến năm 1961. Sau đó là Trường Nguyễn-Thành-Cung, Tổng-thư-ký Phủ Tổng-thống thay thế đến năm 1963. Hè năm 1963, Đại Hội-đồng Hướng-đạo Việt-Nam, vì một sự tình-cờ hay vì cần thấy nên có một đại-diện "độc-lập" để dễ bề nói

chuyện với chánh-quyền, đã cử tôi làm Phó-hội-trưởng bên cạnh Trường Nguyễn-Thành-Cung đã rất kinh nghiệm trong việc điều dặt các anh em. Đột nhiên cuộc đảo chánh đã đến sau đó. Trường Nguyễn Thành Cung được mời làm Bộ-trưởng trong tân chánh-phủ. Việc đầu tiên đối với phong-trào, chúng tỏ tinh-thần hiểu biết tường tận về Hướng-đạo, Trường CUNG đã từ chức Hội-trưởng, và trong cương-vị Phó Hội-trưởng, tôi đã bị các Anh em về họp mà một phần lớn đã cùng nhau "nằm lều", bầu thay Trường CUNG. Đất nước hồi đó bắt đầu trải qua nhiều khó khăn không cho phép tôi từ chối. Trách-nhiệm kéo dài mãi đến CHÍN năm mới chấm dứt ... Năm 1972, tôi "trao" lại Hội cho Trường NGUYỄN VĂN THO, người lãnh-đạo của Hướng-đạo Công-giáo...

Tôi chưa có dịp cầm đầu một đơn vị Hướng-đạo hơn cấp Tráng-đoàn. Tôi chỉ học được một số kinh nghiệm của Trường Trần-Điền, Tạ Quang Bửu khi hoạt động ở Huế và của Trường Hoàng Đạo Thúy khi ở Hanoi... Nhưng cảm Đoàn không giống như "làm Hội-trưởng" và điều dặt Phong-trào không phải là điều khiển một "trò chơi lớn".

Nhưng nhờ sự hợp-tác tận tình của Hội-đồng Trung-ương, như là các anh Tổng-ủy-viên, tôi đã giữ vững được đường lối của Phong-trào.

Chúng tôi đã chịu đựng rất nhiều áp-lực, trong nước cũng như ngoài.

Bắt đầu là các Tướng lãnh cầm quyền.

Chúng tôi không chấp nhận để cho con em các quân nhân, dưới đồng phục "một quân nhân" thành lập các đơn vị biệt lập, nhưng nằm trong Hội Hướng-đạo Việt-Nam. Về sau họ phải tổ chức nh ững đơn-vị trong đoàn Hướng-đạo Quân-đội từng vùng, như là ở vùng Saigon-Cholon và vùng Bốn Chiến Thuật.

Tuy nhiên cũng nên nhắc lại là phần lớn các đoàn-trưởng là cựu huynh-trưởng Hướng-đạo nhập ngũ. Các trưởng đó đã tỏ ra rất xứng đáng trong việc tổ chức và điều khiển. Thời kỳ "Thanh-niên Ducoroy" và "Thanh-niên Phạm Ngọc Thạch" các Trường của Hướng-đạo cũng đã hợp tác với Chánh-quyền trong hình thức tương-tự.

Cách đây không lâu, trong dịp tôi đi thăm một Trại-Hè do Hướng-đạo Việt-Nam tổ chức, một Trường đã gặp tôi, tỏ vẻ bức tức khi biết có đoàn thể Việt-Nam cho một vài Trường qua dự khóa huấn luyện

của Trường tổ chức để về điều dặt các em trong đoàn của họ, không phải là Hướng-đạo. Tôi đã trả lời ngay là không nên phản đối sự tham dự của các Trường nói trên. Thật ra việc các Trường đi học tập với Hướng-đạo chỉ có lợi cho mục đích giáo-dục của Phong-trào có dịp bành trướng một cách này hay cách khác.

Tục-ngữ Ba-Tur có câu :

Que risques-tu si tu apprends à tes amis à tirer de l'arc ?

Que quelque jour, ils me prennent pour cible ?

(Hãy dạy cho người bạn bán cung, Con sợ có thể bị người ấy bắn ta ư ?)

Ngoài các áp lực của Chánh-quyền, có những đoàn-thể khác muốn giành ảnh hưởng trong xã-hội, đã viện lẽ là phương-pháp giáo-dục không thích hợp nữa, đề nghị cải-tổ theo phương-pháp của các đoàn-thể này, phần đông là tôn-giáo. Tôi cũng đã từ chối và đặt cho họ giả-thuyết là nếu một ngày nào, một Trường Hướng-đạo Việt-Nam, hay một em Hướng-đạo, trong đồng-phục Hướng-đạo, tự thiêu như Thích Quảng Đức ngày 11/06/1963 giữa thành-phố Saigon thì dư-luận trong nước và ngoài sẽ vô cùng phẫn vãn, xôn xao. Nhất là chính lúc ấy hội Hướng-đạo Việt-Nam cũng chưa rõ hư-thực của sự hy-sinh !

Tôi xin ghi lại bản tường-trình năm 1955 tại Hội-nghị Hướng-đạo ở Salzbourg, Đại-tá WILSON một "đồngchí" kỳ cựu của Baden Powell đã nói : "... thế giới cần đến "mục-dịch của Hướng-đạo, nguyên-tắc và "phương pháp của nó. Mục-dịch và "nguyên-tắc đã được xác định và không thể "bỏ được. Lẽ tất nhiên và Baden Powell "cũng nhận xét như vậy, và đề nghị thêm "là phương-pháp Hướng-đạo nên một phần "thích-hợp với tập-quán và khí-hậu địa-phương để đáp lại tốt hơn sự nhu-cầu cá "nhân. Nhưng đó là sự thay đổi vài điểm "nhỏ, chứ không phải sự thay đổi những "phương-pháp căn bản. Phương-pháp căn "bản đã chịu sự thử thách của thời-gian. Ở "đâu mà người ta áp dụng nó, thì Hướng-đạo "sống. Ở đâu mà người ta loại bỏ, thì "Hướng-đạo chết".

Chúng ta công nhận là những tổ-chức chính-trị, tôn-giáo có những mục tiêu của họ, có thể chánh đáng mà họ muốn các em phải công nhận, dù các em hay chính họ đi nữa cũng chưa hiểu giá-trị. Phương-pháp huấn-luyện mà nôm na chúng ta gọi là "nhồi sọ" phải hướng đến một kết quả. Nhưng có những kết quả bề mặt, có một đời vội-vàng và không "thọ" và những kết



qua sâu, vượt thời gian chỉ đến sau những thảo luận cận kề, là phương-pháp của Hướng-đạo với những "trò chơi", những thực-tập. Như trong quân ngũ của Baden Powell.

Cũng tại Saigon, có lần Tổng-nha Thông-tin có mời tôi lên nói chuyện tại Đài Truyền Thanh về hoạt-dộng Thanh-niên, qua trung gian của một Trung-tá Quân-đội và cũng là một Trưởng trong Hội. Mọi sự đều tiến hành tốt. Nhưng khi tôi đến đài để nói chuyện thì Nha Thông-tin xin tôi bỏ một câu trong bài mà Nha cho là không lợi cho Chánh-quyền. Tôi đã từ chối và bãi bỏ buổi nói chuyện.

Lần khác nhân dịp thay đổi thành phần Chánh-phủ, một Tổng-thống mời tôi đảm nhận chức-vụ Bộ-trưởng Thanh-niên và ủy cho Phó-thủ-tướng N.L.V. đến liên lạc với tôi. Báo chí đã được biết, đã đăng hàng lớn ở trang đầu tin ngày sau. Nhưng khi ông N.L.V. đến tiếp xúc với tôi, tôi trả lời phải để tôi thảo luận với anh Tổng-Ủy-Viên, lúc đó là Trưởng Huỳnh Văn Diệp và chúng tôi đồng ý là từ chối. Tôi từ chối. Tôi nghĩ rằng tôi phải hành động như vậy để giữ độc-lập cho Hội Hướng-đạo và bảo-vệ liêm-si của tôi.

Cũng vì lý do này mà về sau tôi từ khước các chức-vụ trong hoặc ngoài mà Chánh-phủ có nhả ý dành cho tôi.

Việc xây cất Hội-quán là một cơ-hội khác để xác nhận sự độc-lập của chúng tôi. Hội-quán không phải một căn phố ba tầng có sẵn mà Hội đã mua, nhờ Trưởng Huỳnh Văn Nhu. Trưởng NHU đã làm trung gian để chúng tôi mua lại của một người trong họ, với giá phải chăng, một căn phố cũ. Hội đã phá bỏ để cất thành một nơi gặp gỡ các anh em Hướng-đạo xứng với sự bành-trướng của phong-trào. Trưởng Huỳnh Văn Nhu vẽ sơ-đồ. Một căn phố lâu ba tầng đã được xây cất với sự đốc-công của Trưởng NGUYỄN CHỮ bị ám sát trong lúc đang xúc-tiến công-việc. Tiền xây cất Bốn Trăm Nghìn, một phần lớn là tiền của Hội, một phần khác do sự tự-nguyện đóng góp của Nhá Cầm Quyền, nghe theo lời khuyến cáo của Phó-Thủ-tướng Trần-Văn-Tuyên là một Trưởng kỳ-cụ của Hướng-đạo. Tôi nghĩ là thái-độ của Chánh-phủ phải chăng là hậu-quả bất-ngờ và trái-ngược của việc Hội Hướng-đạo "cứng đầu".

Nếu một phần lớn các Tổng, Bộ-trưởng có cảm tình với phong-trào và trở thành các người đỡ đầu, (có vị, về sau chấp nhận hoạt động trong Hội-đồng Trung-

chúng tôi, thì anh bạn từ chối và trả lời : "Ông Hy là bạn Hướng-đạo của tôi, tôi phải đích thân lái trực thăng. Nếu ông muốn giữ an-ninh cho tôi, ông lái một chiếc khác, bên cạnh".

Khi Miền Nam sắp bị thôn tính, và theo lời của Trưởng Laszo Nagy, nguyên Tổng-Thư-Ký nói lại với tôi, Hướng-đạo Mỹ có thuê một máy bay qua Saigon để đem các Trưởng ra đi. Nhưng vì lúc ấy tôi không có mặt ở Saigon, nên việc đó không thực-hiện được.

Tôi thấy trong hành động của anh em Hướng-đạo bạn một bằng chứng là nhờ sự độc-lập của nó mà Hội Hướng-đạo được quý trọng. Hoặc đó là sự biểu-dương của tình thân huynh đệ giữa các Hướng-đạo-sinh.

\*

Đọc lịch-sử của Hướng-đạo, tôi suy luận là TÌNH HUYNH ĐỆ là nguyên-lý và cũng là lẽ sống còn của Phong-trào.

Từ đó tôi đi đến một kết luận khác là tình huynh-đệ này phải được bảo-vệ. Muốn bảo-vệ một cách hữu hiệu, phong-trào phải độc-lập đối với những lực lượng có thể làm sút mẻ.

Bây giờ tôi tiến thêm một bước nữa trong việc tìm hiểu thực-chất của "HƯỚNG ĐẠO".

Tôi không trở lui quan niệm thông thường là tìm trong Hướng-đạo một phương-pháp giáo-dục.

Tôi thấy ở Hướng-đạo một đường lối để SỐNG. Một phương-pháp giúp con người sống toàn-vẹn trong hạnh-phúc mà Thượng-đế muốn cho họ. Một phương-pháp thực-tế, không ngoài tầm tay của con người.

Chúng ta không quên Baden Powell là người Anh. Anh-Quốc là một nước có một chánh-sách thực-dụng, người Anh luôn luôn đi sát thực-tế trong đời sống hàng ngày. Đời quân-ngũ của Bá-tước, sự tiếp xúc với vạn-vật, thiên-nhiên càng cho thấy phải đi sát thực-tế. Trong sự chống lại với sự phản-trắc chung quanh và thiên-nhiên một cách có kết quả, nghĩa là có hạnh-phúc, con người phải THƯỜNG NHAU như anh em.

Hãy nghe Bá-tước trong bức thư cuối cùng gửi cho Hướng-đạo trước khi "tịch" ngày 09/01/1941 : "... Tôi nghĩ rằng Thượng-đế sanh chúng ta để chúng ta sung sướng và thích sống. Hạnh-phúc không phải nhờ tiền bạc mà có, cũng không do sự

Ưng), tuy cũng có người có thái-độ xa cách. Một Bộ-trưởng Xã-hội đã "ghê lạnh" chỉ vì tôi không chấp nhận cho Hướng-đạo Phật-giáo thành một thành-phần của Hội Hướng-đạo Việt-Nam. Ông là một phật-tử nồng-cốt mà cũng là một người bạn của tôi. Trợ cấp của Chánh-phủ cho chúng tôi bị bớt, nhưng Hội vẫn hoạt-động.

Sau biến-cố Mậu-Thân, vì Hướng-đạo-sinh đã tích cực giúp đồng-bào tỵ nạn nên ông Tổng-trưởng Y-tế và Xã-Hội mong tôi nhận một huy-chương Xã-Hội, mà lúc đầu tôi từ chối. Về sau ông Trần Ngọc Ninh bằng lòng trao thêm một huy-chương cho đương kim Tổng Ủy-viên theo đề nghị của tôi.

Nói đến đối-ngoại mà chỉ nhắc đến sự liên-lạc với Nhà cầm quyền trong nước thì không đủ. Nên nhớ đến sự liên lạc với người Mỹ.

Tổng-thống Ngô-Đình-Diệm bị giết ngày 1-11-1963. Cũng năm đó hơn Một trăm nghìn quân đội đồng-minh đến Đà-Nẵng và cuối năm 1967 hơn 500.000 binh lính Mỹ đổ bộ ở Miền Nam. Chiến tranh trong nước tăng cường độ. Sau khi đã đặt người của họ trong guồng máy hành-chánh của ta, người Mỹ nghĩ đến Hội Hướng-đạo Việt-Nam. Họ sợ là các Hướng-đạo-sinh có những hành động không tốt cho quyền lợi của họ và phải chăng họ nghĩ đến các Trưởng Hoàng-Đạo-Thụy, Tạ-Quang-Bửu, Phạm-Ngọc-Thạch. Một Trung-tá Mỹ đã đến tiếp xúc với tôi đề nghị để cho một đại-diện có một bản giấy tại hội-quán Bùi-Chu để Hướng-đạo Việt-Nam tiện việc liên lạc với Hướng-đạo Mỹ. Họ sẽ giúp Hội một số xe Jeep và xe vận tải nặng để các đoàn viên di chuyển, đi cắm trại.

Tôi đã từ chối. Về sau, nhân dịp tôi qua Mỹ, đại-diện Chánh-phủ họ có đặt giả-thuyết với tôi là nếu người Mỹ mời tôi cộng-tác thì tôi nghĩ thế nào. Tôi trả lời từ chối, cho biết Hội Hướng-đạo Việt-Nam không phải là một cơ quan của Chính-phủ.

Tuy nhiên chúng ta không quên là Hướng-đạo Mỹ có một truyền-thống vững chắc về Phong-trào. Một Thiếu-tướng Mỹ, chỉ-huy Vùng Hai Chiến-Thuật và là một huynh-trưởng Hướng-đạo đã có nhiều lần đến tiếp-xúc với chúng tôi trong Ban Thường-vụ mà không bao giờ đề-cập đến vấn đề chính-trị. Có lần tôi gặp tại Ban-Mê-Thuật, Trưởng ấy xin được đi thăm Hướng-đạo tại một vùng gần (hình như Đà-Nẵng). Khi dùng trực thăng để đi thăm, phi-đoàn-trưởng xin lái trực-thăng đưa

thắng lợi trong nghề-nghiệp, cũng không phải một ý-niệm cao cả của anh đối với anh. Anh đi một đoạn đường dài đến Hạnh-phúc khi anh tạo cho anh một thân thể cường-tráng khi còn trẻ, khi lớn lên anh giúp ích và sung sướng khi anh thành người ... Con đường đi đến hạnh-phúc là cho người khác hạnh-phúc ...".

Tôi không thấy vị sáng lập ra Phong-trào nói đến luyện các Thiếu-niên "biết thù". Thù thì làm sao có hạnh-phúc được, đầu phải "giận thù" với một lý do nào đi nữa, vì là luật sinh-vật-học chi phối cơ thể con người.

Tôi tưởng có thể kết luận rằng Hướng-đạo đã đưa ra một triết-lý để sống. Sống giản dị, theo thiên nhiên và với một nụ cười trên môi.

\*

## KHỔNG PHU TỬ VÀ NGƯỜI THỢ SĂN.

Khổng Phu Tử ngày xuân nhàn nhã,

Dẫn môn đồ thong thả dạo chơi  
đi về làng xóm xa xôi  
thăm dân cho biết sự đời trớ trêu.  
Ngài thường lấy những điều mình thấy  
bảo môn đồ nhớ lấy làm gương  
và đây câu chuyện giữa đường

thể gian còn mãi lưu truyền về sau :

Nhân nắng ấm thầy trò tản bộ  
đến mé rừng cách lộ không xa  
có người xách bẫy đi ra  
trên vai một giỏ sơn ca, sè, cò...

chim đủ loại nhưng còn non trẻ  
nhót chung lồng inh ỏi kêu la  
con nào cũng muốn thoát ra  
đập nhau, đập cánh, thật là thảm thương

Này bạn trẻ, xin ông dừng bước,  
dám hỏi rằng có chước gì hay  
sơn ca bắt được cả bầy  
phải chăng ông đã gặp may sáng này ?

Người đem bẫy cúi đầu đáp lễ

Trong cương-vị dẫn dắt các anh em Hướng-đạo Việt-Nam, tôi đã có may mắn giữ được truyền-thống hay đẹp của Hội. Đó là nhờ sự cộng-tác quý-hóa của các Trường nay kẻ mất người còn, sự đồng-tâm nhất trí của tất cả Hướng-đạo-sinh.

Các Trường mà tôi đã có dịp tiếp xúc nhiều, đã bỏ quên những vụng-về sơ sót của tôi mà sát cánh với tôi một cách tuyệt-vời.

Xin các Trường nhận ở đây sự biết ơn của tôi, trong tình huynh-đệ chan-hòa của Hướng-đạo.

Tôi tưởng chúng ta đã thành-công trong một giai-đoạn khó khăn của Hội.

Chúng ta hy vọng là những mẩu chuyện ngày xưa, ngày nay còn có thể có ích cho anh em Hướng-đạo.

Tại Pháp ngày 05 tháng 01 năm 1993  
SỐC GIÀ Phan Thanh Hy

thưa chẳng hề có kế gì hay  
và càng chẳng phải gặp may  
sáng nào tôi cũng ra đây đơm mồi.  
Chim bắt được vốn là chim trẻ,  
mới lia đàn ăn lẻ ít lâu  
biết gì cạm bẫy mưu sâu,  
thấy mồi nhắm mắt đâm đầu vào ngay.  
Có những chú chim già khó như  
mồi ngon lành vẫn cứ tính bơ  
biết ngay bẫy sập đang chờ  
thèm ăn, nhưng cũng tăng lò bay đi.  
Già khó bẫy, lắm khi cũng dễ,  
những con nào theo trẻ kiếm ăn  
gặp mồi nhảy đến lảng xăng  
chui đầu vô bẫy là xong cuộc đời  
Khổng Phu Tử nghe lời thăm ý,  
bảo môn đồ nhớ kỹ đừng quên :  
chim già kinh nghiệm nhiều hơn  
ngu, đi theo trẻ là chôn chính mình.

Cọp già.

## GIẤC NGỦ TRƯA QUÝ HƠN VÀNG! NÊN NGỦ TRƯA NHƯ THẾ NÀO?

Điểm giữa buổi làm việc sáng và chiều là thời gian thuận lợi cho giấc ngủ trưa. Nó khiến giảm tối thiểu được sự mệt mỏi và tăng cường khả năng tập trung làm việc buổi chiều hiệu quả hơn.

Những nhà nghiên cứu ở Philadelphia Mỹ chứng minh những giấc ngủ trưa cho phép tập trung và thức tỉnh một cách lâu dài. Đó là biện pháp mà những người lái xe đường trường, những người đi thuyền một mình hiểu rất rõ.

Nhưng giấc ngủ trưa không phải chỉ là nguồn gốc của sự sống vui, mà còn có những hiệu quả có lợi ích cho sức khỏe ngày nay. Nó cho phép chống lại sự mất ngủ. Mười phút nghỉ ngơi vào buổi trưa sẽ tạo dễ dàng cho giấc ngủ ban đêm bằng cách điều hòa các nhịp độ sinh học và tránh được sự tích lũy thân kinh.

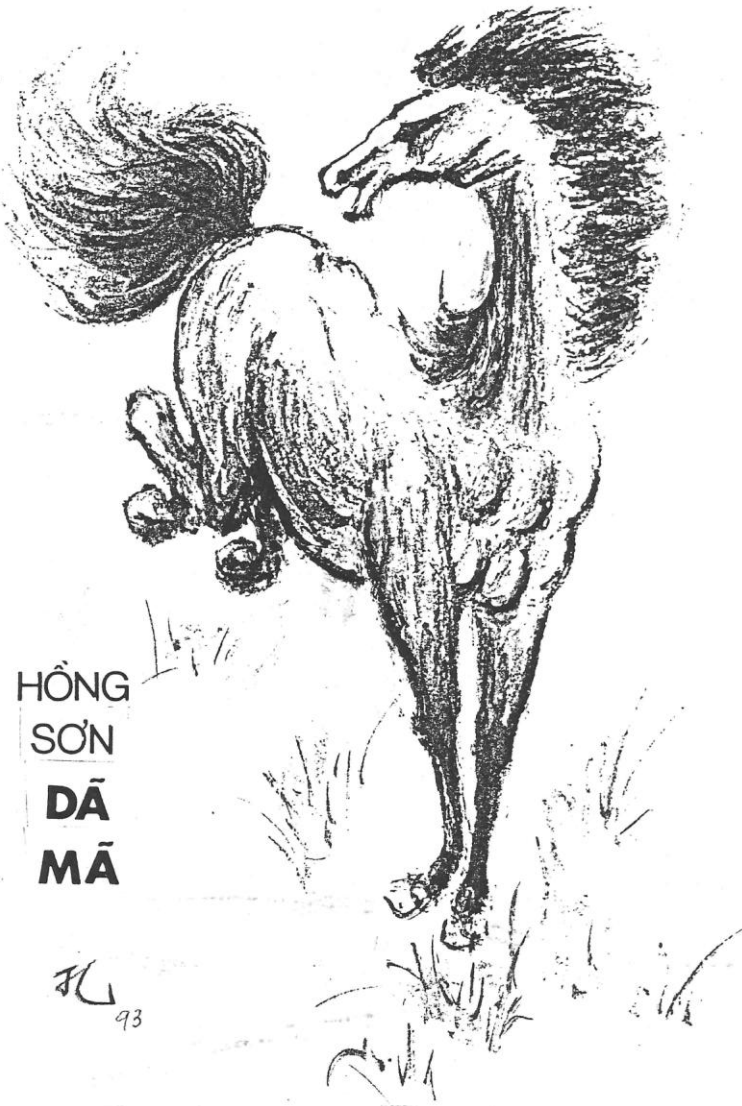
Các nhà khoa học ở bệnh viện Athènes đã chứng minh được giấc ngủ trưa hàng ngày khoảng nửa giờ sẽ giảm được 30% nguy cơ tim mạch biến chứng. Giấc ngủ trưa càng dài thì nguy cơ nhồi máu cơ tim càng giảm xuống tới hơn một lần, vì nó cho phép phá bỏ đi chứng stress, là nhân tố nguy hiểm cho các tai biến tim mạch.

Có thể khi ngủ trưa chẳng cần phải nằm để có được giấc ngủ lợi ích, mà ngay khi ngồi trên xe lửa, trên máy bay, trong phòng chờ đợi... Hãy giữ mình ở tư thế người đánh xe ngựa: đầu và thân hướng tới trước, đôi chân hơi dang ra, đôi tay đặt trên đầu gối. Ngồi trước bàn làm việc trong văn phòng, chỉ cần dựa đầu và mình hướng tới trước, cánh tay đặt trước mặt để cho các cơ bắp được thư giãn.

Thời gian nghỉ trưa bao nhiêu lâu, tùy bạn chọn thích hợp. Điều quan trọng không phải là ngủ nhiều, mà là nghỉ ngơi trong một lúc hẳn hoi. Giấc ngủ trưa rất thích hợp từ 5 đến 30 phút sau bữa cơm trưa, nhưng chỉ cần 5 phút thôi cũng đủ loại bỏ sự căng thẳng, con người minh mẫn, trí óc sáng sủa hơn.[]

# Tưởng niệm Võ Thành Minh

HOÀNG LIÊN



HỒNG  
SƠN  
DÃ  
MÃ

孔  
93

Mỗi lần nhắc đến biến cố Tết Mậu-Thân 1968 ở Huế, chúng ta bồi ngùi tưởng nhớ đến những chiến sĩ quốc gia đã hy sinh vì lý tưởng tự do, những đồng bào đã bị Việt Cộng tàn sát dã man trước khi rút lui, những người bị đối phương bắt đi theo và trong nhiều trường hợp, không trở về. Một trong những nhân vật được nhắc nhở đến nhiều sau khi thành phố Huế được hoàn toàn giải phóng là ông Võ Thành Minh, một nhân sĩ, một huynh trưởng Hướng-đạo được nhiều người biết đến, nhất là sau vụ ông tuyệt thực năm 1954 bên bờ hồ Leman ở Thụy Sĩ để phản đối việc ký kết hiệp định Genève phân chia đất nước.

**Lời của Liên-Lạc.** Hoàng-Liên là biệt hiệu của Ông Nguyễn Văn Dãi, một công chức cao cấp của Chính phủ V.N.C.H. và cũng là một giáo-su, một nhà thơ. Ông bị Cộng-sản bắt đi khi tấn-công Huế. Kỳ Mậu-Thân (1968), trải qua nhiều gian truân vất vả trong những trại giam của Cộng-sản, mãi đến năm 1984, Ông mới vượt thoát khỏi trại giam, vượt biên và hiện sống tại Hoa-Kỳ.

Trong thời gian ở trại giam, Ông có nhiều dịp tiếp-xúc với Trưởng Võ Thành Minh, cũng bị Cộng-sản bắt đi trong kỳ Mậu-Thân. Ông Nguyễn Văn Dãi có ghi lại những đoạn ký niệm với Trưởng Võ Thành Minh trong tập hồi-ký "Anh Sáng và Bóng Tối", một cuốn hồi-ký đầy màu sắc, nhiều chất thơ và rất lời cuốn.

Tuy tuổi tác, kinh nghiệm đều thua xa Ông Nguyễn Văn Dãi, nhưng lợi dụng tình đồng-môn, Ngựa C.K. biên thu nhờ Ông Nguyễn viết lai cho các Trưởng H.D., các độc-giá Liên Lạc được biết thêm những tháng ngày cuối cùng của một Trưởng - mà chúng ta có thể tự-hào là: HIỆP-SĨ - Hiệp-sĩ của Hướng-đạo chúng ta: Dã Mã Võ Thành Minh.

Thay mặt độc-giá Liên Lạc, Ngựa C.K. xin cảm ơn tác-giá và cũng là một thân hữu Hướng Đạo.

*Ngựa Chậu Khô*

*Nguyễn Trung-Thoại*

Khi những bằng hữu và học sinh của ông không tìm thấy ông ở Bến Ngự, dư luận cho rằng ông đã bị Việt Cộng thủ tiêu. Nhưng sự thật không phải thế. Theo chính lời ông kể lại với người viết bài này, thì trong lúc chiến sự đang tiếp diễn tại cố đô, với tư cách là một trí thức Nho Giáo, ông đã cùng với một nhà sư Phật Giáo, một linh mục Công Giáo đến gặp đại diện bộ Tư Lệnh lực lượng quân sự Mỹ ở Huế để yêu cầu quân đội Mỹ ngưng bắn trong một thời gian ngắn hầu cho thân nhân những người tử nạn vì bom đạn trên chiến trường có thể lượm xác về chôn cất. Sau đó, hôm mùng 5 Tết, Việt cộng liên lạc với ông và mời ông lên vùng mà họ mệnh danh là "vùng giải phóng", nói là "để thảo luận một vấn đề quan trọng với một cán bộ cao cấp". Ông nghe theo và được đưa lên vùng rừng núi tỉnh Thừa Thiên. Nhưng, trái với những lời hứa hẹn của Việt Cộng, ông không gặp một cán bộ cao cấp nào, cũng không thảo luận về một vấn đề quan trọng nào. Ông bị Việt Cộng giữ lại trong một trại giam như một tù nhân, bị buộc tội đã đầu hàng quân đội Hoa-Kỳ chỉ vì khi đến gặp cấp chỉ huy quân sự Mỹ, ông đã cùng với hai vị đại diện hai tôn giáo lớn mang cờ trắng trên đường đi để được an toàn trong khi chiến cuộc chưa chấm dứt. Từ một người khách bất đắc dĩ, ông đã bị Việt Cộng biến thành một người tù, mặc dù Việt Cộng biết rõ ông chủ trương trung lập hóa Việt Nam và ông không phải là người của chế độ miền Nam.

Lúc tôi đến trại giam, ông Võ đã có mặt ở đó từ vài ngày trước. Trại giam nằm trên một triền đồi thoai thoải và gồm 2 dãy nhà thấp bằng cây, lợp tranh, vách nứa, được chia ra thành từng phòng hẹp dùng làm nhà ở, và một ngôi nhà nhỏ hơn dùng làm nhà bếp và bệnh xá. Các cán bộ, bộ đội phụ trách trại giam ở trong một ngôi nhà rộng, cất phía trên cao, bên kia sườn đồi.

Ổ giữa hai dãy nhà trải dài một mảnh sân khá rộng : đó là nơi tập họp và chỗ ngồi đan lát của những tù nhân già yếu không đi lao động ở ngoài được. Những người trẻ tuổi, tương đối khỏe mạnh phải vào rừng lấy củi hay đi lấy sắn, gạo từ những trại giam khác, hoặc tìm kiếm rau rừng dùng làm thực phẩm cho toàn trại.

Tôi đã gặp ông Võ ngay ngày hôm sau, lúc ông đang ngồi đan rổ trong sân, dưới ánh nắng của một ngày xuân lạnh lẽo. Đã ngoài 60 tuổi, cao gầy, ông có phong thái một nhà Nho trong chiếc áo đen dài, cái quần trắng, với khuôn mặt dài, dưới cằm lưa thưa chòm râu muối tiêu. Đặc biệt, ông mang một đôi ủng cao su cao cổ rất tiện lợi cho việc đi lại trên những con đường mòn trong rừng, dưới những cơn mưa tầm tã trong mùa này.

Tôi sẵn có cảm tình với ông. Hồi còn ngồi ở lớp Nhì tiểu học của trường Paul Bert (sau này là trường Thượng Tứ) ở Huế, tôi được may mắn học với thầy Tráng Cử, thứ nam của Kỳ Noại Hầu Cường Để, và là một huynh trưởng Hướng Đạo. Một hôm thầy tôi hướng dẫn một người còn trẻ, gọn gàng trong bộ đồng phục Hướng Đạo với chiếc mũ rộng vành đến giới thiệu với học sinh. Đó là ông Võ. Ông thuyết trình cho cả lớp nghe về tôn chỉ và mục đích của hội Hướng Đạo hồi đó mới được thành lập tại Đông Dương. Trong lần đầu gặp ông tại trại giam, tôi chỉ vắn tắt nhắc lại kỷ niệm xa xưa ấy và đề cập đến những hoạt động của ông hồi năm 1954 ở Genève. Trong hoàn cảnh mất tự do và luôn luôn bị theo dõi, tôi chưa thể thảo luận với ông về những vấn đề mà thời cuộc đang cấp bách đặt ra cho chúng tôi. Tôi tự hẹn với mình sẽ làm công việc đó trong những ngày sắp tới, khi có cơ hội thuận tiện.

Những ngày kế tiếp, tôi có dịp nhận xét thái độ của những người bạn tù khác đối với chúng tôi, những người mới đến, và riêng đối với ông Võ. Khi cùng khoảng 20 người mới bị bắt di chuyển đến trại giam này, trong trại đã có sẵn hơn 20 người. Họ là những người của các ấp xã trong tỉnh Thừa Thiên : dân vệ, ấp trưởng, ủy viên hội đồng xã, hoặc những thanh niên thuộc các sắc dân Thượng. Nói chung, họ không có thiện cảm với chúng tôi, những người mới bị bắt trong biến cố Tết Mậu Thân. Chắc hẳn, trong những buổi học tập, trước khi nhóm chúng tôi đến, cán bộ của trại giam đã chia rẽ họ và chúng tôi bằng cách tạo ra và thổi phồng lên điều mà họ gọi là "mối căm thù giai cấp". Trong hoàn cảnh ấy, ông Võ vẫn điềm đạm, hòa nhã, vui vẻ hòa mình với mọi người, kể cả những kẻ hay châm biếm ông một cách vô lý và đầy thành kiến



Nhà giáo Võ Thành Minh quê ở huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An. Là một người thiết tha phục vụ quốc gia, ông sớm gia nhập đoàn thể Hướng Đạo và hằng hái cổ xúy cho phong trào Hướng Đạo trong giai đoạn phôi thai tại nước nhà. Như ông đã tâm sự với người viết trong một đêm mưa bão của một lần chuyển trại trên dãy Trường Sơn, ông muốn nhờ đoàn thể này đào tạo một thế hệ thanh thiếu niên có sức khỏe, tháo vát, có óc thực tế và tinh thần quốc gia để phục vụ đất nước. Năm 1945, sau khi bất ngờ cướp được chính quyền, Việt Minh muốn biến hội Hướng Đạo Việt Nam thành Hội Hướng Đạo Cứu Quốc, hoạt động trong khuôn khổ và sự điều động của đảng Cộng Sản. Ông Võ đã không đồng ý vì không muốn chịu sự thao túng của Cộng Sản và để cho Cộng Sản lợi dụng. Hơn nữa, nay lập ra Hội Hướng Đạo Cứu Quốc tức là mặc nhiên thừa nhận rằng trước đó, trước khi gia nhập Mặt Trận Việt Minh, hội Hướng Đạo không đặt vấn đề yêu nước, cứu nước.

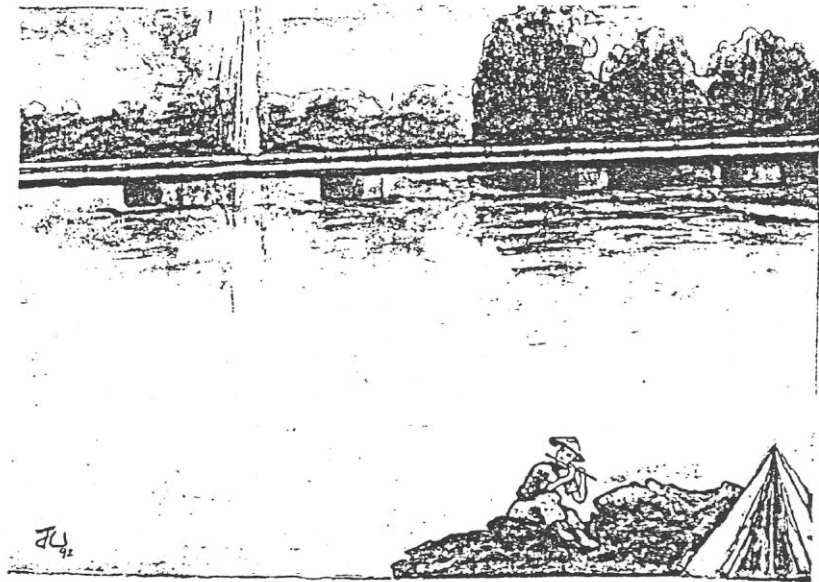
Trong thời gian này, ông trở về sống ở quê nhà và đã gặp nhiều khó khăn do Việt Minh cố ý gây ra cho ông. Là một nhà Nho, ông không thể chấp nhận chủ thuyết Mác Xít, nhưng, vẫn theo lời ông, ông tin rằng giữa người Nghệ với nhau, có thể có sự thông cảm, nên ông ra Hà Nội để gặp Hồ Chí Minh. Theo ông kể lại, ông Hồ mời ông giữ chức bộ trưởng An Ninh trong chính phủ liên hiệp, nhưng ông từ chối . . . Sau đó, nhận thấy không thể tranh đấu cho dân tộc trong điều kiện Cộng Sản còn nắm chính quyền, ông xuất ngoại và đến định cư tại Thụy Sĩ, một quốc gia trung lập. Trong những năm lưu lại Thụy Sĩ, ông nghiên cứu chế độ và vai trò của nước này tại Âu-châu. Đem kinh nghiệm Thụy Sĩ áp dụng cho trường hợp Việt Nam, ông sẽ đưa ra một giải pháp : trung lập hóa cả hai miền Nam Bắc Việt Nam.

Trong mấy năm ở Thụy Sĩ, ông có cuộc sống giản dị của một người độc thân. Hằng ngày, ông đến chi nhánh cơ quan Liên Hiệp Quốc ở Genève xin những tờ báo cũ đem ra các tiệm tạp hóa để đổi lấy bánh mì và khoai tây.

Năm 1954, trong khi cuộc hòa đàm để chấm dứt chiến tranh ở Việt Nam đang diễn ra tại Genève, ông càng lều bều bờ hồ, tuyệt thực và thổi sáo để phản đối chủ trương giải quyết chiến cuộc bằng cách chia đôi đất nước. Nhưng, như chúng ta biết, cùng với phái đoàn Việt Nam do ngoại trưởng Trần Văn Đỗ cầm đầu, ông đã thất bại.

Sau khi Tổ Quốc bị qua phân rỗi chiến tranh bùng nổ giữa hai miền Nam Bắc, ông qua Paris và cố võ cho chủ trương trung lập Việt Nam. Ông liên lạc với nhiều giới Việt kiều có khuynh hướng chính trị khác

Tiếng  
sáo  
bên  
hồ  
Leman



nhau tại thủ đô nước Pháp, tiếp tục cuộc sống giản dị, nếu không nói là khắc khổ, Ông nuôi ong, trồng rau trong một nghĩa địa xe hơi, lái một chiếc xe cũ kỹ đã trở nên quen thuộc với giới cảnh sát Paris vì dễ dàng gây tai nạn . . . Thỉnh thoảng, ông tham gia một số hội nghị quốc tế, và trong những dịp này, ông thường trình diễn đàn bầu để giới thiệu với người nước ngoài một nhạc khí độc đáo của dân tộc ta.

Chiến cuộc Việt Nam ngày càng khốc liệt; tình trạng mâu thuẫn giữa Thế giới Tự Do và khối Cộng Sản vẫn tồn tại : không khí chính trị ấy không thuận tiện cho những hoạt động cổ xúy cho chủ trương trung lập của ông. Nhưng ông không nản chí và quyết định qua Nữ Ước để vận động ngay tại Liên Hiệp Quốc.

Năm 1965, ông nhờ Cam Bốt can thiệp và thu xếp để được trở về Việt Nam. Tại Sài Gòn, ông bị giữ lại một tháng tại Tổng Nha Cảnh Sát để điều tra. Ông xác nhận rằng trong thời gian ấy, ông được chính quyền miền Nam đối xử rất đàng hoàng, ông được phép về nguyên quán (Quảng Trị) tạm trú tại nhà người em cùng cha khác mẹ là ông Võ Thành Khiết, cũng là một Huynh Trưởng Hương Đạo. Sau đó, ông trở về Huế để trông nom từ đường của chị sĩ Phan Bội Châu và dạy học tư. Ông dạy Pháp văn cho các sinh viên đại học, không thu học phí. Các môn đệ, hiểu rõ hoàn cảnh của ông và tiếp tục truyền thống cao đẹp của tình sư đệ, thường đem biếu ông thực phẩm và những vật dụng cần thiết, giúp ông duy trì nếp sống vật chất đơn giản của ông.

\*

Hai tuần sau khi tôi gặp ông Võ tại trại giam nói trên, chúng tôi được chuyển đến một trại giam khác tương đối lớn hơn, tổ chức có phần quy củ hơn với khoảng 50 tù nhân. Trại được cất trên một ngọn núi thấp. Một con suối nhỏ lượn quanh co ở dưới chân núi. Mấy cây cổ thụ cành lá sum suê che kín hai dãy nhà dài dùng làm nơi cư trú cho tù nhân. Một căn nhà bếp nằm ở một góc, trên con đường đi xuống suối; một căn nhà nhỏ dành cho nữ tù nhân ở phía sau. Bệnh xá và hội trường bao quanh một mảnh sân rộng dùng làm nơi tập hợp tù nhân, mỗi buổi sáng để các tổ nhận công tác trong ngày và cũng là nơi đan lát của những tù nhân già yếu.

Một buổi chiều, trong lúc tôi đang viết khai báo ở hội trường, ông Võ tạt vào chỗ tôi ngồi và nói nhỏ một câu bằng tiếng Pháp :

- Tôi dự định trốn. Ông nghĩ sao ?

- Tôi sẽ theo ông.

Tôi trả lời ngay, không do dự vì ở trại giam trước, ông đã có lần bàn với tôi về chuyện vượt ngục. Nhưng chúng tôi chưa kịp sắp đặt kế hoạch thì đã phải chuyển đến trại này.

Với kinh nghiệm của một sói già Hương Đạo, ông khẳng định rằng ở trong rừng sâu, khi một người đi trốn, thì khó mà tìm ra được. Tôi tin tưởng ở óc tổ chức, tính tháo vát và sự từng trải của người bạn vong niên mà hoàn cảnh lao tù ngày càng giúp cho tôi dễ dàng thông cảm và trở nên gần gũi, mặc dù không thể lộ liễu bày tỏ cảm tình. Tuy nhiên trong những điều kiện khó khăn hiện tại, việc trốn trại cần được nghiên cứu và chuẩn bị kỹ lưỡng. Phải tìm cách định rõ vị trí của trại giam này, ước đoán địa điểm có đồn bót của

quân đội quốc gia gần nhất, định hướng đi, tính lộ trình và thời gian di chuyển, dự trữ lương thực và tìm một đôi dép cao xu bền chắc. Gạo rất khó mua vì quá hiếm; nếu nhờ những tù nhân ở đây đã lâu năm mua giúp tại các thôn xóm Thượng thì rất có thể bị lộ. Muối cũng rất hiếm; tù nhân, theo nội quy, không được tích trữ muối. Hơn nữa, hiện nay trời đang liên tục đổ những cơn mưa lớn làm cho những con đường rừng trở nên trơn ướt, nên không thể đi nhanh. Nếu may mắn gặp được ngày tạnh ráo thì bầu trời thường đầy mây u ám, gây khó khăn cho việc xác định phương hướng.

Chúng tôi đang ở trong giai đoạn chuẩn bị như thế, thì được tin cuộc hòa đàm ở Paris sắp khai diễn. Nhớ lại những vụ phóng thích những người bị bắt trong cuộc chiến tranh trước, năm 1954, sau khi hiệp định Genève được ký kết, tôi nghĩ rằng việc vượt ngục mà chúng tôi đang dự trù sẽ không cần thiết nữa. Nhưng ông Võ không tin tưởng nhiều vào cuộc thương thuyết và sợ rằng, nếu cuộc hòa đàm có kết quả, thì kết quả ấy sẽ không có lợi cho miền Nam.

Một buổi sáng, đang ngồi viết ở hội trường, tôi bỗng thấy ông Võ hiện ra ngoài khung cửa sổ. Ông ghé sát vào bàn, thì thầm :

- Nếu tôi được về sớm, ông có nhắn gì cho gia đình không ?

Tôi hiểu là ông sắp vượt ngục, vì trong lúc này Việt Cộng không phóng thích tù nhân. Sau câu trả lời ngắn gọn của tôi, ông tiến về phía hàng rào, một cái rựa trên tay. Đó là một nơi vắng vẻ, khuất sau hội trường và gần mấy cái hố xí. Kéo hai thanh tre đan chéo của hàng rào cho rộng ra, ông đặt chân vào thân cây tre buộc theo chiều ngang của hàng rào và nhẹ nhàng nhảy ra ngoài. Thế là ông cương quyết vượt ngục, không thể chờ đợi được nữa. Tại sao ông hành động gấp rút như vậy ? Ông vốn không tin tưởng vào hội nghị Paris . . . Cũng có thể ông muốn trở về sớm để tiếp tục tranh đấu cho chủ trương trung lập hóa của ông, khi tình hình chính trị đang biến chuyển. Nhưng dù động lực nào thúc đẩy ông tìm lại tự do, tinh thần dũng cảm và tính tháo vát của ông cũng đáng khâm phục. Tôi cầu mong ông vượt ngục thành công và hài lòng về biến cố mới xảy ra, dù biết rằng hành động của ông sẽ ảnh hưởng đến chúng tôi, những người tù còn ở lại : sự canh phòng sẽ chặt chẽ hơn, việc đi lại sẽ bị hạn chế hơn nữa, và cuộc sống sẽ khó khăn hơn.

Ánh nắng sớm bỗng tắt hẳn : những đám mây xám dày đặc ùn lên, che kín bầu trời thấp. Rồi một cơn gió lốc hung bạo nổi lên, xoáy mạnh vào mấy cây cổ thụ. Chỉ một lát sau, một cơn mưa ập đến, đổ nước rào rào xuống mái tranh hội trường. Tôi giặt mình lo

sợ; không biết người bạn già của tôi sẽ trú ẩn nơi đâu và có gặp trở ngại trên đường về Huế không ?

Vì mưa lớn, những tù nhân lao động ở ngoài rừng lục tục trở về. Họ cất dụng cụ và nghỉ ngơi trong khi chờ đợi ăn trưa. Không một ai để ý đến sự vắng mặt của ông Võ. Mãi đến lúc ăn trưa xong, người cán bộ phụ trách các tổ tù nhân mới hốt hải chạy vào phòng hỏi chúng tôi :

- Các anh có thấy anh Minh ở đâu không ?

- Không, chúng tôi không thấy anh ấy ở đâu cả.

Ngoài tôi ra, không ai biết ông Võ đã ra đi từ sáng sớm. Người cán bộ vội vã bước ra sân, nhón nhác tìm quanh, chạy qua bệnh xá, xuống nhà bếp, rồi tất tả đi thẳng ra bờ suối.

Cơn mưa rào đã chấm dứt. Các toán tù nhân bắt đầu đi làm. Tôi lấy giấy bút, bước ra hội trường, lòng vẫn băn khoăn về chuyến ra đi của người bạn tù. Tôi cố ý ngồi chăm chú dịch mấy trang khai báo của hai người tù nhân Mỹ, làm như không chú ý đến biến cố vừa xảy ra, nhưng sự thật vẫn lắng tai nghe ngóng, thỉnh thoảng nhìn ra sân để theo dõi động tĩnh ở bên ngoài. Mấy tù nhân gầy yếu đang đan lát ở bên kia sân, cúi mình trên mấy tấm cốt hay mấy cái rổ rá. Chốc chốc, họ ngẩng đầu lên, nhìn quanh dò xét và thì thầm trao đổi ý kiến.

Vẫn chưa có một tin tức gì về cuộc truy lùng. Trời càng về chiều, tôi càng hy vọng. Có lẽ ông Võ đã đi xa rồi, cán bộ, bộ đội không tìm ra được. Về sau, tôi được biết một số đồng bộ đội đã phân tán ra trên những con đường mòn trong rừng đuổi theo kẻ đào thoát.

Bỗng mấy người ngồi đan lát ở ngoài sân đồng loạt đứng lên và chạy về phía nhà bếp. Tôi cũng vội vàng bước ra khỏi hội trường. Người cán bộ và hai người bộ đội áp giải ông Võ từ con đường dưới suối đi lên. Trong chiếc áo mưa bằng cao xu đen bóng và đôi ủng cao cổ, ông có vẻ mệt nhọc, nhưng vẫn bình tĩnh bước đi.

Ông được đưa vào phòng kỷ luật chật hẹp là nơi ông vẫn thường ở. Tôi xót xa nghe vọng lại tiếng dùi cui đòn đập đóng mạnh vào chiếc cùm sắt để cùm chân những tù nhân vi phạm nội quy và bị giam vào phòng kỷ luật.

\*

Hai tuần sau, ông Võ mới hết hạn thi hành kỷ luật. Trong thời gian bị kỷ luật, ông không được ra khỏi phòng giam, không được liên lạc với bất cứ ai. Phòng tôi nằm sát phòng kỷ luật, nhưng tôi ở chung với hai người khác nữa, mà một người là tổ trưởng và được cán bộ tin cậy, nên tôi không thể nói chuyện với ông Võ. Khi trở lại lao động với tổ đan lát, ông cho tôi biết

rằng ông đã khai với cán bộ rằng ông đã trốn trại bằng con đường mòn dọc theo con suối nhỏ chứ không vượt qua hàng rào để cho trại không tăng cường canh gác ở phía ấy và ông có thể dùng lại địa điểm ấy cho một lần vượt ngục khác. Hôm ra đi, vì mưa lớn, ông phải vào trú trong nhà một đồng bào Thượng. Gia đình này được Việt Cộng tổ chức để làm tình báo cho trại - để báo cho trại biết, và cán bộ và bộ đội đã tìm thấy ông ở ngôi nhà này. Lúc từ Huế ra đi, ông có đem theo một ít tiền. Để chuẩn bị lương thực cho vụ vượt ngục, ông đề nghị với cán bộ giúp ông mua 1 con gà và một ít nếp nấu xôi để cúng giỗ một người vị hôn thê đã mất, một vị hôn thê không bao giờ cưới nhưng ông vẫn xem như vợ của mình. Câu chuyện tình đó không biết có thực hay không, nhưng lời đề nghị của ông được chấp thuận. Ngoài ra, viện cố đầu răng, ông xin muối của nhà bếp để ngâm và dần dần tích trữ được một ít.

Khoảng hơn một tháng sau, trong vụ chuyển một số tù nhân ra Bắc, ông không cùng đi với chúng tôi. Tôi lấy làm tiếc vì sẽ phải xa một người bạn quý, mặc dù biết rằng ông được ở lại miền Nam có thể là một điều may mắn cho ông : ai cũng biết rằng, đối với tù nhân, đi ra miền Bắc thì ngày về còn xa lắm. Hơn nữa, trong cuộc sống lao tù đầy bất trắc, chia tay thường có nghĩa là vĩnh biệt. Ông vốn thích thơ và hay làm thơ. Trong đêm cuối cùng, trước khi chúng tôi lên đường, để an ủi tôi, ông đọc cho tôi nghe hai câu Đường thi mà người tù ở chung phòng với tôi, do cán bộ cài vào để dò xét ông và tôi, không hiểu được:

Mạc sâu tiền lộ vô tri kỷ,

Thiên hạ thù nhân bất thức quân.

Chúng tôi, những người cùng bị bắt trong dịp Tết Mậu Thân đều quý mến ông. Trong trại giam, theo nội quy, tù nhân chỉ được gọi nhau bằng anh, ngay cả đối với những người lớn tuổi. Tiếng "ông" phải dành cho cán bộ, bộ đội. Nhưng để tỏ lòng kính trọng ông Võ, chúng tôi gọi ông Võ bằng "thầy" vì ông đã từng là thầy học của một người trong nhóm chúng tôi. Đặc biệt trong trại giam trước, có hai em bé bị Việt Cộng bắt vì những lý do không đâu, đã tỏ ra rất mến ông và thường quây quần bên ông trong những lúc được nghỉ ngơi để nhờ ông bày cho những trò chơi Hương Đạo. Mục kích cái cảnh lặn đạn trẻ già chung một lứa, chúng tôi không khỏi bồi ngùi và oán hận.

Là một nhà Nho và một nhà Tây học đã sống nhiều năm ở Tây phương, đồng thời là một huynh trưởng Hương Đạo giàu kinh nghiệm, ông Võ kết hợp được cốt cách ung dung thanh thản của một Nho sĩ với

tinh thần duy lý Tây phương và tinh thần thực tiễn của một người Hương Đạo. Cùng với lòng yêu nước nồng nàn, ông có tính tình cương nghị và kiên tâm của một con người xứ Nghệ, đôi khi bảo thủ mà cũng rất cấp tiến.

Vào năm 1980, tại Thanh Hóa, tôi được một thiếu phụ từ Huế ra thăm chồng là một sĩ quan cảnh sát bị giam giữ tại Thanh Lâm, cho hay ông Võ đã mất "trên núi". Không rõ vào năm nào. Bằng hoàng thương tiếc ông, tôi nghĩ rằng ông đã lớn tuổi, bị cô lập, sống trong những điều kiện vật chất gian khổ của trại giam, giữa đói rét và bệnh tật, nên ông không thể chịu đựng lâu dài được. Suốt đời trung thành và tận tụy với lý tưởng của mình, ông luôn luôn giữ vững tư thế và danh dự của một chiến sĩ trước mặt kẻ thù và đã để lại trong lòng những người bạn tù một lòng kính phục sâu xa và một mối cảm tình nồng hậu. Ông đã hy sinh vì chính nghĩa như những nhà cách mạng quốc gia đã bị khủng bố hay thủ tiêu bởi một chế độ độc tài không chịu chấp nhận những ai suy nghĩ và hành động khác mình.

*Hoàng Liên*



## GÓP VUI

Bản tin Liên-Lạc nhận được tin vui: Trưởng Vũ-văn-Chân (Florida) sẽ làm lễ Thành-Hôn cho Thứ-nam là Vũ-minh-Hiến, đẹp duyên cùng cô Hàn-Thục-Yến-Chi, Thứ-nữ của Ông Bà Hàn-Tướng (Germany). Hôn-lễ sẽ được tổ chức vào ngày Thứ Bảy 10.7.1993 tại Reuthingen, Germany.

Nhân dịp này, xin thành-thật nâng ly rượu mừng (qua không-gian) góp vui cùng hai họ Vũ Hàn và chúc hai châu Minh-Hiến + Yến-Chi thật nhiều Hạnh-Phúc và sớm có Sói Con hay Chim Non để Ông Nội được thêm vui.

Ban phụ-trách Liên-Lạc  
Các cựu trưởng Đạo Kiểm Hồ:  
Bào-Nguyên, Nguyễn-Nam, Cỏ-dối

\*

Được tin trễ : ngày 10-01-1993 là ngày kỷ niệm 50 năm thành-hôn của Trưởng Nguyễn-Đình-Thu cũng là kỷ niệm 55 năm ngày Tuyên Hứa của Tr. Thủ-quý.

Nhân dịp này (vẫn còn trong năm 1993) Anh em trong nhóm Tinh Thần BiPi thân ái chúc Trưởng Thủ Quý và Phu-nhân được thêm 49 năm Hạnh-phúc nữa (chưa một năm, vì người xưa có nói "Phước bất năng tận hưởng", sức khỏe dồi dào, gân cốt vững chắc để vui với anh em H.D. bốn phương

Liên Lạc.

# TIN HƯỚNG-ĐẠO TẠI QUÊ NHÀ

- LIÊN-LẠC vừa nhận được, từ Việt-Nam gửi qua:
- 1.- Thủ-bút của Cụ Hoàng-đạo-Thúy viết, gửi: *Thân mến gửi Anh Chị em Hướng-đạo và các cháu, con cái, Anh Chị em đã vắng (Ký tên: Hồ Sĩ, hiện vẫn là: Hồ mài nanh).*
  - 2.- Thư viết tay, đề ngày 25-1-93 của Cụ Hoàng-đạo-Thúy, gửi: *Tổ phụ-trách công việc Hướng-đạo, dài 3 trang (dưới ký tên: Hồ Sĩ Hoàng-đạo-Thúy, nguyên T.U. HDVN).*
  - 3.- Giấy ủy-nhiệm đề ngày 25-1-93. Phía trên đề: *Cộng-Hòa Xã-hội Chủ-nghĩa Việt-Nam - Độc-lập Tự-do Hạnh-phúc.* Phía dưới đề: *Hoàng-đạo-Thúy, Nguyễn T.U.V. HDVN. Ký tên: Hoàng-đạo-Thúy (Hồ Sĩ).*
  - 4.- Danh-sách do A. Trần-hữu-Khuê mời một số trưởng để thành-lập Ban Liên-lạc Lâm-thời tại Thành phố Hồ-chí-Minh. Trong đó có 24 anh được mời họp bầu và 10 anh được chọn vào Ban Liên-lạc.

LIÊN-LẠC.- Vì tài-liệu quá dài, Bản Tin LL không đủ chỗ đăng. Trưởng nào cần có, xin biên thư riêng, LL sẽ gửi đến. Tuy-nhiên, LL xin TÓM LƯỢC rất vắn tắt, đại ý:

- 1.- \* Xin bỏ ngay chữ "Cụ Hướng-đạo".  
\* Hơn 40 năm nay, chúng ta đi làm Cách-mạng để tiến lên XHCN.
- 2.- \* Ngày 25-11-1945, "Cụ Hồ" quá bận mà cũng đến với anh em ở trại 2 giờ, "Cụ Hồ" đặt tên trại là Tân-trào. "Cụ Hồ" nhận làm Hội-trưởng "danh-dự" của Hội ngày 31-05-1946, nhưng tháng 12-1946 thì không có đoàn nào làm việc nữa.  
\* Được Đảng Cộng-sản và Cụ Hồ lãnh-đạo, anh chị em (H.Đ.) đã làm được nhiệm-vụ trao cho.  
+ "Scout Thế-giới" biến-chuyển, có thể ngắt nghề hơn về Tôn-giáo ... "Scout Thế-giới" nhận ra thế nào là việc của họ. Ta phải thấy rõ âm-miêu địch hiện giờ.  
\* Đợi ngày 31-5-93 anh em đến họp bầu ban "Liên-lạc chính-thức".
- 3.- \* Trong giấy ủy-nhiệm 20 anh vào Ban Liên-lạc Lâm-thời, đọc thấy có tên một số Trưởng quen thuộc: Trần-hữu-Khuê, Tôn-thất-Đông, Trần-Xê.  
\* Trong 24 anh em được mời họp bầu, có: 10 đảng-viên cộng-sản, 1 thiếu-tướng C.S., còn các "Cảm-tình-viên đảng Cộng-sản" có các Anh: Phạm-văn-Phụng, Nguyễn-Trực, Nguyễn-duy-Thu-Lương, Nguyễn-sử-Khuông, Lê-Y, Nguyễn-Hà; ngoài ra còn có các Anh: Phan-kim-Phụng, Nguyễn-thúc-Toản, Lê-văn-Ngoạn, Nguyễn-xuân-Long, Võ-như-Lân, Trần-văn-Lược (anh này gạch tên giờ chót).  
Anh Khuê đã mời anh Nguyễn-phước-Ái-Huy làm Thư-ký để lập Ban Liên-lạc TP/HCM gồm 12 người.

*Thân mến gửi anh chị em  
Hướng Đạo và các cháu, con cái  
anh chị em đã vắng;*

*Tổ tiên thiết & cuộc Hướng Đạo, với  
vòng tròn đỏ ngày 11/1/45. Hơn 40  
năm nay, để tham gia cuộc mạng, chúng ta  
đã cắt cái mũ như xưa cái áo như  
đó. Chúng ta đã làm cuộc mạng về  
cuối đời bao nhiêu là lời cầu  
nguyện, nhưng chúng ta vẫn giữ tất cả  
Chri's rule, mặc kệ cái tuổi già,  
cả đến lúc chia tay, ta cũng biết:  
- Chúng ta sẽ họp cùng nhau....*

*Cùng các cháu, các anh, các cháu  
bắt cái tay bên trái tim.  
Hà Nội ngày 25 tháng 1 - năm 1993  
Cụ Hồ Sĩ  
hiện vẫn là:  
Hồ mài nanh*

*Ngày 25 tháng 11 năm 1945 Hướng Đạo sinh  
mười họp bầu ở khu Hồ Chí Minh rồi chia mạng.  
Tổ Quốc độc lập và đến ngày Anh Hướng Đạo về. Lúc này  
Cụ Hồ vẫn quá trẻ, mà cụ cũng ở lại học giờ  
Hội-trưởng, ở đó tên là trại ở "Cao-trung" để tổ sự  
của anh chị em.  
Phụ hồ Scout thế giới bị biến chuyển, là một mặt  
nghĩa làm về tôn giáo, nhưng về một bên thế thì  
ngày nay vẫn thế. Hội Hướng Đạo Việt Nam mới ra thì  
thành như Việt Nam, ta gặp việc thì thức thắp hương  
vì cái tôn giáo, "scout thế giới" nhận ra hiện tại là  
nội tâm bất. Là phải thức ở âm mưu, ở thế hiện giờ.*

*Hồ Sĩ  
Nguyễn-phước-Ái-Huy  
Nguyễn-tổng-Loại-Minh  
Hướng Đạo Việt Nam*





## NGƯỜI HUƠNG ĐẠO VÀ NGƯỜI CỘNG SẢN

Trong buổi họp mặt cựu HĐVN dịp Tết âm lịch vừa qua ở Hà Nội, đề cập tới văn thư ngày 21-04-1992 của Văn phòng HĐTG trả lời thư phản kháng của Ô. Đình hữu Quyến, Ô. Hoàng đạo Thúy, cựu Tổng Ủy viên HĐ Bắc kỳ, tuyên bố rằng Lời Hứa HĐVN không cần bổ túc về bốn phạm tẩn ngưỡng tâm linh - theo Ô. là việc riêng của mỗi cá nhân - nhưng sẽ phải thêm vào lòng trung thành với Đảng, với xã hội chủ nghĩa.

Chúng ta biết rằng tổ chức và sinh hoạt HĐVN, từ 1930 với đơn vị đầu tiên do Tr. Trần văn Khắc, rồi từ 1932-35 cho đến 1945 khi hệ thống hóa thành Hội Hương Đạo ở mỗi kỳ, đã căn cứ phần lớn vào tài liệu đương thời của HĐ Thế tục Pháp (Éclaireurs de France). Lời hứa thứ nhất chỉ nói đến tổ quốc (trung thành với tổ quốc). Sinh hoạt mở đầu với lễ chào cờ HĐ thay vì quốc kỳ màu vàng tuyền (theo sự xác nhận của Bộ Lễ với Tr. Võ thành Minh, Tổng Thư Ký Liên Hội). Câu chuyện dưới cờ thường đề cập đến 10 điều Luật, phỏng theo bảng Luật do Baden-Powell đề nghị (BP không nhắc lại bốn phạm về tẩn ngưỡng đã mình xác trong Lời Hứa có tính cách chủ yếu; vả chăng Lời Hứa và Luật HĐ là một khối không thể tách rời). Ở trại ngày chủ nhật, khi các bạn Công giáo, Cơ đốc giáo dự thánh lễ, các HĐS khác tập họp nghe một Trưởng thuyết giảng về "đạo làm người" theo quan niệm Khổng học, chỉ là một trong ba nguồn học pha trộn ảnh hưởng ở tư tưởng VN (Phật - Lão- Khổng).

Thiếu sót trên đây dẫn tới sai lạc nghiêm trọng về cách khai triển và áp dụng các nguyên lý HĐ của vị sáng lập Baden-Powell. Trước hết, lời *hứa* (promise) bị hiểu lầm như lời *thề* (oath). Một bài ca HĐ thịnh hành thời kỳ ấy nhắc nhở đừng quên "lời thề xưa" mà không ai dị nghị! Tiếp theo, Lời Hứa và Luật HĐ vô hình chung khoác tính chất thiêng liêng chẳng khác tín điều của các tôn giáo. Thực tế thì HĐS cho rằng Lời Hứa với Luật HĐ đủ thay thế tín ngưỡng, không cần suy nghĩ tìm tòi ướng công. Quan niệm hoàn toàn xa lìa những lời cảnh giác của BP về nhu cầu tâm linh, chưa kể lẫn lộn sự tôn kính sung bái lẽ ra dành cho tín ngưỡng mà thôi.

Ô. Hoàng đạo Thúy bác bỏ bốn phạm về tẩn ngưỡng, (tiêu chuẩn chủ yếu trong Lời Hứa của mỗi thành viên tổ chức HĐTG) tức là khăng khăng nối tiếp sự sai lạc thời kỳ Ô. lãnh đạo HĐ Bắc Kỳ (1932-45), nhưng với một khác biệt căn bản: Ô. biết rõ nay Ô. bất chấp quy luật của HĐTG, tổ chức kế truyền Baden Powell. Trong khi vận động phục hồi tư cách thành viên HĐTG và hành xử như một thủ lãnh tối cao đương hiệm của HĐVN, Ô. phủ nhận luật chơi chung, không "chơi thẳng thắn" như người HĐ mấu mực. Thái độ của Ô. mâu thuẫn với lời thuyết giảng của chính Ô. khi xưa về chữ Thành (loyal) là đức tính căn bản của người quân tử nho học.

Chủ ý của Ô. tổ dạng khi Ô. tuyên bố phải thêm vào lời Hứa HĐ lòng trung thành với đảng, với chủ nghĩa CS. Như thế Ô. xác định con người thực của Ô. không còn là HĐ nữa, mà là một tẩn đồ Mác-xít. Hành động của Ô. đặt Ô. ra ngoài lề Phong Trào HĐTG và VN, nhưng phù hợp với đối tượng phục vụ của Ô. là đảng CS hay đúng hơn, đám lãnh tụ đương thời, giáo điều và bảo thủ, ngoan cố bám vủ quyền lực độc đoán. Chúng ta có quyền nghĩ rằng đối với Ô. từ lâu rồi HĐ chẳng qua là một nhãn hiệu, một công cụ Ô. muốn nắm giữ để lợi dụng. Sự khai thác khi trước thâm lén bí mật, nay bị phanh phui thì tha hồ công khai lộ liễu.

Cách đây mấy năm, khi có tin (sai) rằng Ô. HĐ Thúy qua đời ở Hà Nội (thực ra là bà HĐ Thúy mất), tờ THẮNG TIẾN tóm lược thành tích HĐ của

Ô. với kết luận sau đây : con người HD đã chết từ lúc Ô. xuất hiện (1945) trong bộ đồng phục cán bộ CS. Do ngẫu nhiên oái oăm của thời cuộc, bài ai điếu về Ô. HD Thúy đăng cùng lượt với bài tưởng niệm liệt sĩ Hồ Thái Bạch, một thủ lĩnh Cao Đài cựu HDVN bị CS xử bắn vì chống chế độ phi nhân phi nghĩa. Sự so sánh hai hình ảnh cựu HD nay lại càng bất lợi cho Ô. HD Thúy. Nhận định bộc trực của chủ biên tờ THĂNG TIẾN hẳn sẽ không còn bị phê bình là quá vội vàng khắt khe vì người đương cuộc còn tại thế. Thục đáng tiếc cho danh tiếng đứt đoạn của cạp rừng Lam Sơn, và đáng buồn vì hoen ố trong hai khúc lịch sử HDVN cận đại.

VOI GIÀ (Paris th. 5-1993 )

## Giữ Vững Liên Lạc

Dân cùng nhà Bách Hợp  
Ở thành phố, non cao  
Mỗi lần nhận LJÊN LẠC  
Đều vui vẻ làm sao.

Thấy LJÊN LẠC đúng hướng  
Vững bước trên đường đi  
Thắt chặt tình huynh đệ  
Khởi sắc thêm mỗi kỳ.

Anh chị em tự hỏi :  
- "Sao, vấn đề "đầu tiên"  
Giúp LJÊN LẠC đúng vững  
Tiền in và tiền tem ? ?.."

Rồi góp gió thành bão  
Góp đá thành núi cao  
Góp tay thành sức mạnh ...  
Ôi, đẹp biết là bao !

Các Trưởng "Ban Phụ Trách"  
Không cảm thấy đơn côi  
Vì khắp nơi gọi tới :  
- Bên Trưởng còn có tôi.

TUẤN VIỆT

## Sổ Vàng

1- Tr. Nguyễn Tấn Hồng	20 \$Can	(lần thứ 2)
2- Tr. Bùi Thế Hưng	20 \$can	
3- Tr. Phan Hữu Khả	30 \$can	
4- Chị Thụy-Hiền Boase	20 \$can	
5- Tr. Lữ Hùng	20 \$US	(lần thứ 2)
6- Tr. Thiên Hương	20 \$US	
7- Tr. Lý Khánh Hồng	25 \$US	
8- Tr. Bảo Nguyên	40 \$US	(lần thứ 2)
9- Tr. Đình Xuân Phúc	20 \$US	
10- Tr. M.S. Lê Hựu	30 \$US	(lần thứ 2)
11- Tr. Trà Anh Dũng	10 \$US	
12- Tr. Nguyễn Mậu Hưng	50 \$US	
13- Tr. Tống Phước Ái	10 \$US	
14- Vũ Minh Ngọc	20 \$can	
15- Tâm Hoàng Lê	20 \$US	

(Khóa sổ ngày 30-04-1993)

Liên Lạc xin chân thành cảm ơn các độc giả đã góp Công Đức nuôi dưỡng Bản Tin.

## Vui Cười

Nụ cười đương nhiên do ảnh hưởng của một niềm vui không vấn đục. (R. de Saint Laurent)

Liên Lạc số này có thêm mục **VUI CƯỜI** để quý bác giải trí và đóng góp thêm những mẩu chuyện cười đúng như R. de Saint Laurent đã nói : "Bản chất vui vẻ giữ cho con người được khỏe mạnh và một đời sống trường thọ.

Tôi xin kể mẩu chuyện vui không ngoài mục đích nói trên.

\* **Chữ nào ngăn là chỗ dành cho đàn ông, dài thì dành cho đàn bà**

Một ông lão nhà giàu không biết tiếng Anh, muốn đi du lịch, nên chịu dài thọ chi phí cho một thanh niên tháp tùng để hướng dẫn ông trong mọi giao dịch. Do đó khi ông đi tiểu tiện, chàng thanh niên phải dắt ông đến trước cửa toilet để chỉ lối vào dành cho đàn ông, cứ bị quấy rầy hoài, anh ta bèn nghĩ cách làm sao để phải chỉ cho ông ta một lần mà ông phải nhớ. Sau anh ta nghĩ ra một diệu kế và mách ông lão : "Tôi bày cách để giúp bác phân biệt lối nào dành cho đàn ông để đỡ mất công tôi và bác cũng không sợ đi lộn cửa, bác lưu ý đếm số chữ ghi ở trước cửa vô, chữ nào ngắn là dành cho đàn ông và dài thì cho đàn bà." Để thực hành, anh ta đếm từng chữ để cho lão ta am tường, theo lời chỉ dẫn mỗi lần đến một phi trường, ông tự do đi "toilet" sau khi đã đếm số chữ :

Men Women  
Gents Ladies  
Male Female

Đến phi trường Hồng Kông, vẫn dùng cái cảm nang sẵn có, nhưng lạ thay khi bước vào thì một bà đi ra trở mắt nhìn ông và nói gì ông ta không hiểu, ông hoảng hốt chạy đến phản nản với chàng thanh niên, anh ta theo ông đến tận nơi xem xét tự sự ! Hỡi ơi, kế hoạch của anh ta không thành vì hai chữ :

Geentlemen Ladies

Từ đó anh ta phải tiếp tục thi hành nhiệm vụ cho đáng đồng tiền bát gạo.

Thanh Viên

# Thư của các Trường từ Việt Nam gửi qua

Bản Tin Liên Lạc - Ngày 9 tháng 4 năm 1992.  
Mười Trường kỹ cựu của H.D.V.N., hiện ở  
Saigon, có ký chung một bức thư dài 2 trang.  
Liên Lạc đã đăng tải ở Liên Lạc số 2/192.  
Ngày 12 tháng 5 năm 1992, Trường Lê Phục  
Hưng (Sóc Kiên Tâm) có trả lời thư trên, cũng

dài 2 trang, lời lẽ ôn tồn, lễ độ gửi về các  
Trường đã ký tên trong thư đề ngày 9-4-92.  
Ngày 26-6-92, Trường Hoàng Lâu được sự  
ủy nhiệm của 10 Trường ký tên trong thư đề  
ngày 9-4-92, viết thư trả lời Sóc Kiên Tâm, sau  
đây là nội dung thư phúc đáp, từ Việt Nam, có  
ghi chú: "Tùy nghi phổ biến."

TP. HCM, ngày 26 tháng 6, 1992

Anh Sóc Kiên Tâm mến,

Hầu như tất cả 10 anh chị em chúng tôi ở quê nhà đã nhận được thư đề ngày 12-5-1992 của anh. Xin thành thật cảm ơn.

Hoàng Lâu tôi được ủy nhiệm viết thư này coi như những ý kiến chung để trả lời Sóc.

Trước hết chúng tôi xin cảm ơn những nhận xét ôn hòa và đầy tình cảm mà anh đã dành cho chúng tôi. Số đi mời đến đầu quý 2, 1992 này chúng tôi mới đi đến quyết định phải bày tỏ cảm tưởng của chúng tôi là vì cho mỗi tôi lúc đó chúng tôi mỗi có đủ đủ kiện, sau khi được đọc thư của NQM gửi cho anh Mai Liệu hồi đầu năm 1991, trong đó chứa đựng những luận điệu chụp mũ, những hành vi mạ lỵ, những lời nói hằn xược đối với các cựu trưởng cao niên, ngoài ra anh ta còn gieo ảnh hưởng không tốt cho các cựu đoàn viên HD bên nhà vì NQM đã cho phổ biến rộng rãi bức thư đó ở bên này. Nếu như ý kiến đó là của cá nhân NQM thì ai hoài công mà phản ứng, song còn chứa đựng chủ ý của một số cựu trưởng HD mà quả khứ HD không có gì đáng chê trách.

Chúng tôi luôn nhìn các anh chị em cựu trưởng HD hiện đang sống ở bất cứ đâu, đều là anh chị em của chúng tôi đã bao đời coi phong trào HD như một lẽ sống, nên chúng tôi không còn chịu nổi những hành vi của NQM nữa.

Theo chỗ chúng tôi biết, mọi hoạt động HD của NQM ở ngoại quốc kể như không còn giá trị gì nữa. Nhìn thấy cái đất màu mỡ ở quê nhà này, anh ta nghĩ là có thể khai thác được để thỏa mãn những khát vọng làm lớn và những dịp may béo bở để lừa bịp và trục lợi, NQM đã tìm cách kết hợp công tác giáo hội của anh ta để xông vào trận địa mới mà hành động, tạo cho mình một mảnh đất dụng võ mới, thu nạp một số đệ tử làm vây cánh.

Qua hành vi mô phạm của anh ta tại đây, chúng tôi đã nhận ra cái tai hại đích thực mà NQM đang rắp tâm thực hiện, đó là:

- Gieo mầm chia rẽ giữa các cựu trưởng HDVN ở trong và ngoài nước;
- Gây mất trật tự và vô kỷ luật trong hệ thống huấn luyện HDTG bằng cách tự phong bùa bỏi và ban phát chức vụ này nọ cho những người anh ta muốn lợi dụng để củng cố uy danh;

- Khiến cho các trường cao cấp của HDTG và HDHK ngộ nhận về tinh thần phục vụ cũng như lề lối làm việc của HDVN cũ.

Trong thâm tâm, chúng tôi không một ai muốn đánh người ngã ngựa, song với những sự ngoan cố và âm mưu thâm độc, chúng tôi thấy có bốn phận phải lên tiếng bênh vực cho thanh danh của phong trào mà tất cả chúng ta đều trân trọng.

Do đó, chúng tôi động lòng chúng tôi mới đành viết bức thư ngỏ gửi các cựu trưởng HDVN ở khắp nơi để tin cho mọi người biết chúng tôi nay đã rõ tình hình HD hải ngoại, và đồng tâm nhất trí tìm ra những biện pháp thiết thực để, trong khả năng thực tế của chúng tôi, ngăn chặn tất cả những gì mà NQM có thể tạo ra nơi quê nhà.

Trong các sinh hoạt tập thể có tầm mức rộng rãi như phong trào HD, làm sao chúng ta có thể ngăn chặn được tất cả những sự sai trái, những trục lợi cá nhân, những ham muốn địa vị được! Đó là đối với ai kia chứ, còn đối với NQM thì không để gì mà im lặng, vì anh ta tự giới thiệu mình là nhân vật:

- Có học cao : Tiến sĩ
- Có chức trọng : Mục sư
- Có nhiều kinh nghiệm : Qua một loạt tràng giang đại hải những chức vụ

mà anh ta đã kinh qua từ trước tới nay.

Cũng như các anh chị em ở bên đó, ở nhà chúng tôi nay cũng có khá nhiều tài liệu nói về NQM và đang dự tính đúc kết thành một bản tham luận dưới tựa đề là: Hội Chứng Uh-rim's Syndrome, để lưu lại trong kho tàng lịch sử của HDVN.

Và đúng như anh Sóc đã kết luận ở cuối thư: "Thông tin là chìa khóa của thành công." Số đi bên này chúng tôi đã một lần suýt nữa bị NQM lừa bịp để dăng là vì các anh bên đó đã không cho chúng tôi biết rõ tiền sử của anh ta ở bên Mỹ để mà dè chừng. Trong 3 chuyến về VN, cũng có vài người tại to một lớn HD cũ, do thiếu cảnh giác hoặc có ý đồ khác, nên đã sẵn sàng đón NQM và nhận chức vụ anh ta phong cho và cái hội chứng Uh-rim mới bắt đầu tại đây, giống như tại Mỹ vào năm 79.

Tóm lại, xin tất cả chúng ta, những người HD chân chính theo đúng đường lối và nguyên lý của BP, hãy vững tin vào Tinh Huynh Đệ HD. Nuông theo lời khảng khái của Hiệp Sĩ Duguesclin: "Tàu bệ hạ, mọi sự đều đã mất, trừ danh dự!", chúng ta, các anh chị em HD, chúng ta cũng có thể hiện ngang tuyên bố rằng: "Thưa quý vị, chúng tôi đã mất HỘI HDVN, song Tinh Huynh Đệ HD vẫn còn đó, và sẽ tồn tại mãi mãi..."

Tất cả chúng ta, từ các Trường Già nay đã trên 90 cái xuân xanh, đến em cựu ấu sinh vừa mới qua hai thế hệ, đều đã không thể cầm được nước mắt khi nghĩ tới Tinh Huynh Đệ HD qua câu hát: "Tinh anh em nhớ nhau, tuy xa mà nhớ ra gần..."

Một lần nữa, nhận danh 10 anh chị em và nhiều anh chị em cựu trưởng HD khác hiện còn ở Việt Nam, Hoàng xin chúc Sóc và tất cả anh chị em HDVN hải ngoại, luôn luôn vui mạnh và thành công trong mọi sự.

Thôn ái BTTA,  
Hoàng Lâu - ĐVN

TB. Tùy Sóc muốn phổ biến thư này cho những cựu HD nào mà Sóc thấy cần.

# HƯỚNG ĐẠO TẠI CÁC NƯỚC ĐÔNG ÂU

Yên Tử

Từ ngày nước Nga khai tử chế độ Công Sản, Liên Xô mặc nhiên tan rã. Các nước Đông Âu vội vã hoạt động để thoát ra xây dựng lại quốc gia tuy bé nhỏ nhưng độc lập của riêng mình. Trong những vấn đề kiến quốc hàng đầu, họ đã nghĩ ngay đến tái lập Phong Trào Hướng Đạo cho thanh thiếu niên nam nữ. Họ tin rằng "Tuổi trẻ là rường cột của quốc gia, là tương lai của dân tộc". Còn giáo dục Hướng Đạo lại có một tầm mức quốc tế để "Đào tạo những công dân chân chính, lành lẹ và giúp ích, những người thợ của Hòa Bình và Phát Triển". Do đó, họ đã kéo nhau đến gõ cửa Văn Phòng Hướng Đạo Thế Giới xin cho Hướng Đạo Đông Âu được tái sinh. Họ cam đoan sẽ tuân theo mọi nguyên lý của Hướng Đạo Thế Giới như xưa: "Hướng Đạo chắc chắn có thể phát triển mạnh trong quốc gia của họ được, vì nay tự do cá nhân

**BULGARIE :** Chủ Tịch và Tổng Thư Ký Hội Hướng Đạo Bulgarie đã đến Genève dự một cuộc hội thảo tại Trung Tâm Thanh Niên Âu Châu ở Strasbourg vào tháng 4/1992 với đề tài "Khi Ranh Giới Không Còn Nữa" (Environment: Lorsque Les Frontiers N'existent Plus). Hội Trưởng được mời tham dự trong vòng một tháng những sinh hoạt Hướng Đạo của Hướng Đạo Công Giáo Pháp (S.D.F) tại Jamville và Montpellier.

**ESTONIE :** Trước đây, đơn vị Hướng Đạo đầu tiên của Estonie được thành lập vào năm 1911 và Hội HĐ Estonie đã được gia nhập Văn Phòng HĐTG. Nhưng sau mọi hoạt động HĐ đã bị gián đoạn vào năm 1940 khi Nga cưỡng chiếm nước này. Hướng Đạo Estonie trước chia ra 2 tổ chức HĐ Quốc Gia: E.S.M và E.E.S.U nhưng nay 2 tổ chức đã hợp nhất làm



cũng như những nguyên tắc dân chủ đều được tôn trọng". Tin ở lời cam kết đó, Văn Phòng Hướng Đạo Thế Giới đã tổ chức cho các nhà lãnh đạo Hướng Đạo mới tại Đông Âu một khóa Khai Tâm về Hướng Đạo tại Genève vào tháng 6 năm 1992 và mời mỗi nước cử một phái đoàn Hướng Đạo Sinh đi dự Hội Bạn Thế Giới thứ 17 tại Đại Hàn. Dưới đây là bản tóm lược tình trạng Hướng Đạo trong các nước Đông Âu hiện nay; (viết theo nguồn tin từ Genève)

**ALBANIE :** Những HES tương lai đã viết thư cho Văn Phòng HĐTG xin được tái hoạt động. Văn Phòng Âu Châu đã cử một phái đoàn điều tra đến Albania vào cuối năm 1992. Trong khi chờ đợi, Hướng Đạo Hy Lạp được ủy nhiệm liên lạc và giúp đỡ việc huấn luyện Trưởng cho Albania.

một hội "The Estonian Scouts" sau cuộc họp ngày 7/9/1991. Tổng số hội viên đã lên đến 1100.

**LETTONIE :** HĐ Lettonie trước đây khai sinh vào năm 1917 và là hội viên của Văn Phòng HĐTG cho đến năm 1940. Vừa tái lập vào năm 1989 và cũng như Estonie là hội viên của Văn Phòng HĐTG. Hiện Hội HĐ Lettonie có khoảng 1100 hội viên chia ra 52 đơn vị.

**LITUANIE :** HĐ nước này khai sinh năm 1923 đến 1940 khi nước này bị sát nhập vào Liên Xô. Nay Lituanie đã tái lập Hội HĐ với 1400 hội viên vào năm 1989. Cũng như HĐ Estonie và Lettonie, HĐ Lituanie đã tổ chức nhiều trại và sinh hoạt Hướng Đạo.

**BA-LAN :** Nước Ba-Lan hiện có 3 hội HĐ chính thức là ZPH56, ZHR và ZHP-1918. Ngoài ra còn có 2 hội nữa là

POH và SHK-Z chỉ hoạt động ở một vài miền trong nước thôi. Hai hội này thường liên lạc gián tiếp với Văn Phòng HĐTG qua các hội chính. Ít lâu nay, HĐ Ba-Lan thường xuyên liên lạc với các hội và đơn vị HĐ Đông Âu. Mục tiêu của 3 hội chính nói trên là cùng nhau phụ trách việc đào tạo cấp lãnh đạo và huấn luyện thanh thiếu niên trong tổ chức Thanh Niên Quốc Gia theo chương trình của HĐ. HĐ Ba-Lan đóng vai trò chủ động trong việc tập hợp thanh niên thế giới tại Czestochowa theo tiếng gọi của Đức Giáo Hoàng Jean Paul II.

**ROMANIE:** Sau khi chế độ độc tài CS cáo chung, HĐ (chui) của xứ này mới xuất đầu lộ diện. Chủ tịch Hội đã đến Paris tham dự Hội Nghị HĐ Thế Giới. Một phái đoàn 30 Trưởng HĐ được mời tham dự cuộc hội thảo nghiên cứu một chương trình xây dựng Đoàn Thanh Niên Quốc Gia như tổ chức, tuyển mộ, huấn luyện thanh niên và củng cố Tổ Chức Hướng Đạo Roumanie. Các Hội HĐ Bỉ, Pháp, Ý và Thụy Sĩ đã tổ chức những buổi sinh hoạt chung với Hội HĐ Roumanie. Các Trưởng Hội này cũng đã đến tập sự tại các nước nói trên để biết rành lẽ lối cầm đơn vị HĐ của các nước ấy. Hội HĐ nước Roumanie thường liên lạc mật thiết với các chính khách và các nhà lãnh đạo tôn giáo trong nước. Một tổ chức cựu Trưởng và Tráng tương tự như nhóm Tinh Thần BiPi của HĐVN được thành lập, dành cho những lão huynh còn hăng say hoạt động như hồi trước 1937. Chủ tịch của tổ chức này là Ông Alexandra Daia, năm nay 91 tuổi.

**NAM TƯ:** Hội HĐ Nam Tư trước 1950 là hội viên của tổ chức HĐTG. Ngày nay Hội HĐ Nam Tư tuy mới tái lập mà cũng đã có trên 100.000 hội viên cả nam lẫn nữ. Tháng 6/1992, sau cuộc chính biến tại Slovenie và còn kéo dài ở Croatie hiện nay một phái đoàn đại diện Hội HĐ Nam Tư đã đến Genève tham dự những buổi thảo luận các điều kiện sát nhập vào Hướng Đạo Thế Giới. Văn Phòng HĐTG đã quyết định đến xem xét tình hình nước này lần thứ hai trước khi có quyết định hẳn.

\*\*\*

Trên đây là truyện nước người, nay quay lại nước mình, thì may quá chúng tôi vừa được Tr. Tôn Thất Hy - Báo Bạch Mã - cho một tin nói là xác thật:

"Vào đầu năm 1993, Chính phủ XHCN Việt Nam đã ủy nhiệm một người tên Nguyễn Dực (?) đứng ra thành lập Văn Phòng Liên Lạc Cựu Hướng Đạo trong nước, với các Trưởng -Hoàng Đạo Thủy : phụ trách miền Bắc  
-Tôn Thất Đông & Trần Văn Xê : phụ trách miền Trung  
-Trần Hữu Khuê : phụ trách miền Nam

Văn Phòng đã mọc nổi được 12 Châu trên toàn quốc. Ngoài ra Văn Phòng sẽ tổ chức "Ngày Truyền Thống HĐVN vào ngày 31/5/1993 do Viện Sử Học Việt Nam bảo trợ, mà cái đỉnh của ngày truyền thống là cuộc hội thảo về lịch sử HĐVN". Chúng tôi chắc rằng: "Văn Phòng Liên Lạc Cựu HĐVN và Ngày Truyền THỐNG là động cơ đầu tiên để đi tới việc tái lập Phong Trào HĐ trong nước".

Đọc những tin nghe trên, chúng ta không biết đáng vui hay đáng buồn. Vui là cái chắc, nếu tái lập được HĐ tạo quê nhà, vì chúng ta, ai ai cũng mong xum họp được một nhà như xưa, nói được một vòng tay thân ái rộng lớn hơn, nhất là anh chị em HĐ già trẻ trong nước cũng như hải ngoại, cùng với toàn thể đồng bào tra tay vào việc kiến quốc, để quê hương chúng ta thoát khỏi cái nạn đói số như ngày nay. Nhưng, chúng ta cần xét lại xem điều mong ước trên của chúng ta liệu có thể đạt được mục đích chăng? Tất cả chỉ vì: "Những người có thẩm quyền trên đất nước chúng ta ngày nay, vẫn còn khư khư ôm lấy cái búa cái liềm như vật gia bảo, mà chính cái búa kia đã đập nát tằm đại đồ nước ta và cái liềm kia đã hái đi biết bao nhiêu nhân mạng nam nữ thanh thiếu niên ừ tú cũng như đồng bào ruột thịt chúng ta. Tủi nhục hơn nữa, khi chúng ta đã chứng kiến các nước khác, kể cả chủ nhân của buá liềm ấy đã quăng chúng vào sọt rác. Còn Cộng Sản Việt Nam thì :

- Guồng máy Nhà Nước đâu có chịu để nền độc lập của HĐ ?

- Tự do cá nhân và nguyên tắc dân chủ phát triển sao được ?

Vì thế mà Văn Phòng HĐTG đã khẳng định : "Hiện nay các điều kiện không được thuận tiện để tái lập HĐ tại Việt Nam, thì cũng không nên mời bất cứ một đại diện nào từ Việt Nam, dù chính thức hay không dự Hội Nghị Thế Giới cả." Chế độ chính trị đen tối trong nước ảnh hưởng đến vấn đề đi lên của Việt Nam chúng ta quả là to lớn.

★

## LỜI MỜI THAM DỰ TRẠI HỌP BẠN THẮNG TIẾN IV (PHÁP).

Trong khi chờ Ban Thường Vụ gửi thư mời chính thức đến các Trưởng, các chi nhánh, các đơn vị và các thân hữu Hướng Đạo, ngày 20-04-1993 (qua điện thoại) Trưởng Nguyễn Văn Thơ, Chủ-tịch HĐTU/ HĐVN nhờ Liên Lạc chuyển đạt lời mời tham dự trại Thăng Tiến IV tại Le Breuil (Pháp) từ ngày 11-08 đến 15-08-1993.

Chương trình Họp Bạn đã được Liên Lạc phổ biến ở số 6 tháng 12-1993.

Liên Lạc hân hạnh chuyển đạt lời mời của HĐTU đến Quý Trưởng, các Chi Nhánh, các Đơn-Vị và quý Thân-hữu H.Đ. về gặp nhau đồng đủ.

Liên Lạc

## TIN BUỒN

Được tin trẻ, chị Nguyễn-Chữ (nhũ danh Nguyễn thị Loan) đã mệnh chung ngày 3 tháng 5 năm 1993, tức là ngày 12 tháng 3 năm Quý Dậu, tại Sài-Gòn, hưởng thọ 81 tuổi.

Cố Nguyễn-Chữ trước đây là một trưởng kỳ cựu của Phong-trào HĐVN, tên rừng là "Cọp Thăng Tiến" đã đảm nhiệm chức vụ Tổng Thư Ký một thời-gian dài. Nhóm Tinh-Thần B.P., Ban Phụ-Trách Liên-Lạc xin thành thực chia buồn cùng tang quyến và cầu chúc linh hồn chị Nguyễn-Chữ sớm về nước Chứa.

Liên-Lạc

# CHƯƠNG TRÌNH TÌNH THƯƠNG

"Tình Thương" là tên của các lớp học miễn phí có cho ăn bữa trưa và chiều (Nhà giữ trẻ miễn phí) cho các em, do Linh Mục, Trưởng Hướng Đạo Nguyễn Thới Hòa (Gấu Hiền) và các nữ tu Vinh Sơn Liêm đồng Bác Ái và các chị trong ban Cán sự Xã hội ở Việt Nam phụ trách.

Các lớp Tình Thương này bắt đầu thành hình từ cuối năm 1990, vì trong xứ đạo FATIMA ở gần khu vực Đồng Tiến, Mã Lạng do LM Nguyễn Thới Hòa làm Quán xứ có quá nhiều trẻ em bị bỏ rơi, vì cha mẹ quá nghèo không đủ sức để nuôi ăn hưởng chỉ là học hành, các em bé này đi lang thang khắp nơi không ai dạy dỗ. Số các em lang thang, bụi đời này thuộc đủ thanh phần tôn giáo và lên đến hơn 240 em.

Trong năm 91-92, số tiền do các nhà hảo tâm, của các thiện nguyện viên và chính lương dạy học của cha Hòa, các nữ tu, rất vất vả để lo ăn uống cho khoảng 60 em... (còn số các em còn lại thì đành chịu vậy).

Cho nên cha Hòa có viết thư sang Canada, nhờ các báo chí, hội đoàn, nhất là các anh em Hướng Đạo tùy tâm đóng góp vào Chương Trình Tình Thương, để có thể thu nhận, nuôi nấng dạy dỗ thêm cho số em còn lại.

Chương Trình Tình Thương kêu gọi sự hưởng ứng của Quý vị, Quý Trưởng và tất cả Anh Chị Em mỗi người giúp một em nhỏ bằng cách đài thọ 1.50 (một gia kim rưỡi) hay 1.00 US (một Mỹ kim) mỗi tháng (18 Gia-kim hay 12 Mỹ-kim một năm).

Nếu các em nhỏ đó được giáo dục mỗi ngày, nhất là với lối giáo dục của Phong Trào Hướng Đạo, tin chắc rằng các em đó có thể có một tương lai tốt đẹp hơn.

Các Trưởng và Quý vị muốn biết thêm chi tiết xin liên lạc với Trưởng Bùi Thế Hưng (Gấu Tận Tâm) Toronto, địa chỉ sau đây:

171 Mulock Ave.

Toronto

Ontario M3K-1E4 (Tel. 416-604-3158)

hoặc: Ông Bùi Thế Hưng

GIÚP ÍCH

P.O. Box 1155

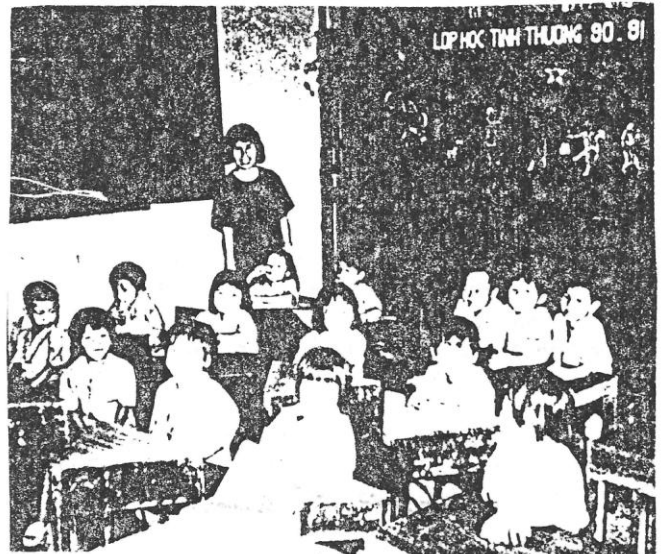
Roslyn

PA 19001 - 9155 U.S.A.

Riêng ở Canada, ngân phiếu xin ghi:  
CHƯƠNG TRÌNH GIÚP ÍCH  
171 Mulock Ave.  
TORONTO, Ont. M3K-1E4

Nếu các Trưởng và Quý vị muốn giúp đỡ trực tiếp hay thăm hỏi về Chương Trình Tình Thương, xin liên lạc địa chỉ trên để được cung cấp địa chỉ, phone tại Việt Nam của Linh Mục Nguyễn Thới Hòa (Gấu Hiền).

*\*Liên Lạc xin ân cần giới thiệu cùng quý Trưởng và thân hữu.*



# SÁCH BÁO NHẬN ĐƯỢC

**I.-** Bản Tin Liên Lạc H.Đ.V.N. đã nhận được "Tùng Nguyên" do Hội Đồng Quốc-Gia H.Đ.V.N. - Chi nhánh Hoa-Kỳ thực hiện.

Bản số 1 / tháng 3 năm 1993 đặc biệt nêu những vấn đề cần thiết cho các Trại Sinh tham dự Họp Bạn Thăng Tiến IV tại Paris.

Từ giấy tờ, chiếu khán, tài chánh, giá cả, lộ trình và cả chương trình - rất chi tiết - về các cuộc du-hành qua Thụy-Si, Ý v.v...

Ngoài ra, Chi nhánh Hoa-Kỳ còn ghi thêm Nếu không đủ số người tham gia vào chuyến đi du-ngoạn Âu-Châu (bằng xe, có hướng dẫn, ăn, ngủ v.v...) thì phải hủy bỏ. Chúng tôi sẽ hướng dẫn những ai muốn đi du ngoạn vòng quanh Âu-châu theo kiểu "Thám Du Bụi Đồi", nghĩa là đi thì ăn, tới đâu tính đó, chỗ nào tiện nhất thì đi, vui thì đi tiếp tục, buồn thì kiếm chỗ khác đi, có tiền nhiều thì xài nhiều, có ít thì xài ít lại. Ban ngày thì đi chơi ngắm cảnh, ban đêm lên xe lửa ngủ ngồi, ngày hôm sau dậy lại tiếp tục đi. Nếu cần tắm thì trả tiền tắm tại các nhà tắm công cộng ở các ga xe lửa và v.v... Cho đến ngày về lại Mỹ.

\*

*Liên Lạc* : Đọc *Tùng Nguyên* số 1 này hấp dẫn quá, nhất là cuộc vong quanh Âu-Châu theo lối "Thám Du Bụi Đồi" - Giá mà tổ chức 50 năm về trước thì anh em trong Ban phụ trách *Liên Lạc* đâu có ngán, còn thích nữa là khác, nhưng nay thì đã trên Lục, Thất, Bát tuần cả rồi, đành ngồi xe lửa mà hoan hô mà thôi.

## LIÊN LẠC BỊ TRẢ LUI ( SỐ 6 )

- 1.- Anh Chị Bích-Hương Weber.  
530 Forrest Dr., Miami Springs, FL. 32817 - USA
- 2.- A.C. Lâm Chánh Dũng  
P.O.Box 42-0396, Kissimee, FL. 34742 - 0396 - USA
- 3.- Tr. Đặng Quang Phái Calwer Strasse 36  
4270 Nagold - W. Germany
- 4.- Tr. Huỳnh Đa Phước  
11322 Dovedale Ct., Houston, TX. 77067
- 5.- Tr. Nguyễn Khanh  
P.O. Box 3775, Costa Mesa, CA. 92628
- 6.- Tr. Trần Đại Lượng  
61 W 500 No I, Logan - VT. 84321 - USA

**II.-** Bản Tin SẮP SẴN Hướng Đạo Việt Nam Sacramento - California

Số 15 - Tết Quý Dậu - 1993.

Liên Lạc xin hân hoan giới thiệu với các Trưởng khắp nơi bản tin Sắp Sẵn do Hội-dồng Huỳnh Trưởng HĐVN Châu Golden Empire và Liên đoàn HĐVN Lạc-Việt Sacramento thực hiện.

Địa-chỉ liên lạc : P.O. Box 661211

Sacramento - CA. 95866 U.S.A.

*Liên Lạc* - Xin chân thành cảm ơn Tr. Nguyễn Xuân Mộng (và phu nhân) đã dành cho Ngựa CK nhiều cảm tình đặc biệt. Cụ BiPi ở bên kia Thế-giới cũng đã biết đến sự hững hờ của Anh Chị (mà Ngựa đã ghi lại trong giấc mơ đêm 21-3-93.

Thân chúc Anh Chị nhiều sức khỏe và hẹn gặp nhau ở Trại Họp Bạn Thăng Tiến IV.

**III.-** Đặc San TIẾNG MẸ

Tiếng nói của Trường Việt Ngữ Văn Lang do L.M. Trần-Đình-Toán làm chủ-nhiệm và một số giáo-su phụ trách biên soạn.

Đặc San "Tiếng Mẹ" in chữ màu xanh, rất đẹp, bài vở súc tích, giá-trị trong khuôn khổ giáo dục trẻ em, đặc biệt là Việt-ngữ.

Xin ân cần giới thiệu cùng độc giả và Bản Tin Liên Lạc hết lòng cảm ơn Trường Việt-ngữ Văn Lang, đặc biệt là L.M. Trần Đình Toán.

Muốn có đặc san này, xin liên lạc : (nhớ kèm tem)

Trường Việt Ngữ Văn Lang

711 Mc Ewan Ave.

Windsor, Ontario, Canada

N9B - 2E 9

## TIN BUỒN

Được tin buồn:

**Trưởng TÔN-THẮT-DƯƠNG-VÂN**

**Cựu Tổng-Ủy-viên H.Đ.V.N. (1953-57)**

vừa tạ-thế tại Việt-Nam ngày 08 tháng tư năm 1993.

Thay mặt các Trưởng HĐVN, nhóm Tinh-thần B.P. xin chia buồn cùng tang-quyển và cầu chúc hương-linh Trưởng DƯƠNG-VÂN được thành thoi nơi tiên-cảnh.

LIÊN-LẠC

## CHUYẾN ĐI TRẠI-TRƯỜNG BẠCH-MÃ KHÓ QUÊN

LTS.- Do một sự tình cờ, Ngựa được biết Tr. Lâm-Tô-Bông, một Huynh-trưởng kỳ-cựu, Đạo-trưởng Bình-thuận, hiện đã sắp "Bát tuần" và sẽ kỷ-niệm Sinh-nhật vào ngày 20-07 sắp tới. Liên-Lạc có đến thưa chuyện và xin Trưởng Bờ nông một bài ghi về Kỷ-niệm Hướng-đạo. Được biết chị Lâm-Tô-Bông cũng là một Bầy-trưởng ở Phan-thiết. Cả hai anh chị là bạn rất thân của Trưởng Võ-Thành-Minh trước đây và đã có viết bài kỷ-niệm với Anh Võ-Thành-Minh trong một tập-san H.Đ. Liên-Lạc xin giới-thiệu Tr. Lâm-Tô-Bông và xin gửi lời mừng Bát tuần Trưởng B.R. Bạch-mã Bờ Nông, với tất cả lòng kính mến và ngưỡng-mộ "Đêm trong Rừng".

LIÊN-LẠC

Năm 1944 là năm đầu tiên tôi đi học về Thiếu-đoàn ở Bạch-mã (Huế). Trưởng Trại là anh Hoàng-đạo-Thúy. Trại-sinh gồm có 40 Trưởng chia làm 4 toán.

Khi trại sắp xong (thời-gian 10 ngày) thì tôi nhận được một điện-tín ở nhà gọi gấp về để tiếp một phái-đoàn Thanh-tra sắp đi viếng Trường tư-thục Cẩm-bàn của tôi. Tôi phải bỏ trại, đáp tàu suốt về trường Phan-thiết ngay. Mọi việc xong xuôi, ba hôm sau tôi trở ra trại lại thì được biết là các anh em đã đi khảo-sát rừng mới về. Một Trại-trưởng mới, chuyên dạy về Tráng-đoàn thay thế Anh Thúy. Đó là Trưởng Tạ-quang-Bửu. Anh biết tôi mất dịp đi khảo-sát rừng nên khuyên tôi chờ sang năm hoặc về Nha-trang thực-hành môn này vì đoàn Hướng-đạo tôi tại Phan-thiết thuộc Nha-trang với Trưởng Cung-giữ-Nguyên. Nếu tôi không muốn đi Nha-trang thì có thể đi khảo-sát một mình ở Bạch-mã. Tôi đắn đo suy nghĩ: nếu phải chờ một năm thì lâu quá - còn về khảo-sát rừng Nha-trang thì tôi cảm thấy bất-tiện và nguy-hiểm vì tiếng đồn xưa nay: "Cọp Khánh-hòa (Nha-trang), ma Bình-thuận (Phan-thiết)". Nếu đi khảo-sát rừng một mình tức là phải vẽ họa-đồ một mình - ngủ đêm trong rừng và ghi chép lại những gì mình nghe thấy trong 24 tiếng đồng hồ. Tôi mạnh dạn bằng lòng đi khảo-sát một mình tại Bạch-mã. Sáng hôm sau, đúng 8 giờ tôi đi gặp Trưởng Bửu để cho anh biết quyết-định của tôi. Sau những lời dằn dò, Trưởng Bửu giao cho tôi một bản sơ-đồ của rừng Kiên Kiên,- một lon gạo và nửa con gà sống.

Thế là tay cầm bút, tay cầm địa-bàn, sac mang trên lưng, tôi xông vào rừng.

Thình thoảng liếc nhìn sơ-đồ và căn-cứ theo đó mà tiến tới. Đi mãi, đi mãi, trời sắp về chiều, tôi bỗng gặp một toán người đi lại. Hỏi ra thì những người này ở rừng Kiên Kiên ra về. Tất cả đều cầm búa, cầm rựa. Họ vào rừng chặt cây và đốn củi. Thấy tôi đi một mình họ rất ngạc-nhiên và khuyên tôi nên thận-trọng. Họ nói: "Chúng tôi lúc nào cũng đi đông và có khí giới". Tôi hỏi ở đây có thú dữ không? Họ cho biết ít có tin gì, chỉ nên để ý tránh những con suối vì "ngài" hay tìm suối uống nước và chỗ nào mình đốt lửa thì "ngài" không lại. Nghe qua cũng rón óc - tôi cố hết sức lấy can-đảm và bình tĩnh, lo đi nhặt củi khô chất thành từng đống và đốt lửa cả đêm trước lều nhỏ của tôi. Một đêm dài trong rừng vắng - tôi cặm cụi vẽ lại họa-đồ và ghi chép tỉ mỉ những gì nghe thấy. Một lá người, tôi lần ra ngủ mê man, cứ như là mình đã đốt cả 3 đống củi, chả biết nó đã cháy rụi hết từ bao giờ. Khi giật mình thức dậy thì nắng ban mai đã đến khắp lều tôi. Lúc bấy giờ tôi cảm thấy nhẹ nhàng thơ thới

lạ thường. Tôi còn nhớ điểm-tâm hôm ấy là chén cơm nguội và thịt gà kho hôm qua. Khi mình không còn "lo nghĩ" sợ hãi gì thì chén cơm nguội thịt gà kia hơn cả cao-lương mỹ-vị rồi. Về trại là 2 giờ trưa. Tôi sung sướng trình cho Trưởng Bửu họa-đồ và những điều ghi chép trong suốt thời-gian khảo-sát. Trưởng Bửu cùng tất cả các anh em đều vui mừng thấy tôi trở về trại bình yên vô sự. Họa-đồ tôi vẽ giống hệt họa-đồ của trại. Việc xảy ra đã 50 năm, giờ đây tôi sắp 80 tuổi. Thế theo lời yêu-cầu của anh "Ngựa chịu khó", mặc dù đã lẩm cẩm tôi cũng tự hồ "Sắp sẵn!", cố gắng ghi lại một kỷ-niệm trong đời Hướng-đạo để các Anh em đọc cho vui.

Siết chặt tay trái Anh em,  
Bờ Nông Hy-sinh

## LIÊN-LẠC ĐÒI NỢ

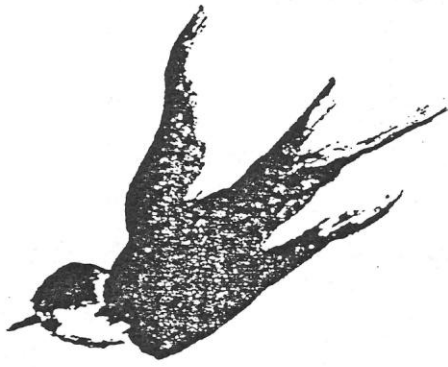
Thanh-Viêm

Bắc thang lên hỏi Ông Trời  
Thiếu bài LIÊN-LẠC có đòi được không?  
Trời rằng: "Chú thật là nông  
Đầu tàu muốn kéo wagon  
Phải có củi, lửa, than hồng và xăng.  
Chú mày phải gắng siêng năng  
Phải viết tài-liệu để đăng thường kỳ.  
Cao-niên sao chẳng kịp bì  
Quả-phụ, thiếu-nữ, nam-nhi góp phần (1)  
Vun quén mảnh đất tinh-thần  
Trồng nhiều huệ trắng dần dần nở hoa.  
Hương hoa tỏa khắp phương xa  
Hướng-đạo bốn biển một nhà anh em.  
Tuổi thọ LIÊN-LẠC tăng thêm  
Nối dây thân-ái khắp miền năm châu  
Nếu muốn đạt được nhu-cầu  
Đường đi đến đích còn lâu còn dài.  
Các Trưởng tích-cực chen vai  
Chú mày phải góp một vai lo átt  
Bàn không dừng ở địa-cầu  
Trăm số ra lệnh, trực châu Thiên-cung  
Trưởng Ba, Trưởng Tý vui mừng  
Có bạn Hướng-đạo cùng chung tâm-tinh  
Chọn hạ-giới hay thiên-đình  
Xét suy hơn thiệt người trình Trăm hay!  
Nghe xong xây xắm mặt mày  
Dần dần bình tĩnh tâu ngay Ngọc-Hoàng:  
"Con xin ở lại trần-gian  
Gia-đình hạnh-phúc, tận-tâm viết bài".  
Ngọc-Hoàng hớn hờ tươi cười:  
"Trăm đã chấp thuận những lời của người".  
Tôi liền lấy bút mực ra  
Viết gửi LIÊN-LẠC những ba bài liền  
Cùng chúc quý Trưởng bình yên  
Ăn ngon, ngủ được là tiên cõi trần.  
Trăm năm cõi hạc đặng vãn  
Lòng son vĩnh-cửu TINH-THẦN BI PI.  
Cổ lai hy cùng tiểu hi ... hi ...

Canberra, ngày 01-05-1993

(1) Chị Ba, Chị Tý và các con của hai chị.





# Thư Bạn

Theo lời yêu cầu của một số Trường, Bản tin Liên Lạc xin trích đăng một số thư của quý Trường gửi đến để biết tin tức với nhau, trong tinh thần huynh đệ Hướng-Đạo để cùng thương lắm, không ngoài mục đích tưởng nhớ đến nhau. *Ngựa C.K.*  
(Xếp theo thứ tự thời gian nhận được).

## \* Thư Tr. Tống-phước-Ái (Florida)

- Tôi, Tống-phước-Ái ...

Trường Tráng-doàn Bàn Sơn 2, Đạo Phú-xuân, Thừa-thiên, Huế (đến Mỹ theo diện H.O.). Xin cảm ơn Quý Trường đã có nhã-ý gửi cho Bản Tin Liên-Lạc.

Để góp tiền tem, Ai này xin gửi 20\$.

Thân thương.

LIÊN-LẠC.- Thư chi mà vẫn tắt rứa, hỡi Tráng-trưởng Bàn Sơn đất Phú-xuân miền cố-đô Huế?

Trường hãy kể những sinh-hoạt H.Đ. Thừa-thiên cho nghe với. Ngựa này đã rời Thiếu-đoàn Chi-lăng năm 1952 để chạy lảng xăng khắp nơi, nay già rồi, xin đổi tên rùng là Ngựa già, hoặc Ngựa lười, nhưng Thái-Thượng-Hoàng (Cụ Trần-văn-Khắc) không cho, biểu phải chịu khó nữa. Thôi thì tuân lệnh đàn anh vậy, nhưng phải có các Lừa, Voi, Cọp, Sếu v.v. cùng chạy thì Ngựa này mới thấy hào-hứng mà đua, có khi cao hứng sẽ "Phi" cho mà coi, như Tr. Đ.x.Phước phong cho là Ngựa Phi. Phi mệt lắm, Cọp què ơi! Xin Anh tha cho.

## \* Thư Thi-sĩ Tuấn-Việt

... Trong Liên-Lạc số 6, thấy quý vị có mục "Độc thơ" và bình thơ. Mục này rất có thể được nhiều bậc cao-niên thích thú, nên tôi mời ông Lam-Nguyên, bạn của tôi, viết bài "Độc bài thơ ĐĂNG CAO của Đỗ-Phủ" đóng góp vào Liên-lạc cho thêm phong-phú. Nếu quý vị thuận ý, tôi sẽ mời ông Lam-Nguyên cộng-tác thường-xuyên với Liên-Lạc trong mục "Độc thơ xưa".

LIÊN-LẠC.- Chúng tôi xin cảm ơn Thi-sĩ đã gửi thơ đăng, nhất là bài thơ về Trại Hợp bạn Thăng Tiến IV tại Le Breuil, Pháp.

Vì các bài vở quá nhiều mà số trang có hạn, nên bài "Cuộc sống cuộc chơi" dành cho số sau. Bài ĐĂNG CAO của Đỗ-Phủ chưa đăng được, và cũng kể từ số này, LIÊN-LẠC xin gửi báo đến huynh-ông Lam-giang. Thêm tin mới: LIÊN-LẠC đã có "kiến hình" của thi-sĩ rồi, xuất-hiện ở số này. Việc này không phải do Quân-cảnh Liêu phát-giác mà do "nữ điệp-viên" Thái-diên cung-cấp tài-liệu. Chịu chưa?

## \* Thư Tr. Nguyễn-thanh-Viêm (Úc-châu)

... Dầu cho nợ kéo, nợ đời

Phong lưu vẫn giữ cái nôi phong lưu.

Nhưng nợ của Ban phụ-trách LIÊN-LẠC, dù cho chúng tôi có kiện đến Ngọc-Hoàng thì cũng thua kiện (xin xem bảng LIÊN-LẠC ĐÔI NỢ đính theo), không giữ được phong-lưu đâu. Do đó, chúng tôi phải thi-hành án-lệnh của Ngọc-Hoàng viết bài gửi ngay cho Ban phụ-trách để quý Trường tùy nghi thêm bớt... Chúng tôi chậm gửi bài cho LIÊN-LẠC bởi gia-đình con gái mới qua đoàn-tu:.

Lo con, lo cháu, lo bê bết

Dọn cửa, dọn vườn, dọn ngắt ngư.

Nhưng bạn gì thì bạn, khi Bản Tin Liên-Lạc đến tay là đọc để thưởng-thức món ăn tinh-thần có hương-vị quốc-tế của quý Trường ở năm châu gửi về. Thật là:

Nghĩa tình Hướng-đạo thơm thơm ngát

Lý-tưởng B.P. sáng sáng ngời.

LIÊN-LẠC.- Bài thơ "Trả nợ Liên-Lạc" đã đăng số này, các bài khác xin dành số sau, nhất là thơ xướng họa với Cụ Tỳ để nhằm lưu kỷ-niệm (Septembre) ngày Lên Đường vĩnh-viễn của Cụ ấy sẽ đăng thì hợp hơn.

Xin nhắc lại: Năm ngoái đã mang "huy-chương vàng" rồi, đừng để người khác đoạt thì buồn lắm đó. Ngày xưa, mỗi lần trại St-Georges khi đội nào giật được cờ danh-dự thì khoái lắm, mà rất khó khăn mới giành được, nhưng "giữ được cờ" còn khó hơn bội phần. Ráng lên huynh-ông miền Kangourou ơi! Trong phiên họp vừa rồi, anh em trong Ban Phụ-trách có nói rằng: Cụ Viêm vắng gửi bài là giận tụi mình đó. Hy-vọng không đúng như vậy.

## \* Thư Tr. Phạm-quân-Khanh (Ottawa)

Nhân dịp đầu Xuân Âm-lịch, xin kính chúc Trường và lệnh phu-nhân một năm mới khỏe mạnh, tràn đầy ơn lành và thành-đạt mọi ước-nguyện cao quý.

... Như đã đàm-thoại với Trưởng ở Phòng khách Quốc-hội Canada trong tháng 12/92, nay gửi bài "Tiếng khóc và tiếng cười VN" để góp vào tờ Liên-Lạc. Lẽ ra phải gửi sớm hơn, nhưng vì quá bận và tội lớn là "Lười" nên bê trễ, xin Trưởng niệm tình.

... Xin Trưởng cho chuyển lời cảm ơn lệnh phu-nhân và sự tiếp đón nồng hậu và đã cho thưởng-thức những món ăn ngon trong dịp tới Montréal vừa qua (để chia tay với Trưởng Tý) ...

**LIÊN-LẠC.-** Đọc thư Trưởng viết thấy khoái quá, nhất là câu thông: "Nếu Trưởng muốn bài đăng cho H.Đ. thì sẽ xin gửi tiếp". Hoan-hô!

Nhưng mấy bài thơ thì chưa đến dịp ... Giảng-Sinh. Còn bài "Tiếng khóc và tiếng cười VN" vừa gửi qua Florida nhờ Tr. Châu đánh máy xong, thì mình "khóc" ngay, vì đọc Đặc-san Chu-văn-An phổ-biến hôm tháng 4/93 (trang 43-46) đã thấy thiên-hạ đọc rồi, đành "cười mếu" vậy!

Rửa thì "Soi giã ló" nên viết bài khác nói về H.Đ. để Liên-Lạc đăng mà thôi! Chứ nếu "nhai lại" thì độc-giả Canada đọc (như dân Chu-văn-An - Buổi: Tr. Nguyễn-tấn-Hồng, Đỗ-quý-Toàn v.v... nhiều lắm) thì hơi "xệ" cho Liên-Lạc và mất uy của Quân-Khanh! Phải không, hỏi nhà hùng-biện họ Phạm?

#### \* Thư Chị Thái-Điền Lê-văn-Ba (Illinois)

... Ngày 1/4/93 tôi đến nhà Ngọc-Lan. Qua ngày sau tôi gọi thăm Anh Chị Đường. Anh Chị Đường liên-lạc với Quý Anh Chị Thông, Anh Phúc, Anh Thiệp và mời tôi Chúa nhật 4/4 đi ăn ở Restaurant Grand Garden, cùng nhau chuyện trò rất vui vẻ, sau đó chụp hình lưu-niệm. Ngày 13/4 Trưởng Thao nhờ người cháu đưa đến thăm tôi. Tuy tuổi hạc đã cao, song trông Anh hồng hào khỏe mạnh, mang túi xách trên vai đem tặng một bình cắm hoa để lên bàn thờ Anh Ba, thật cảm-động.

... Tôi bắt Liên-Lạc với Tr. Tuấn-Việt, Ông bà đến thăm tôi ngày 29/4. Chúng tôi nói chuyện thì được biết Tr. Tuấn-Việt còn 1 năm nữa thì về hưu. Như thế thì tôi đã được vẫn kỳ thanh và kiến kỳ hình Tr. Tuấn-Việt rồi đó. Giờ thì xin Quý Anh tha hồ mà ngắm để kiến kỳ hình một thi-sĩ tài-ba.

... Kính chúc Quý Trưởng...

**LIÊN-LẠC.-** Cảm ơn Chị Thái-Điền đã kể chuyện gặp nhau giữa các anh chị em H.Đ. ở Cali. Nhìn các tấm hình chị gửi qua, tiếc là không in lại đủ, vì "điện-tích" Liên-Lạc quá hẹp (28 trang) mà bài vở lại quá nhiều, chắc sẽ lần lượt đăng sau này. Dù sao Anh của thi-sĩ Tuấn-Việt xin đăng trước, vì ... đẹp lão quá và anh chàng này đầu kỳ quá.

Cảm ơn cháu Thái-Hòa đã gửi tiền tem cho Liên-Lạc, nhưng Sổ Vàng kỳ này Thủ-quý đã khóa sổ ngày 30/4 nên xin ghi vào Liên-Lạc số 8/93 vậy. Nếu chị Thái-Điền có thì giờ rảnh qua kinh-lý Canada (Montréal) một chuyến cho vui. Anh chị em bên này trông lắm. Nếu qua, nên qua mùa thu thì đẹp nhất. Kính mến.

#### \* Thư Tr. Lê-phục-Hưng (Toronto)

... Sau hơn một tuần công-tác ở xa về, thấy phong bì của Liên-Lạc thì biết ngay là "lệnh hành-quân" đã ban ra, Sóc muốn làm ngay, nhưng công việc lo nôi cơm không cho phép, đành khát lần khát hồi. mãi tới nay mới rị mọ làm xong.

Lúc đánh Bản tin không có gì đáng sợ, vì đã quen tuồng chữ của Ngựa CK, nhưng khi đụng phải cái bài của Yên-tử' thì ôi thôi, hoa cả mắt vì viết tay, đọc đoán không ra mặc dù vận-dụng cái tài đánh vần A B C từ ngày còn để chỏm ở Chùa Bà. Sóc bèn úm ba la "thối" mất mấy tên hội "Quần cụt" Đông-Áu bí-hiếm (chả ai hiểu, chả ai nhớ). Kính xin Ngựa CK báo cáo "Ngài Yên-tử" rõ để thông-cảm. Sóc hứa sẽ đánh lại nếu những tên đó được viết theo lối chữ in.

(tự ý đục bỏ 2 hàng rưỡi).

Hôm qua có điện-dàm với Voi Chí Nghĩa Đỗ-phát-Hai, được biết Voi nhà ta đã mua vé đi Tây Du, nhưng kèm với chỉ-thị của "Bà Bề trên": Cấm không được tấy máy tò mò mấy chữ T.T.K. vì lơ đễnh trong tiệm nượu, chệnh mảng trong tiếp tạp-hóa.

... Phần Sóc cũng chuta thuyết-phục nổi "Má thằng Cu" chuyện Tây Du vì lý-do: Năm nào cũng chỉ lo đi cấm trại! Bao năm ông chỉ cấm trại với người khác, năm nay cấm trại với tui. Nếu kỳ này Tây Du thì cho đi "tây" luôn khỏi về.

(tự ý đục bỏ 3 hàng)

... Ngựa có thể chỉ giáo cho vài chiều nào không? Bè nào Ngựa cũng thuộc vào loại tiền-bối công lực đầy mình.

... TB.- Không biết Sóc tiết-lộ gốc gác khi nọ mà Ngựa CK biết quá rõ về cái "đ" của Sóc nằm ở Chùa Bà, Gia-hội, Huế, mặc dù Sóc lưu lạc khá lâu ở Đalat, Saigon..

**LIÊN-LẠC.-** Xem thư Sóc, Ngựa cảm-động vô cùng, vì bạn như rửa mà vẫn hoàn-thành sứ-mạng giao phó, thật đáng quý. Sóc là thành-phần nòng cốt của Liên-Lạc rồi; đã là nòng cốt của Liên-Lạc là phải "thương vợ" như Cụ BiPi đã phán (trong giấc mơ của Ngựa ghi lại đêm 22-2 vừa qua). Hơn nữa, Cọp Qu. ở Cali có truyền thêm một câu đáng ghi vào danh-ngôn thế-giới (nể vợ): "Kẻ nào không biết thương vợ là khôn nạn" như đã trích đăng trong Bản Tin này. Còn Sóc hỏi Ngựa có "chiều" nào hay thì chỉ-giáo cho Sóc. Việc này - đối với các bậc tiền-bối - như lời Sóc đã ... suy-tôn, thì cũng chả khó khăn gì, nhưng cũng cần mở Khóa Huấn-luyện (như Bằng Rừng Dự-bị, Bạch-mã v.v.). Khóa chỉ dành cho Nữ: H.Đ. thôi. Nếu anh em ngăn các "đôi-thủ Nữ" thì Ngựa này xin làm H.L.V., còn chức Trưởng Khóa thì để khuyết đó, tuyển chọn trong số Học-viên xuất-sắc phong làm Trưởng Khóa là hay nhất. Sau này Ngựa sẽ viết một bài về "Nghề làm vợ Trưởng Hướng-đạo" vì xưa nay có các Khóa "Nghề Trưởng", chứ chưa có ai mở khóa "Nghề Vợ Trưởng". Ngựa sẽ xung-phong mở Khóa trong các số Liên-Lạc sau này. Cảm ơn Sóc và "phải" gặp lại tại Paris.

### \* Lại Thư Tr. Trần-văn-Thao (Cali)

... Việc tái-lập H.Đ. ở quê nhà không tin được nữa, ngay vấn-đề chính-trị trong nước cũng không phù-hợp với tính-cách độc-lập của H.Đ. Riêng lúc đầu, dân-áp H.Đ., giải-tán H.Đ., tịch-thu Hội-quán, cướp luôn cả Quỹ của Hướng-đạo để trong ngân-hàng; chắc chính-phủ không thể trả lời về những việc họ đã làm. Nếu nói rằng Bác Hồ yêu H.Đ. thì dân H.Đ. có bỏ bấy lâu những sinh-hoạt có ích cho Thanh-thiếu-niên V.N. đến nỗi 90% thanh-thiếu-niên bị lụt hồng như bây giờ. Dù sao tôi cũng có thể đoán trước được rằng: Vấn-đề tái-lập H.Đ. tại quê nhà, thành hay bại là do HDVN ở hải-ngoại hiện nay ít nhất là 80%. Nếu VPHĐ Thế-giới có cho phép VN tái-lập thì VPHĐ Thế-giới cũng ủy cho HDVN ở hải-ngoại điều dắt và huấn-luyện các đồng-chí XHCN.

LIÊN-LẠC.- Anh Thao của em ơi! (bắt chước Anh Lê-nguyên-Bách). Thư Anh viết thiệt dài và đầy tình-nghĩa, tiếc là điện-tích của Liên-Lạc quá ít nên không ghi cả vào được, hơn nữa, có mấy đoạn Anh dặn đừng phơi bày ra, em đành đọc chung với Anh Thọ vậy. Nhiều người thức-thời lo âu cho quê-hương xứ sở cũng có cái ưu-tư như Anh: Luân-lý thanh-thiếu-niên bên nước nhà - hiện nay - sa sút lắm, phải mất 10, 20 năm nữa mới hy-vọng chỉnh-đốn lại được. Buồn ghê Anh ơi! Trong một thư của một Trưởng H.Đ. bên nhà gửi sang, cho biết H.Đ. (chính-thống) bên ấy cũng có tổ-chức các Khóa HL (chui) cho những thiếu-sinh, Sói Con thời trước 1975 để hy-vọng hướng-dẫn phần nào thanh-thiếu-niên VN, đồng thời một số Trưởng kỳ-cựu - mà hậu-duệ của Lữ-gia là Lữ-Hùng - cho là H.Đ. "dòm" đang cổ xúy các em bé khăn quàng đỏ ĐI LÀM CÁCH-MẠNG VÀ TIẾN LÊN XÃ-HỘI CHỦ-NGHĨA như lời Cụ Hoàng-đạo-Thúy nói.

Buồn lắm Anh Thao (của em) ơi!

#### Trưởng Trần Trung-Du

Được đọc (một phần thư) của Trưởng gửi Anh Thọ. Ngựa này vẫn còn nhớ Anh chứ, đã có lần gặp nhau và nói chuyện tại nhà sách của Anh ở đường Phan-Thanh-Giảng.

Trong thư, có lời dặn của Anh, Ngựa thấy thấm thía, xin phép ghi lại đây:

". . . . Hơn nữa, từ trước tới nay mình chơi Hướng Đạo đâu có nặng về những vấn đề hình-thức phe nhóm. Lúc này (vì mình đã già rồi) cần khôn ngoan và sáng suốt hơn. Những vụ cãi vã nhau, khoe khôn khoe giỏi, không có lợi gì cho những người mang danh Hướng Đạo."

.....

Ngựa xin ghi nhớ và thâm tạ lời khuyên của Trưởng.

Kính mến.

## TIN BUỒN

I.- Được tin buồn Trưởng Vũ Ngọc Hoàn, Cựu Phó Hội Trưởng Hội Hướng Đạo Việt Nam (trước 1975) đã qua đời tại Pháp ngày 18-04-1993.

Đây là cái tang chung trong đại gia đình Hướng Đạo Việt Nam.

Nhân dịp này Nhóm Tinh Thần BiPi xin thay mặt cho độc giả và thân hữu thành kính phân ưu cùng tang quyến.

Nguyễn cầu Linh hồn Trưởng Vũ Ngọc Hoàn sớm về nước Chúa.

Ghi chú : Tr. Vũ Ngọc Hoàn trước đây là Thiếu Tướng, Cục trưởng Cục Quân Y V.N.C.H.

Liên Lạc

\*

II.- Hướng Đạo Canada (Vùng Toronto) rất thương tiếc báo tin buồn :

Trưởng Lê Duy Vũ (Họa hoạt bát) đã qua đời ngày 25-12-1992 tại Toronto, sau một thời kỳ dài ngoại bệnh.

Tướng cũng cần nhắc lại : Trưởng Lê Duy Vũ, một Trưởng hoạt động mạnh ở Toronto, người đã đứng điều khiển cuộc diễn hành các đơn vị ngày khai mạc Trại Thăng Tiến II ở Toronto.

Nhóm Tinh Thần BiPi xin tâm thành cầu nguyện hương hồn Tr. Vũ được thanh thoi nơi cực lạc và phân ưu cùng chị Vũ và các cháu.

Liên Lạc.

\*

III.- Trưởng Dương Quang Hương, trước đây thuộc Thiếu-đoàn H.T Cảnh (VIII) Huế mà Tr. Tráng Cử là Đoàn Trưởng, đã qua đời ngày 22-02-1993 tại London, Ontario, Canada.

Trưởng Hương sau đó là Thiếu Phó Thiếu Đoàn Chi Lăng (Huế) là Trại-sinh tam dự Trại Hợp Bạn Trưởng 3 miền tại Tùng Nguyên (Dalat 1953). Trưởng Hương là một Huynh-trưởng rất bình dị, trầm tĩnh, qua tốt với bạn bè.

Sau một thời gian cải-tạo, vượt biên và qua đoàn tu với con ở London (Ontario). Trưởng Hương có đến thăm trại Hợp Bạn Thăng Tiến II, Trưởng Dương Quang Hương hưởng thọ 66 tuổi.

Nhóm Tinh Thần BiPi xin phân ưu cùng tang quyến, riêng Ngựa Chụ Khó xin chịu cái tang với chị Hương và các cháu.

(Ghi thêm : Ngựa CK là đồng-khóa với Anh Hương, là Đới-phó của A. Hương, Thiếu-trưởng Chi Lăng mà A. Hương là Thiếu-Phó. Cùng sống với nhau một chuỗi thời-gian dài từ ấu-thời đến ngày Anh Hương lên đường vĩnh-viễn)

Liên Lạc



### Thư Tr. Bùi thế Hưng (Toronto)

Em đã nhận được "Liên Lạc" hai ngày rồi, đọc hoài mà không chán phải công nhận con vi trùng HĐ đã vào tận xương tủy...! Cái tình huynh đệ HĐ sao thấm thiết quá. Đọc thư của các trưởng "tiền bối" nhắn nhủ với nhau, làm em nhớ lại gần 30 năm trước đây, mỗi khi có dịp "hầu rạ" cho các Trưởng "Bổ" hội họp với nhau, các câu chuyện bàn bạc, thù tạc tiêu lâm ... quay lại như cuốn phim đó Trưởng T. ạ!... Nhưng qua Liên Lạc, em cũng vui, ngậm ngùi, tiếc rẻ ...."KÉ" với các Trưởng đàn anh vậy thôi, vì em cũng có con vi trùng HĐ như ai ! Thưa Trưởng, phải dài dòng như thế để đủ tỏ lòng cảm phục của em đối với các Trưởng thực hiện Bản Tin Liên Lạc. Ngày xưa BiPi có phán rằng: "Làm báo không cần phải viết văn hay, nhưng cần phải biết tổ chức, siêng năng hỏi âm thư tín và thu phục nhân tâm ...nhất là đối với các Trưởng khó tính". (tự ý đục bỏ dòng vì quá khen N.C.K.). Thưa Anh, việc duy trì làm tờ báo Liên Lạc sống mạnh là điều thật cần thiết, nhất là cho các Trưởng tiền bối hay đàn anh biết tin tức lẫn nhau, chia sẻ tinh thần HĐ để cho các Trưởng trẻ hay "sồn sồn" thêm hăng hái hoặc thương yêu nhau hơn để bớt cần nhau hay găm gừ mỗi khi đói bụng ? ... cho nên em gửi 20\$ góp phần giấy mực và xin giữ hạng bét cho đỡ tiền tem. Thôi trăm sự đành nhờ Trưởng.

**LIÊN LẠC:** Chương trình Tình Thương đã đăng trong Liên Lạc số 7 này. Cảm ơn những lời của Trưởng trong thư. Nhớ mãi đêm sinh hoạt với các Trưởng, các Thanh đêm 26/2/1993 tại trụ sở Hướng Đạo Việt Nam tại Toronto. Từ trước tới nay, trong các cuộc đi xa để sinh hoạt HĐ, tôi đều có Trưởng Mai Xuân Tý cùng đi. Nay Trưởng Tý ham vui đăng ký sinh hoạt với cụ BiPi bỏ tôi

lẽ loi, thấy buồn ghê. Về chương trình Tình Thương, tôi đã có thư riêng gửi đến Trưởng rồi. Chúc công việc (khó khăn) mà Trưởng đang thực hiện sẽ được như ý và đạt kết quả tốt. Điều nên nhớ: cần kiên tâm và không dễ dàng đầu. Chúc "gà trống" vui mạnh và giữ vững.

### Thư Tr Nguyễn Mậu Hưng (Vol Chương Dương) Hoa Kỳ

Tôi xin cảm ơn quý Trưởng trong nhóm "Tinh thần Baden Powell" đã gửi cho hai số Liên Lạc. Đọc số đầu (số 5) thấy thích thú và cảm phục công lao và thời giờ của quý Trưởng., thâm tâm định gửi thư cảm ơn nhưng loay hoay lại quên mất. Nay đọc đến số tiếp (số 6) bị cụ Baden Powell phang cho một trận tội bởi hoa lá (do Ngựa C.K ghi lại). Lính đôn xong tội vàng thút thít vừa thoa đầu vừa biên thư ngay vì sợ bị phang nữa. Lại càng sợ bị cắt không có dịp liên lạc với Liên Lạc. Thưa Trưởng tôi là thiếu Chương Dương thuộc Đạo Thừa Thiên. Thiếu Trưởng hỏi đó là Anh Tôn Thất Lôi, hiện ở Việt Nam và tôi thỉnh thoảng cũng còn liên lạc. Tôi vào đoàn từ thưở trung học và được 2 bạn Trần Hữu Ngữ và Hồ Thanh Ngạn giới thiệu. Vì gia nhập HĐ trẻ nên không được may mắn có các Akêla săn sóc như các em sói con. Lại phải rời đoàn đi học xa nên cũng không có dịp lên tráng để có tên rưng và hoạt động theo tinh thần "tráng sinh linh động". Hồi đó ngành thiếu Thừa Thiên hoạt động rất mạnh. Tuần nào cũng họp đội, tháng nào cũng họp đoàn hoặc liên đoàn. Rồi trại đoàn, trại liên đoàn, trại đạo v.v.v Hầu như ngoài việc học thì tất cả thời giờ đều dành cho Hướng Đạo. Các Trưởng của Đạo Thừa Thiên như Trưởng Hoè, Trưởng Lôi, Trưởng Ngô, Trưởng Hy, Trưởng Lương v.v.v rất nghiêm khắc nhưng mẫu mực và

gương mẫu để thiếu sinh noi theo. Trưởng Ngô, ngoài Trưởng HĐ còn là thầy giáo văn chương của tôi và trưởng Hy còn là thầy nhu đạo thành ra nhờ HĐ mà tôi được văn võ kiêm toàn (xin lỗi ba hoa một chút !). Tôi còn nhớ vào một buổi trại Đạo trong khi các Đội khác đã nhờ xong trại thì tôi còn đang loay hoay tháo nút nhỏ lều. Tháo hoài không được bèn rút dao găm định cắt bỏ dây cho lẹ thì nghe tiếng một Trưởng, tôi không nhớ là Trưởng Lôi hay Trưởng Ngô, nói "Đừng cắt, đừng cắt cái gì có thể mở được". Tôi nghe xong vội cắt dao vào bao rồi lại cố gắng mở nút. Sau cùng phải dùng đến răng mới mở được. Bài học này về sau tôi nhớ mãi và dùng hoài. Gần đây tôi có nghe một số ý kiến về các anh như Trưởng M. Trưởng H. Có nhiều ý kiến rất gay gắt. Tôi thiết nghĩ HĐ một ngày là HĐ mãi mãi. Đã mang tinh thần và truyền thống HĐ thì ít ra ai cũng nhớ tới ba lời hứa, dù có thể quên một vài điều luật, và mọi hoạt động hàng ngày cố dính líu ít nhiều đến Phong Trào phải được cân nhắc kỹ lưỡng. Với niềm tin đó tôi nghĩ không HĐS nào có thể làm tổn hại đến danh dự của mình và Phong Trào. Có thể khi phê phán mình chưa hiểu hết ý anh em chăng ? Nếu quá gay gắt mà cắt bỏ đi thì dù với tài nói dây khéo léo bao nhiêu e rằng khi muốn nối lại cũng khó lành lặn được. Và lại làm chung một việc chưa hẳn đã đồng ý nhau (quần tử hoà nhi bất đồng) ! Thưa Trưởng, để góp phần làm phong phú cho tờ Liên Lạc tôi xin góp vài ý trên. Nếu không có gì trở ngại xin Trưởng cho xuất hiện trên Liên Lạc để gọi là trình diện. Kèm theo tôi xin ủng hộ Liên Lạc 50\$. Nếu quý Trưởng muốn sai bảo công việc gì thì xin tạch tề cho biết.

**LIÊN LẠC:** Trưởng nhắc lại những kỷ niệm ở Huế, Ngựa này cũng một lò ấy mà ra. Ngựa C.K. trước đây là Thiếu Trưởng Chi Lăng, Tr. Lê Văn Ngoạn là Akêla Chi Lăng. Năm 1953, Ngựa C.K. giả từ Huế giao lại đoàn cho Tr Tôn Chỉ (Beo kiên chí). Trong thư Trưởng có nêu ý kiến về vài vị trong Phong Trào, có lẽ Trưởng cũng chưa đọc được thư của 10 Trưởng HĐVN ở quê nhà đồng ký tên gửi khắp nơi (đã đăng ở Liên Lạc số 3/92). Cùng trong số này, có thư của Hoàng Lầu được sự ủy nhiệm của 10 Trưởng kỳ cựu HĐVN ở quê nhà gửi cho Sóc

kiên tâm. Sẽ có thư riêng cho Trưởng. Chuyện này dài lắm. Hy vọng gặp sẽ nói nhiều. Montréal - Florida đâu có xa lắm. Hy vọng sẽ có ngày hội ngộ để ôn lại những ngày xưa ở Huế. Thân ái.

#### **Thư Tr. Thúy Hiền Boase (Ottawa)**

... Xin gửi Anh tiền tem để nhận được Liên Lạc đều đặn. Chúc các Anh luôn luôn vui mạnh.

**LIÊN LẠC:** Bà chị chu đáo quá. Nhớ kỷ lên Ottawa mừng lễ thương thọ Trưởng Trần Văn Khắc, Bà chị đã “phát” cho Liên Lạc một thùng xăng rồi. Đạo đó, anh Tý còn “sung” ra mét với em là bà chị Thúy Hiền lì xì cho Liên Lạc. Theo cụ BiPi, bà chị có huy hiệu HĐ hạng I đó. Lần sau, xin bà chị cho anh em Ban Phụ Trách vài nhận xét về Bản Tin Liên Lạc để chỉnh đốn lại. Kính mến.

#### **Thư Tr. Thiên Hương (Washington)**

... Trước kia là Nữ Hướng Đạo Thiếu Đoàn Nhị Trưng ... xin cảm ơn Trưởng đã nhận được báo Liên Lạc. Có chút đỉnh góp phần vào để chi phí gửi báo. Kính chúc các Trưởng khoẻ mạnh. Khi nào có dịp qua Mỹ, mời Trưởng ghé đến nhà hàng thường thức món Ý.

**LIÊN LẠC:** Anh em trong Ban Phụ Trách rất cảm kích lời lẽ của con cháu Bà Trưng. Ở Montréal có Tr. Hà Thị Dương Quyên (nay thường gọi là Tr. Đỗ Quyên) vốn là cấp tướng lĩnh của ~~...~~ mẹ Linh trước kia ở Saigon. Anh em ghi nhớ địa chỉ nhà hàng đặc biệt món ăn Ý ở Washington. Nếu qua vùng đó xin được ghé lại. Cảm ơn nhiều.

#### **Thư Tr. Nguyễn Đình Bảo (USA)**

Hôm nay là ngày hưu đầu tiên của mình. Lấn quẩn 2 tháng chỉ lo làm đủ giấy tờ mệt quá ! Xong rồi thở khoẻ một cái. Tuần qua mình lại làm một farewell party và hôm qua là lo thủ tục gần như giải ngũ: thu hồi thẻ làm việc, giấy đậu xe, ký giấy tờ ... thật nhiều khê, cho nó yên việc. Tiện đây, mình gửi 40 đô la để tặng Liên Lạc. Anh em bên đó chắc đang chuẩn bị đi Pháp ?

**LIÊN LẠC:** Đa tạ sự giúp đỡ của Tr. cho Liên Lạc. Nghe nói Trưởng đã quy ẩn. Xin có lời mừng Trưởng và Trưởng sẽ giúp cho Liên Lạc vài bài hoặc tiểu sử của Trưởng để anh

em các nơi được biết nhân dịp rảnh rỗi. Mong lắm thay !

#### **Thư Tr. Mục Sư Lê Hựu (USA)**

... Liên Lạc bộ mới, mỗi số mỗi thêm khởi sắc. Bài vở thật có giá trị, không kém những tạp chí, với những cây bút lão luyện nhất trong làng báo ta. Kèm theo đây ! tôi xin gửi chút ít tiền để chia xẻ gánh nặng bưu phí. **LIÊN LẠC:** Được người thường khen là đã mừng hóm rời, nay lại nhận được lời khen của nhà tu hành thì nỗi vui để mớ cho hết. Đem thư Trưởng đọc cho anh em trong Ban Phụ Trách nghe ai cũng khoái cả. Lần sau, xin Trưởng Mục Sư phóng bút viết dài dài để anh em đọc cho lên tinh thần. Kính mến.

#### **Thư Tr. Lữ Hùng (San José)**

... Nhận được Liên Lạc hôm nay, đọc bài ghi lại một giấc mơ của Tr. Ngựa C.K., mới giật mình biết là đã đến hẹn làm thủ tục “đầu tiên” như Trưởng đã nhắc khéo (đúng là Trưởng HĐ tiền bối có khác !). Kèm đây là chi phí để nhận Liên Lạc. Lần sau, sẽ xin cố nhớ để được làm HĐ hạng I... (kể chuyện LL số 4/92). Hiện nay ở Saigon có ... Em “cóc” biết ai “thật” ai “dòm” nên “cóc” dám gặp HĐ nữa ... Đúng là HĐ khó khăn vô cùng. Mong nhận được LL các kỳ tới. TB... nếu có Trưởng nào đi dự Thăng Tiến IV gặp Tr. Thạch, xin thanh minh thanh nga hộ em một lời. (Tr. Thạch là cựu Đạo Trưởng của em ở Đạo Hoa Lư/Saigon) Gấu Tê Tê.

**LIÊN LẠC:** Hương Đạo là một trò chơi, rứa mà chú la làng là HĐ khó vô cùng ! Lạ thật ! Từ nay sẽ không “phơi” chuyện của anh em trên LL nữa. Vì LL đã phổ biến về tận VN. Xem thế, LL có ảnh hưởng lớn vô cùng. Việc thanh minh với Voi già, đến kỳ Họp Bạn Thăng Tiến IV, Ngựa này sẽ lo cho nhưng gắng viết “thủ” một bài cho LL cho vui đừng làm bộ nữa, hời chú rể Brosard. Thân ái.

#### **Thư Tr. Trần Trung Hợp (Milwaukee, USA)**

... Năm 1990, em có tới Trại Họp Bạn Thăng Tiến III vào ngày khai mạc. Qua một đêm em bị cảm lạnh nên phải trở lại San José, kỳ đó, em được gặp lại anh Tý, anh Phú, anh Thoại và anh chị em HĐ xa gần. Qua Trưởng Tý, em mới liên lạc được với anh Thiệt. Năm 1991, em có qua Toronto giúp Tr. Lê Phục Hưng và

khóa trong trại Huấn Luyện Tùng Nguyên I ... Thành phố Milwaukee lớn nhất của tiểu bang Wisconsin, nhưng chỉ có hơn 1000 người Việt nên sinh hoạt cộng đồng rất ít, nhưng sinh hoạt của tôn giáo thì đều đặn hơn vì có một dòng nữ tu Đa Minh và chùa Phước Hậu. Do đó người Việt tạo dựng báo chí, tin tức của người Việt hải ngoại rất ít nên tờ Liên Lạc của nhóm Tinh Thần BiPi đến với em rất quý và hữu ích. Em xin nhờ Anh chuyển tới Liên Lạc một chút ít xăng dầu để tờ Liên Lạc chạy bền đi khắp năm châu. **LIÊN LẠC:** Cảm ơn Trưởng đã bơm xăng dầu cho LL. Quý hơn nữa, Trưởng thử viết vài chuyện về quá trình sinh hoạt của Trưởng thì hay vô cùng. Tháng 8 này có đi Pháp dự Họp Bạn Thăng Tiến IV hay không? Ráng thu xếp qua gặp anh em cho vui. Trông gặp lại Trưởng.

#### **Thư Tr. Trà Anh Dũng (Florida)**

... Trước hết, em xin hết lòng cảm ơn Trưởng và toàn thể Ban Biên Tập đã gửi LL đến cho em và cũng xin quý Trưởng bỏ qua lỗi lầm đã chậm biên thư cảm ơn. Gia đình chúng em được qua Mỹ đoàn tụ đã hơn 1 năm. Lúc còn ở quê nhà rất ước ao là khi qua đây được sinh hoạt HĐ lại nhưng rất tiếc là nơi em ở không có một đơn vị HĐVN nào sinh hoạt. Muốn biết tin tức về phong trào HĐ ở hải ngoại cũng như một số công việc rất khó. May thay ! được quý Trưởng gửi cho tờ LL, đó là một lời an ủi lớn. Vì, qua đó, ít ra cũng được hiểu một phần nào về sinh hoạt của anh em chúng ta. Em rất trân quý tờ LL cho nên không những đọc một lần mà đọc lại nhiều lần. Vậy xin quý Trưởng tiếp tục gửi LL đều cho em. Tiện đây em xin gửi theo thư này “thùng nhiên liệu” để góp chút ít tiền tem... Kính chúc.

**LIÊN LẠC:** Đúng ra Trưởng nên cảm ơn Tr. Hoàng Ngọc Châu mới phải, vì có Tr. Châu giới thiệu nên mới biết để gửi LL đến Trưởng. Theo danh sách Tr. Châu thì ở Florida có đến 10 HĐ cũ. Như vậy, với số vốn đó, Trưởng thử khuấy động xem sao, khởi đầu bằng các con, các cháu trong gia đình HĐ, hy vọng các gia đình VN sẽ cho các con em gia nhập. Cảm ơn Trưởng đã góp nhiên liệu cho xe LL chạy tiếp. Florida và Montréal cũng có dịp gặp nhau. Thân ái.

### Thư Tr. Lê Nguyễn Bách (Úc)

(Thư gửi Tr. Trần Văn Thao) Đọc thư Anh, em vẫn thấy cái ấm áp của tình huynh đệ từ bao năm qua. Lúc nào Anh cũng là Anh Thao của em, và của tất cả HDS khác. Mấy năm rồi Anh không viết cho em, nhưng em thì có viết cho Anh nhiều lần. Ba lần gửi về 3 địa chỉ không thấy hồi âm, em phải viết cho Mai Xuân Tý để nhờ thông tin đùm. Tý trả lời em như sau: “Cụ Thao đang ... bụi đời. Nay Mỹ, mai Pháp bố ai biết cụ ấy ở đâu, đặt trụ sở ở nhà bà cụ nào!”. Mà đọc Liên Lạc thì biết anh bệnh, anh yếu em viết cầu ân. Thư về Topeka (vì hy vọng Anh còn ở đó) để thăm Anh và bàn với Anh về danh từ “Tinh thần BiPi”...(một đoạn văn khá dài bàn việc này, Liên Lạc không dám ghi vào đây, vì chưa có ý kiến của cụ Thao), em viết cho Anh 2,3 lần không thấy Anh hồi âm. Nay nhờ em vợ giúp đỡ, em được nói chuyện với Anh, em xin trình Anh ý kiến của em để Anh quyết định. Cả đời em vẫn ám ức về danh xưng tinh thần BiPi đó. Nếu Anh làm được cái gì để hiệu đính lại thì đó là để con cháu ta khỏi ngộ nhận. Em sắp chết rồi, Anh thì chẳng còn bao lâu. Ta có nên xét lại tâm tư mình để gột bỏ một ý niệm sai lầm từ 60 năm nay không? Em thương tiếc Mai Xuân Tý quá. Muốn viết về Tý (vì em với Tý cùng ở Lăng Bạc, ngày xưa biết Tý rất nhiều) nhưng lòng em đang rối như vừa bị đập một cú vào đầu chưa tỉnh trí mà viết nên bài, nên đành thôi vậy. Nhớ Anh lắm, Anh Thao ơi! không quên Anh được.

**LIÊN LẠC:** Liên Lạc nhận được thư này, xin trích đăng một phần. Thư này do Cụ Thao chuyển qua với lời phê: “Minh vừa nhận được thư gửi từ Úc, do Bách viết cho và đề nghị một vấn đề hắc búa. Minh đã biên thư cho Bách. Nếu muốn, đem ra công khai, chứ riêng mình tôi không dám...(Thư rất dài, nhưng cụ Thao dặn chờ có thư Bách, nếu có nên thêm arguments gì mới, khoan vội nêu lên bản tin Liên Lạc). Do đó LL đành ngưng đăng tiếp thư cụ Bách và cụ Thao. Nhưng đọc mấy dòng thư của Tr. Bách Anh em em giữa 2 trưởng già (trên 80 tuổi) với nhau sao trong lòng Ngựa thấy ấm áp quá! Nhất là mấy hàng ... chắc lúc thời trai trẻ, trưởng Bách viết thư cho đào hay lắm! Ngựa này

đã trên 60 mà đọc mấy hàng thư vẫn thấy rung động hướng chỉ các ... có thời ấy, chàng Bách thời ấy. Với giọng văn ấy, lấy cả xe cam-nhông chở đào cũng không hết! Sướng thật, nhưng than ôi! thời oanh liệt nay còn đâu!)

### Thư Tr. Lý Khánh Hồng (Santa Clara)

... Chúng em kính gửi lời thăm các Trưởng và Ban Liên Lạc chút ít tem. Rất cảm ơn các Trưởng.

**LIÊN LẠC:** Ới ông Trùm Santa Clara! Cảm ơn bình xăng Mỹ đã đổ vào xe Liên Lạc. Nhưng nói nhỏ với ông Trùm: chữ nghĩa chi mà ít ỏi quá! Rất nhớ khuôn mặt “chì” của Trại Trưởng Trại Hợp Bạn Thăng Tiến III. Có đi Tây Du không? Mong gặp lại.

### Thư Tr. Đinh Xuân Phúc (Costa Mesa)

... Lâu lắm rồi, Sói cười mệt mỏi về mọi chuyện: việc nhà, việc Hướng Đạo nên chưa có thời giờ rảnh để hỏi thăm ngựa phi. Nội bộ HĐ Cali nhiều chuyện lắm, cứ phải dàn xếp hoài. Nào là HĐ một chiều bảo thủ, nào là HĐ gàn bát sách nữa, mệt quá sức! Kỳ này tôi đang dàn xếp ... làm các Trưởng ở Cali, từ Sacramento đến New George, San Jose gọi điện thoại hỏi tôi. Rồi đến việc nhà, các con thất nghiệp, lương già giảm bớt, Medical cũng giảm, mà người mỗi ngày già đi, đau nhiều chứng nan y, không còn như mọi năm trước đây, tháng nào cũng vác balô đi trại với các đơn vị HĐ. Liên Lạc vẫn nhận đều đặn. Vài số sau này thấy khởi sắc nhiều. Càng mừng cho tam vị thất thế, đã cố gắng làm đẹp lòng người đã khuất. Chắc hai anh Ba + Tý sẽ vui lòng lắm. Chúng tôi Thiệp Khanh Phúc mới thăm anh Ngân. Người béo tốt, cười vui lắm nhưng không đứng lên được, mà cũng không nói được, cứ nhìn nhau rồi cười thôi. Cũng phải biết ơn người vợ. Kẻ nào không biết ơn vợ là khốn nạn. Chị Ngân sẵn sóc nâng đỡ anh Ngân thật vất vả. Người còm nhỏ con mà còn bằng cái ông to như con voi tướng thì làm sao mà chịu nổi. Thế mà chị vẫn làm được, làm theo kế hoạch. Vài hàng thăm anh chị và các cháu. (Gửi một tí 20 đó đóng góp với L.L. cho vui).

**LIÊN LẠC:** (bớ lóc-cóc-viên! nhớ đánh máy cẩn thận là Cọp QUÝ,

đừng quen miệng là Cọp QUÊ thì chết đó). Bớ già ơi! Lâu lắm vắng bóng Cọp QU...ý nay mới lên tiếng. Hoàn toàn đồng ý với Bớ già là kẻ nào không biết ơn vợ là khốn nạn. Kỳ Hợp Bạn Thăng Tiến IV này Bớ già có vác balô sang Tây Du không? Hoa Kỳ đất rộng nhiều nhân tài. Đã là đất nhiều nhân tài thì ai cũng anh hùng cả. Nhiều anh hùng tất có loạn vì ai cũng muốn hùng cứ một phương. Dù sao! chúng ta có tinh thần HĐ (đến 98%) nên mọi việc đều vui vẻ cả làng. “Quân tử hoà nhi bất đồng” mà. Nói như vậy sự thật không phải vậy. Được mang danh “Bớ già” không phải để đâu, ráng mà giữ “uy” cho con cháu vác gậy theo hầu. Hoặc giả nếu đám con gái của Cọp QU. đã sang ngang cả rồi thì nhìn xuống đám cháu ... gái. Dám có kẻ lò kò thấp thỏm gọi: Thưa “Cố già” đó. Ráng lên!

### Thư Tr. Phan Thanh Hy (Pháp)

(Thư gửi Tr. Nguyễn Tấn Hồng, Tr. Hồng chuyển qua cho LL, với bài “Tinh cách độc lập của Hướng Đạo” để đăng vào Liên Lạc)... Tôi gửi kèm theo bài “Hội Ký Hội Trưởng” để anh đọc và cho ý kiến hoặc thêm bớt. Bài đã được anh Nguyễn Thành Cung vừa đọc xong. Anh Cung cho biết là nên đăng ở tờ Giúp Ích hoặc Thăng Tiến, mà thành thật tôi không biết họ thuộc về đơn vị HĐ nào và địa chỉ ở đâu. Anh có biết không? Tôi có nghĩ đến tờ “Lên Đường” của HĐVN tại Pháp, nhưng nay vì bận nhiều việc như sửa soạn trại Hè nên mọi việc phổ thông bị đình trệ nhiều. Tôi mắc nợ các anh trong tờ Liên Lạc các cựu HĐ, nên tôi muốn gửi cho tờ Liên Lạc. Đồng thời tôi cũng đã hoàn thành tập các bài sử ký Việt Nam cho HĐVN. Anh có thể cho biết địa chỉ của Hội HĐVN tại Canada để tôi hỏi các anh đó có muốn nhận in để bán tập Sử Ký và làm quý cho Hội đó không? Đã lâu lắm tôi không có tin tức của anh Nguyễn Trọng Phu. Không biết anh Phu còn ở Canada hay về chơi Việt Nam rồi. Chính anh Phu thúc đẩy tôi viết bài hồi ký nói trên, nên tôi muốn biết rõ hiện anh Phu ở đâu ....

**LIÊN LẠC:** Xin cảm ơn Trưởng Hội Trưởng đã dành cho Liên Lạc đăng lại tập Hồi Ký Hội Trưởng này. Chắc các Tr. Trần Văn Thao, Mai Liệu, Phạm Quang Lộc v.v.v đang cố

sưu tầm tài liệu để hoàn thành tập lịch sử HĐVN. Sẽ rất thích thú đọc tài liệu này. Sẽ giúp ích nhiều và bổ túc cho công cuộc gom góp tài liệu của các Trưởng nói trên. Trưởng Nguyễn Trọng Phu vẫn còn ở Toronto Canada vừa mua nhà mới (dọn nhà Noel 1992) số 148 Elvaston Dr North York, Ontario M4A 1N6 Canada. Chị Phu về thăm nhà (VN) một mình thôi. Tr. Phu hứa sẽ cố gắng sắp xếp đi qua dự Trại HỌp Bạn Thăng Tiến IV và cũng về Làng Hồng (đoán như rứa). Địa chỉ GIÚP ÍCH P.O. Box 1155 Roslyn PA 19001-9155 USA. Còn địa chỉ HĐVN Canada như sau: Tr. Lê Phục Hưng, P.O. Box 401 Thornhill Ontario L3T 4A2 Canada. Nếu Trưởng đến dự Trại HỌp Bạn ở Le Breuil (Pháp) có thể sẽ gặp Tr. Lê Phục Hưng (anh chàng này gốc Huế, ở cạnh Chùa Bà Gia Hội), lúc đó sẽ thảo luận rõ ràng hơn là biên thư, e không đạt hết ý. Kính chúc Trưởng nhiều sức khỏe và mong gặp lại Trưởng kỳ họp sắp đến. Kính mến. TB. Viết xong đoạn này, thì nhận thư Trưởng đề ngày 10/4/1993 cùng với bài Hồi Ký. Đã đăng trong số 7 này. Xin đa tạ những lời nhắn nhủ của Trưởng trong thư. Kính mến.

#### Thư Tr. Trần văn Thao (Hoa Kỳ)

(Thư đề ngày 23/3/1993 gửi A. Thọ). Nhớ Thọ mà cũng có việc để gửi cho Thọ. Chắc Báo Liên Lạc nhà ta đã nhận được 2 số báo cho Tráng số 1 và số 2 Bạch Mã do Tr. Tôn Thất Hy và Tr. Nguyễn Đức Lập chủ trương. Có lẽ số 3 cũng sẽ ra. Như vậy Bạch Mã sẽ ra hàng tháng. Trưởng Hy đã gửi cho tôi và cũng bảo tôi viết cho Bạch Mã nữa. Nhờ có sự liên lạc với Hy mà tôi biết được (các nhân vật phụ trách tổ chức HĐ tại nước XHCN Việt Nam - qua trung gian của 1 HĐS Mỹ gốc Việt-Phi)... Anh em Ban Liên Lạc có bài gì về Tráng xin góp sức với Bạch Mã để đôi bên có đi có lại và nâng đỡ lẫn nhau. Kính chúc quý anh và quý quyền vạn sự như ý.

**LIÊN LẠC:** Cám ơn Trưởng đã có đôi lời dặn dò và cho biết tin tức HĐ tại quê nhà. Bản tin Liên Lạc cũng có nhận được các tài liệu như vậy, ngoài phong bì đóng dấu nơi gửi là Scouting For Vietnam P.O. Box 862604 Los Angeles CA 90086 USA. Chắc Trưởng cũng đoán biết là do ai gửi rồi. Liên Lạc và Bạch Mã

vẫn thường xuyên liên lạc chặt chẽ với nhau. Xin Trưởng an tâm. Riêng việc góp bài cho Bạch Mã, nói về Tráng thì cũng muốn lắm, nhưng bây giờ tâm tình "hư" quá rồi, viết sợ các Tráng sinh cười nên đành ủng hộ qua tâm tưởng vậy.

#### Lại thư Tr. Trần văn Thao (Hoa Kỳ)

... Nhờ mấy ngày Tết rồi mà tôi đang đánh máy tập tài liệu HĐVN chứ chưa dám gọi là Lịch Sử. Tài liệu sẽ in trên một tờ nguyệt san và sẽ gửi biểu Liên Lạc. Nếu họ biểu một số thì Thao sẽ gửi tặng các anh giữ làm kỷ niệm. Tài liệu này hầu hết là các bài đã đăng trên L.L rồi, chỉ xếp cho mạch lạc mà thôi. Đối với người không phải HĐ thì có tác dụng, chứ chúng ta không cần. Nhưng biểu các Anh giữ một cái gì của Thao, chứ đăng trong LL thì các cụ trong Làng sẽ la cho là loài nhai lại. Có lẽ từ nay đến Sept. 1993 may ra sẽ in xong, cũng đây cỡ trên 100 trang sách tiểu thuyết. Tiểu sử nếu viết kịp tôi sẽ gửi sang ... Để các anh Bách, Liệu, Đường đi trước cũng được. Tôi nghĩ có ai tóm tắt lại tiểu sử của anh Khắc thì tốt. Còn nhiều vở số kể các anh già và lão đại như A.A. Thư, Diệp, Phúc, Thiệp, Thông, Hy, Thạch, Chị Bích, Ngô thị Chi, Thân, Đáp v.v.v ... Đau không viết gì cho các anh ...

**LIÊN LẠC:** Trông chờ tiểu sử của Anh để các nơi được biết vị huynh trưởng lão thành của Phong Trào nhưng qua khiêm nhường. Lại còn là vị sáng lập ra tờ Liên Lạc, để em út ở Canada tiếp tục theo gót đàn anh. Anh nói trong thư: đau, bận v.v.v mà còn dư sức viết thư, thư khá dài, chứng tỏ anh còn phong độ lắm. Chúc anh bền chí dai sức và nhớ cho rằng, ở Canada, ít nhất có 1 thằng em vẫn nhớ mãi mãi con người tài hoa như Anh. Nhớ Anh nhiều lắm. Anh Thao ơi !!

#### Thư Tr. Tâm Hoàng Lê (Florida)

... Đa tạ. Đa tạ Trưởng Hoàng Ngọc Châu cùng quý Trưởng đã cho Liên Lạc. Lạc đà kiến nhẫn này thấy trong lòng một nguồn sinh lực hồi sinh. Xin mạn phép kèm theo tem xăng để quý Trưởng cho được đọc Liên Lạc thường xuyên theo địa chỉ mới ...

**LIÊN LẠC:** Cám ơn thùng xăng của Trưởng. Trước đây Tr. Hoàng

Ngọc Châu cho biết ở đất nắng ấm đây cam (cam thật chứ không phải cam giả như Orang County mà không thấy, hay ít thấy, vườn cam nào cả, chắc là ăn cam giấy). Có nhiều Trưởng gò ghề lắm. Trong các kỳ báo rồi, có mấy trụ bị trả lại : Tr. Tr. Lâm Chánh Dũng, Vũ văn Chấn, Bích Hương Weber. Chắc có lẽ 3 trưởng này đã thay đổi địa chỉ mới mà không cho LL hay. Riêng Trưởng cũng đã thay 3 địa chỉ. Người ta thường nói "Dọn nhà 3 lần bằng một lần nhà cháy. Trườ, cháy nhà có assurance bồi thường không ?. Cám ơn Trưởng đã cho tin Tr. Bùi Chuyên để gửi LL số 7/93 này đến Trưởng Chuyên. Thân ái.

#### Thư Tr. Trần văn Khắc (Ottawa)

... Tôi vừa gửi 100 \$ US sang anh Thạch và anh Vinh Đào để ủng hộ Ban Tổ Chức Trại HỌp Bạn Thăng Tiến IV ... (chuyện HĐTU không tiện ghi vào đây). Tôi chưa có văn thư chính thức gửi đến A. THẠCH và A. Vinh Đào về việc trên. Chờ anh góp ý kiến thêm, khi ấy tôi mới trả lời. T.B. Tôi sẽ đề nghị với B.C.H. sắp tới (sau HỌp Bạn TT4/93) cách gây quỹ cho Trung Ương bằng cách yêu cầu các Trưởng (Trưởng Danh Dự, Trưởng Đơn vị, các Hội Đồng Bảo Trợ v.v.) mỗi năm đóng góp cho HĐTU 10 \$. Xin anh cho biết ý kiến nhé !

**LIÊN LẠC:** Anh cả là người thật đặc biệt, lo lắng cho anh em BTC Trại HỌp Bạn Thăng Tiến IV ở Pháp quá chu đáo. Thư của anh bàn về HĐTU em sẽ có phúc đáp đầy đủ ý kiến để anh duyệt xét và bàn luận với các anh em khác trong ý hướng làm cho Phong Trào HĐ được vững mạnh. Ý kiến của Anh về việc gây quỹ rất hay, với điều kiện có người ở Ban Thường Vụ thường xuyên nhắc nhở và theo dõi. Mỗi người 10 đô la một năm đâu khó khăn gì, nhưng ngại vì không ai đón đọc và lại hay "QUÊN" nên nếu thiếu sự nhắc nhở e tiến hành không như ý muốn. Nếu các Trưởng được 50% như anh cả thì Phong Trào chúng ta đã khá rồi. Dù sao đây cũng là một sáng kiến có thể thực hiện được mong tân Ban Thường Vụ lưu ý. Kính chúc Trưởng nhiều sức khỏe.

**GIỚI-THIỆU TẬP:  
LỊCH-SỬ H.Đ.V.N.**  
của Phạm-quang-Lộc

Tháng 8 năm 1991, Canada (Toronto) có tổ-chức Khóa Tùng-nguyên I dành cho một số Trưởng và Tráng-sinh, do Sóc KT làm Trại-trưởng. Khóa HL có rất nhiều đề-tài, riêng đề-tài "Lịch-sử Phong-trào HĐVN lại có đến 3 giảng-viên, cùng chung một buổi chiều trong 3 giờ liền. Ba giảng-viên đó là: Tr. Mai-Liệu, Tr. Mai-xuân-Tý và Tr. Nguyễn-trung-Thoại. Theo truyền-thống Hướng-đạo, Trưởng nào lớn tuổi lên bục giảng trước. Thế là Cây cổ-thụ H.Đ. Mai-Liệu, ngậm pip, đội beret đen lên lần lượt kể các diễn-tiến từ 1925 tới nay. Cụ nhấn mạnh đến cuộc họp năm 1946 để thành-lập H.Đ. Cứu-quốc mà Cụ là nhân-chứng trong buổi họp.

Thứ đến là Trưởng Mai-xuân-Tý. Anh chàng này *lời* loạng quạng, ghé tại Ngựa CK. nói nhỏ: Ông già này nói hết trơn rồi, "còn gì nữa đâu mà khóc với cười!" Tý nhà ta bèn lên giọng và nói: *Bây giờ tôi xin kể "Chuyện cổ-tích Hướng-đạo". Bắt đầu bằng "Ngày xưa ngày xưa..."*

Chỉ còn 30 phút, Trưởng Khóa vào nhắc cụ Tý: *Xin Trưởng chấm dứt trong 2 phút nữa, vì đã quá giờ, còn dành cho Tr. Thoại.*

Đến phiên Ngựa CK. lên bục gỗ (ngoài trời). Thấy các khóa-sinh đã nghe hơn 2 giờ, quá nửa có mồi lim dim đôi mắt, Ngựa CK. bèn lên lớp: *Đã có 2 Trưởng nói, bây giờ tôi không nói nữa mà các khóa-sinh phải nói. Chúng ta cùng chơi trò "đố vui để học".*

- Ngựa CK: Đố các anh các chị, các anh chị đang theo học Khóa Tùng-nguyên, vậy Tùng-nguyên là gì, do ai đặt ra trước tiên?

- Có vài tiếng đáp: Tùng-nguyên là đôi thông.

- Đúng, nhưng do ai đặt ra đầu tiên và ở đâu?

- !?!?!?

- Ngựa CK: Do linh-mục Nguyễn-văn-Thích đặt ra khi khai-mạc trại Họp Bạn Huynh-trưởng toàn-quốc ở Đà-lạt năm 1953, trên đôi thông đang cắm trại, cạnh hồ

Thanh Thở và hồ St-Benoit và sau này làm Trại-trưởng HĐVN, gọi là Trại-trưởng Tùng-nguyên - (vì *đó* có dự cuộc Họp Bạn này nên thao thao biểu-diễn tiếp nào là: *Qua châu: nơi họp chung ngoài trời, lâu Võ-tánh: nơi đốt lửa trại, điện Diên-hồng: Lều họp chung v.v...*).

Tiếp đến, Ngựa đố: Bạch-mã là gì, ở đâu? Chẳng ai biết, chỉ biết nói là Bằng Bạch-mã.

Ngựa bèn đem vốn liếng là dân Thừa-thiên, có lần lên Bạch-mã năm 1942 (*Ngựa mới 12 tuổi*) đón ông anh (toán Chương-dương, tráng-đoàn Bạch-đăng) tham-dự trại về và biểu-diễn: Núi Bạch-mã cách Huế 11 cây số đi về hướng Đà-nẵng, có khí-hậu mát, được thành-lập năm 1937 do vua Bảo-đại và vua Cao-mên Sisowat Monivong tài-trợ để thành-lập, làm nơi HL cho các trưởng Việt, Mên và Lào v.v...

Ngựa định nhảy sang các danh-từ Hướng-đạo mà bên nhà hay dùng trong phong-trào (mà bên này ít ai biết) nhưng Sóc KT nhảy vào, giơ tay và hô: *xin Trưởng tạm ngưng vì đã đến giờ, qua mục khác.* Rứa là Ngựa đành xếp vó lại, mặc dù còn một số "tủ" đồ vui để học nữa, hạ hồi phân giải.

Ba hoa thiên địa dài quá, chừ xin vô đề chính: Tr. Phạm-quang-Lộc gửi cho LIÊN-LẠC tập Lịch-sử HĐVN để tùy nghi đăng vào Bản Tin. Lần này LIÊN-LẠC xin giới-thiệu sơ-lược rồi sẽ lần lượt đăng tiếp, kể từ số 9/93 (vì còn phải gửi nhờ phương xa đánh máy).

Tập tài-liệu dài 43 trang, tự đánh máy, trình bày rõ ràng, dễ đọc, gồm cả thầy VII Chương. Tập tài-liệu được kể từ năm 1923 ở Cửa Bắc, mãi đến năm 1930 mới thành-lập HĐVN do Tr. Trần-văn-Khắc khởi-xướng. Rồi đến giai-đoạn HD Pháp qua giúp đỡ, lập HD Đông-dương. Tr. Lộc có ghi lại các niên-biểu, các Chương-trình Huấn-luyện, Kế-hoạch ngũ-niên, các giai-đoạn sinh-hoạt, các Trại Họp Bạn toàn-quốc đã tổ-chức, đặc-biệt là Trại-Suối Tiên (*Thủ-dức*) đã tổ-chức trong thời chiến-tranh mà Sứ-thần Antonio Delgado Chủ-tịch H.Đ. Thế-giới gọi là "Warboree" (*Họp Bạn Chiến-tranh*).

**MỤC THƯ TÍN**

**NHẮN TIN CHUNG**

LIÊN-LẠC xin chân-thành cảm ơn các Trưởng, các Thân-hữu độc-glã đã gửi thư từ, bài vở, tin tức về cho LIÊN-LẠC để phổ-biến cho nhau biết tin. Những vui, buồn, tin tức xa gần, sinh-hoạt, công việc, tâm-tình, hình ảnh, tất cả đều được LIÊN-LẠC nồng-nhiệt đón nhận.

Có một điều xin thưa trước: Xin cho LIÊN-LẠC được quyền đăng, bỏ, trích đăng (*kể cả các thư từ*). Nếu độc-glã nào cần dặn đoạn nào, thư nào, giọng nào đừng đăng thì xin cho biết. Nếu không có "lời dặn đặc-biệt" này thì LIÊN-LẠC (*cao hứng*) sẽ đăng tuốt luốt hết, dù có di kiện thâu Cụ BIPI, Cụ cũng chỉ xuống LIÊN-LẠC mà phán: "Tớ cho phép đấy, ai bảo đại không dặn dò riêng".

Rõ ràng rồi đó nghe!

LIÊN-LẠC

**SÁCH BÁO NHẬN ĐƯỢC**

Vừa nhận được "KHAI PHÁ", số tháng 5 và 6 năm 1993. Đây là mỗi dây Liên-lạc của H.Đ.S. Việt-Nam tại Portland.

KHAI PHÁ trình bày đẹp, trang-nhã, bài vở nhiều tin tức, đặc-biệt là về B.S.A.

Độc-glã người nào muốn nhận KHAI PHÁ, xin liên-lạc về:

Kha-đoàn Hướng-đạo Bạch-đăng  
Explorer Post 27 (B.S.A.)  
4355 S.E. 31 St Avenue  
Portland, Oregon 97 202 3545.  
U.S.A.

Lưu ý: xin nhớ kèm tiền tem để nhận được KHAI PHÁ.

Phần 2, có nói nhiều về Nữ HĐVN. Phần này do chị Bạch-Bích ghi lại (nếu LIÊN-LẠC đăng lại phần này, có lẽ sẽ "xin phép" tác-giả để thu ngắn lại, kiểu như style của Tr. Lộc đã ghi ở Phần 1).

Định ghi thêm nhiều nữa với cả một số nhận xét, nhưng ông Colonel phụ-trách đánh máy vừa khỏi bệnh nhắc nạp bài và dặn: tôi vừa ốm khỏi, chớ viết dài và đừng có giục, tôi bệnh lại thì chỉ chết ông thôi! Vì thế cho nên Ngựa đành xin tạm xếp vó ở đây và trao ngay cho ông tùy nghi đánh, gõ. Xin đón đọc khối sự tài-liệu này ở kỳ sau,

Ngựa CK.